

EZAYI TA KITABU **Kitabu faamucogo**

Cira Ezayi ani cira Amōsi, ani cira Oze, ani cira Mise, olugu bεε ka baara ke wagati kelen na. Cira Ezayi tun be Zeruzalemu. A ka waajuri ke ni baraka ye fō san biwɔɔrɔ, Zuda mara ra. A ka masacew, ani jamana jnamögow ladi. O wagati ra, Asiri jamana ta fanga le tun ka bon dununa yɔrɔ caman kan. Cira Ezayi ka Zuda mögow ladi ko o kana o jigi la o siyaw ta fanga kan. Zuda mögow tun ka kan ka o jigi la Matigi Ala kelenpe le kan.

Ezayi ta Kitabu damina ra, a ta kumaw jasinnna Zuda mara mögow ma, O kera Asiri jamana ta fanga wagati ra. Nka k'a damina a sura 40 na, a yelemana. Zuda mögo minw tun minana ka taga Babiloni, cira be kuma k'a jasin olugu le ma. O wagati ra, Peresi masace Sirusi le tun be fanga ra. Ale le tun bëna se sɔrɔ Babilonikaw kan, ka Zuda mara mögow labla ka taga o ta jamana ra.

Kitabu ta kumalabanw, minw be damina sura 56 ra, o ye cira ta ladiriw, ani a ta daariiw, ani a ta Alatandodɔnkiriw ye. A be o fō Zuda mögow le ye, minw tun sekora ka na ka bɔ Babiloni.

Cira Ezayi tɔgɔ lara ko «Kibaro diman ta cira», sabu ale le ka kisiri ko fō kosebe (12.1-2; 40.10; 52.7; 61.1), ani jurumun yafa ko (6.7; 40.2; 53.5; 55.7), ani jurumun kafari ko (1.18,25; 27.9; 52.15), ani hera (9.6; 26.12; 32.17; 53.5). A k'a yira ko Ala le be o kow bεε ke adamadenw bεε ye (11.10;

42.6; 45.22). Ala ka məgə min janawoloma k'a ke kisibaga ye, o le bəna na, ka na həra ke məgəw ye (7.14; 9.5,6; 11.10; 55.3).

Yərəba saba bə nin kitabu kənəc:

Sura 1-39: Asirikaw ta fanga wagati

Sura 40-55: Zuda mara məgəw minawagati ka taga Babiləni

Sura 56-66: Izirayəliməgəw sekəwagati ka na o ta jamana ra

Kitabu kənəkow

Ala ka Izirayəliməgəw jarakiri (1-12)

Ala bəna siyaw təw ta kiti tige (13-23)

Ala ka wagati nataw ta kow fə (24-27)

Ala bəna kiti tige k'a ta məgəw kisi (28-35)

Ala ka min ke Masacə Ezekiyasi ta wagati ra (36-39)

Ala ka Izirayəli ta jususaaro wagati fə (40-55)

Ala ta məgəw ta jarakiri ani Ala ta layiriw (56-66)

Kitabu kumakan fələ

Ala ka Izirayəliməgəw jarakiri

(1-12)

¹ Ala ka nin kow le yira Aməzi dence Ezayi ra, Zuda mara ni Zeruzaləmu dugu ta ko ra; o kera Zuda masacəw Oziyasi, ani Yotamu, ani Ahazi, ani Ezekiyasi ta wagatiw ra*.

Ala ta məgəw ta hakirintanya

² Sankolo, ele ye nin lamən, dugukolo, i toro malɔ!

* **1:1** 1.1 Aw ye nin yərəw fle: Oziyasi: Masacəw flanan 15.1-7; Yotamu: Masacəw flanan 15.32-38; Ahazi: Masacəw flanan 16.1-20; Ezekiyasi: Masacəw flanan 18.1-20.21.

Sabu Matigi Ala le bε kumana:
 «Ne ka denw lamo, ka o ke mogo ye,
 nka olugu le murutira ne ma.

³ Hali misi b'a tigi lən,
 fali fana k'a ta domunikeyərə lən a tigi ta so;
 nka Izirayəlimogow ma foyi lən,
 ne ta mogow te foyi faamu.»

Zuda jamana halakicogo

⁴ Aw siya jurumunkəbaga, bənə bəna aw sərə!
 Aw ta terenbariyaw ka ca!
 Aw siya kojugukəbaga!
 Aw den cənninw!
 Aw banna Matigi Ala ra,
 aw ka Izirayeli ta Ala saninman dəgəoya,
 aw ka aw kə don a ra.

⁵ Ne bəna aw bugə aw fan juman le ra tuun?
 Mun kosən aw bε murutira tuma bəε?
 Aw kunkolo yərə bəε ye jori ye,
 aw jusukun bəε təɔrənin lo.

⁶ K'a ta sentəge ra ka taga a bla fə kunkolo
 cəmance ra,
 yərə si te yi ni bana te min na;
 a bəε ye bugərinəw ye, ani birindirinəw, ani
 jorikənew;

o joriw si ma ko k'a flake, k'a siri;
 turu ma mun a si ra k'a dimi suma.

⁷ Aw ta jamana kəra yərə lakolonba ye!
 Tasuma ka aw ta duguw jəni;
 siya wəre mogow le bε aw ta dugukolo tənə
 domuna aw yəre ja kərə.
 Yərə bəε cenna k'a ke yərə lakolon ye,
 i ko siya wəre mogow ka yərə min halaki.

8 Siyɔn dugu tora a kelen na
i ko gbata min bε rezənforo cε ma,
i ko togo min lɔnin bε rezənforo cε ma,
i ko kerekejama ka dugu min lamini.

9 Ni Fangatigi Ala tun ma mɔgɔ dama dama kisi
ka olugu to an kɔ,
an tun bëna ke i ko Sodɔmukaw;
an ni Gomɔrikaw[†] bεe tun bëna ke kelen ye.

Izirayelimɔgɔw ta batori kera haramu ye

10 Aw ye Matigi Ala kumakan lamen,
aw Sodɔmu dugu jnamɔgɔw!
Aw ye aw toro malɔ an ta Ala ta sariya ta kumaw
ra,
aw Gomɔri dugumɔgɔw‡!

11 «Aw ta began saraka* caman bε mun le ja ne
ye?

Matigi Ala ko ten.

Ne fara aw ta sagajigi saraka jenitaw* ra,
ani aw ta misiden sarakaw ta turuw.
Misitoranw, ani sagadenw, ani bakɔrɔninw
joriw,

ne te o si fe tuun.

12 Aw bëna lɔ ne ja kɔrɔ,
ka to ka tagama ne ta batoso lukene ra!

Jɔntigi le ka aw ci o ra?

13 Aw ye aw ta siman saraka* jacintanw bɔri
dabla;

ne bε aw ta wusunan sarakaw* fana haramuya.

† **1:9** 1.9 Sodɔmukaw, ani Gomɔrikaw tun ka kojugu caman
ke folɔfolɔ, o kosɔn Ala ka o duguw halaki. O kuma bε sɔrɔ
Damina 19.24-25. ‡ **1:10** 1.10 O kɔrɔ ye ko Izirayeli kuntigiw ta
kewalew tun juguyara ka ke i ko Sodɔmu ni Gomɔri dugumɔgɔw
ta kewalew, o kosɔn Ala bε o suma ni o mɔgɔw ye.

Aw bε batori minw kε karokuraw ra, ani
 Nεnεkirilonw* na, ani jamalajεnbaw ra,
 ne tε se ka sɔn o si ma tuun;
 sabu aw bε terenbariya ni Alabato jεn.

14 Aw ta karokura jnagbεw, ani
 jnagbεlonbaw,
 ne bε o bεε kɔninya.

O kera doni le ye ne kunna,
 ne sεgera o kɔrɔ.

15 Hali ni aw bε aw boro kɔrɔta,
 ne bε ne ja dogo aw ma.

Hali ni aw ka aw ta daaririw caya cogo o cogo,
 ne tεna aw lamεn,
 sabu mɔgɔw jori ka aw borow bεε maraga.

16 Aw ye ko ka aw yεrε saninya,
 aw ye aw ta kewalejuguw bɔ ne ja kɔrɔ,
 aw ye kojugu dabla.

17 Aw ye kojuman ladegi,
 aw ye can jini,
 aw ye mɔgɔ tɔŋɔninw dεmε,
 aw ye feritaw ta kiti tige ka o ta jo di o ma,
 aw ye lɔ ni muso cε saninw kunkow ye.»

18 «Ayiwa, aw ye na, an ye kuma ka bεn sa!
 Matigi Ala ko ten.

Hali ni aw ta jurumunw wulennin lo cancan,
 o bεna gbe pepepe.

Ni o wulennin lo fɔ k'a fin,
 o bεna gbe i ko sagasi gbεman.

19 Ni aw sɔnna ka ne kan mina,
 jamana fεnw bεε ra jumanmanw, aw bεna o le
 domu.

20 Nka ni aw banna, ni aw ka muruti,

o tuma kerekemuru le bëna aw domu,
sabu Matigi Ala yëre da le k'a fo ten.»

Zeruzalemu ta jurumun

- 21** E, mun le nana ele ke jatəmuso ye,
ele dugu kankelentigi!
Can tun ka dugu min fa,
terenninya fana tun signin b'a kono!
Nka sisan, a kera məgəfagabagaw sigiyoro le ye.
22 Ayiwa, aw ta warigbe kera nəgəbo le ye
aw ta rezənji kera ji gbansan ye.
23 Aw ta kuntigiw ye məgə murutininw le ye;
sonw jənəgənw lo.
Surafenw ka di o ye,
o be boribori bonyafenw le no fe.
O te feritaw ta kitigie ka o ta jo di o ma,
o te muso ce saninw ta ko janabɔ, hali o te miiri
o ra.

Zeruzalemu saninyacogo

- 24** O kosɔn, Matigi, Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala
barakaman ko:
«E, ne bëna ne yëre mənəbɔ ne kerebagaw ra fo
ka wasa;
ne bëna ne yëre dimibɔ ne juguw ra.
25 Ne bëna ne boro lawuri ele Zeruzalemu kama
tuun;
ne bëna i yeele ka nəgəbo bëe bɔ i ra, i ko segen
be fən saninya cogo min na,
ka nɔgɔ bëe bɔ a ra.
26 Ne bëna aw ta kititigebagaw sigi o no ra tuun,
i ko o tun be cogo min na kakɔrɔ,
ka aw ladibagaw fana sigi, i n'a fo o tun be cogo
min na fɔlɔfɔlɔ.

Ni o kera, aw ta dugu bëna wele ko terenninya
ta dugu, dugu kankelentigi!»

27 Siyɔn dugu bëna kunmabɔ can sababu ra,
ni o ta mɔgɔ minw ka nimisa, olugu bëna
kunmabɔ terenninya sababu ra.

28 Nka halakiri bëna ben mɔgɔ murutininw, ani
jurumunkəbagaw bëe kan;
minw bë ban Matigi Ala ra, olugu bëna tunu.

29 O tuma ra, aw bëna maroya yirisunbaw kosɔn,
o yirisunba minw ko tun ka di aw ye haali;
aw tun ka yiritu minw janawoloma
aw bëna maroya olugu kosɔn§.

30 Sabu aw yere bëna ke i ko yirisun min
flaburuw fɔɔnfɔɔnna,
ka ke i ko yiritu jintan.

31 Cε barakaman bëna ke i ko kɔrɔndemugu,
a ta kewalew bë ke tadenw ye;
o fla bëe bëna jəni jnɔgɔn fe,
mɔgɔ tena sɔrɔ ka o tasuma faga.

2

Siyaw bëe bëna taga Zeruzalemu

1 Ala ka ko minw yira Amɔzi dencε Ezayi ra,
Zuda mara ni Zeruzalemu dugu ta ko ra:

2 Wagati dɔw bëna se,
o wagatiw ra, Matigi Ala ta batoso lɔnin bë kuru
min kan,
o kuru le bëna ke kuru tɔw bëe kunna;

§ **1:29** 1.29 O kɔrɔ ye ko o tun bë jow sɔn o yiriw, ani o yirituw
jukɔrɔ.

a bëna köröta ka ke kongoriw bëë kunna.
 Siyaw bëë bëna jögön lajen caman ka taga o yörc
 ra.

³ Jamana caman ta mögöw bëna taga yi; o bëna
 a fɔ̄ ko:

«Aw ye na, an ye taga Matigi Ala ta kuru
 saninman kan,

Yakuba ta Ala ta batoso ra,

janko a ye an karan a ta siraw ra,

an ye a ta siraw tagama»;

sabu Ala ta sariya bëna bɔ̄ Siyɔn dugu le ra,

Matigi Ala ta kuma bëna bɔ̄ Zeruzalemu le.

⁴ A bëna siyaw ta kitigieg,

ka jamana caman ta mögöw ta kow janabɔ̄.

O bëna o ta kerekemuruw yelema ka o ke
 senekedabaw ye,

ka o ta tamanw yelema ka o ke wɔrcɔw ye;

siya dɔ̄ tēna kerekemuru ta dɔ̄ kama tuun,

o si tēna kerekecogo karan tuun*.

⁵ E, Yakuba ta somögöw,

aw ye na, an ye tagama Matigi Ala ta yeelen na.

Matigi Ala ta kititigelonba

⁶ Matigi, i banna i ta mögöw ra, minw ye Yakuba
 ta somögöw ye,

sabu o ta jamana fara tereboyanfan mögöw ta
 landakow ra,

o bë lagberiw ke i ko Filisikaw;

minw ye siya were mögöw ye, o bë o boro don
 olugu le boro.

⁷ O ta jamana fara wari ni sanin na,

* **2:4** 2.4 Nin kuma kelenw bë sɔrɔ Mise 4.1-3.

o ta naforo da tε se ka lɔn;
 o ta jamana fara sow ra,
 dan tε o ta sowotorow ra.

⁸ O ta jamana fara batofen gbansanw na fana.
 O yεre boro ka fεn minw lalaga, o bε o kinbiri
 gban o le kɔrɔ;
 o bε o kinbiri gban o yεre boro ta fεn lalaganinw
 kɔrɔ.

⁹ O kosɔn adamadenw bεna suuru,
 mɔgɔw bεna majigi.

Nka ele Ala, ele kana yafa o ma dε!

¹⁰ Aw ye don faraw jukɔrɔ;
 aw ye don dugukolo jukɔrɔ,
 ka dogo Matigi Ala ta jatige na,
 ani a ta bonya nɔɔrɔ na.

¹¹ Yεreyira bε adamaden minw ta flεrikεcogo ra,
 olugu kun bεna suuru,
 mɔgɔ yεrebonyabagaw bεna majigi;

Matigi Ala kelenpe le bεna kɔrɔta o lon na.

¹² Can lo, Fangatigi Ala ka lon dɔ labεn
 yεrebonyabagaw, ani wasobagaw bεε kama,
 ani minw bεε bε o yεre kɔrɔta;
 a bεna o bεε majigi.

¹³ A bεna wuri Liban jamana sεdiriyiriw jami-
 janw kama,

ani a yiri kɔrɔtaninw bεε kama,
 ani Basan mara yirisunbaw bεε kama,

¹⁴ ani kuru jamijanw bεε kama,
 ani kongori kɔrɔtaninw bεε kama,

¹⁵ ani sankasojanw bεε kama,
 ani kogo barakamanw bεε kama,

¹⁶ ani jirakurunbaw bεε kama,

ani kurunba dawulamanw bεε kama.

¹⁷ Adamaden yadaninw kun bēna suuru,
yεrεbonyabagaw bēna majigi;

Matigi Ala kelenpe le bēna kōrōta o lon na.

¹⁸ Batofen gbansanw bεε bēna tunu pewu.

¹⁹ O bēna don farawow kōnō,
ka don fō dugukolo jukōrō,
ka dogo Matigi Ala ja, jatigε kosōn,
ka dogo a ta bonya nōrō ja;
o wagati le ra, a bēna wuri ka jatigεba bla
dunujnamogow ra.

²⁰ O lon na, adamadenw tun ka batofen
warigberamanw,
ani batofen saninlamān minw lalaga o yεrε ye,
ka o kinbiri gban o kōrō ka o bato,
o bēna o fēnw firi totow ni tolenw fε.

²¹ O bēna don farawow kōnō,
ka don fō kuruwow kōnō,
ka dogo Matigi Ala ja, jatigε kosōn,
ka dogo a ta bonya nōrō ja;
o wagati le ra, a bēna wuri ka jatigεba bla
dunujnamogow ra.

²² Aw ye aw jigi bō adamaden kan,
sabu ni ale ta nēnēkiri lōra dōrōn, a ta banna le.
Se juman le bē adamaden ye?

3

Gbeleya minw bēna se Zuda mōgōw ma

¹ Ayiwa, a flε, Matigi Ala, Fangatigi Ala bēna
Zeruzalemukaw, ani Zuda mara mōgōw ta
jigi ni o ta dēmēsira bεε bōsi o ra:

o ta domuni maraninw bεε,
 ani o ta ji maraninw bεε,
² o ta cefariw, ani o ta kεrεkεcεw,
 o ta kititigεbagaw, ani o ta ciraw,
 o ta lagberikebagaw, ani o ta cεkɔrɔbaw,
³ o ta kεrekuntigi cεbiloorutigiw, ani o ta
 mɔgɔbaw,
 o ladibagaw, o ta lɔnnikεbagabaw,
 ani o ta subagakuntigiw.

⁴ Ne bεna denmisεnw le kε o jaamɔgɔw ye;
 sinmindenw le bεna sigi o kunna.

⁵ Jamana mɔgɔw bεna wuri jɔgɔn kama,
 mɔgɔw bεna wuri o sigijεgɔnw kama;
 denmisεnw bεna mɔgɔkɔrɔbaw fiyεnya,
 mɔgɔkolon bεna mɔgɔsɔbe fiyεnya.

⁶ O wagati ra dɔw bεna taga o balema dɔ mina,
 o ta somɔgɔ dɔ, k'a fɔ a ye ko:
 «Deregeba kelen bε ele fε, ele ye kε an jaamɔgɔ
 ye!

Sigi kuntigiya ra ka nin yɔrɔ lakolonw mara!»

⁷ Nka o lon na, o tigi bεna kule, k'a fɔ ko:
 «E, ne tε se ka aw ta bana kεnεya dε!
 Domuni tε ne ta so, fani donta tε ne ta so;
 aw kana ne kε jamana jaamɔgɔ ye!»

⁸ ɔnhɔn, Zeruzalεmu talonna,
 Zuda benna;
 sabu o bε muruti Matigi Ala kama ni o ta
 kumacogo ni o ta kewalew ye;
 o tε siran a ta bonya nɔɔrɔ ja.
⁹ O yεre jada cogo bε o jaraki;

o bε o ta jurumun ke k'a yira kεnε kan i ko
Sodɔmukaw*.

Hali o t'a dogo.

Bɔnɔ bεna o sɔrɔ,
sabu o bε kojugu le labenna o yεrε ja.

10 Aw y'a fɔ mɔgɔ terennin ye ko ale ta ka di,
sabu a bεna a ta baara tɔnɔ sɔrɔ.

11 Nka mɔgɔjugu ta bεna ke bɔnɔ le ye, kojugu le
bεna se ale ma,
sabu a boro ka baara min ke, o sara le bεna di a
ma.

12 Minw bε o ta jagboyafanga sigira ne ta mɔgɔw
kan, o ye sinmindenw le ye;
musow le sigira ne ta mɔgɔw kunna ka o mara.
E, ne ta mɔgɔw, aw kuntigiw bε aw lafirira,
o bε aw tεmesira dogora aw ma.

Izirayeli kuntigiw ta kiti

13 Matigi Ala bε nana mɔgɔw jaraki,
a bεna wuri ka jamanaw ta kiti tige.

14 Matigi Ala k'a ta jamana cεkɔrobaw,
ani a kuntigiw wele kiti ra.

«Aw le ka ne ta rezənforo cεn;
aw ka janibagatɔw ta borofen minw bɔsi, o bε
aw ta bonw kɔnɔ.

15 Aw bε ne ta mɔgɔw minako juguyara,
ka janibagatɔw nagban ka la kɔrɔ juman le
kan?»

Matigi Ala, Fangatigi Ala ko ten.

Zeruzalemu sungurubaw ta kiti

* **3:9** 3.9 Min fɔra Sodɔmukaw ta ko ra: (Ezayi 1.9).

16 Matigi Ala ko:

«Siyon dugu musow yadanin lo;
o be o kun kɔrɔta ka tagama,
ka cew nege ni o flerikecogo ye.
O be sunguruyatagama ke sa,
ka to ka o sennanegew mankan bo.

17 O koson Matigi bena Siyon dugu musow kun
gbana;

Matigi Ala bena o lebu bo kene kan.»

18 O lon na, koni, Matigi bena o ta masirifew
bo o ra: o ta sennanegew, ani o ta kunnajalaw,
ani o ta kannakɔnɔnw; **19** o ta tororanegew,
ani o ta bororanegew, ani o ta nadatugufaniw;
20 o ta musɔrɔw, ani o ta sennajɔlɔkɔnɔnw, ani
o ta cesirinanw, ani o ta wusunanbaraninw,
ani o ta sebew; **21** o ta borokandennegew, ani
o ta nunnanegew; **22** o ta fani dawulamanw,
ani o ta deregejanw, ani o ta deregebaw; o ta
wariblananw, **23** ani o ta dugalenninw, ani o ta
fani fiyεnmanw, ani o ta jalāmuguw, ani o ta
lankanaw.

24 O ta turu kasadiman bena yelema ka ke fen
torinin kasa le ye,

o ta cesirinan bena ke jurukise le ye,
o kunw dankojumanw bena ke kungbanaw ye,
o ta deregebanumanw bena ke bɔrɔfaniw le ye,
o ta cεja bena yelema ka ke cεjuguya ye.

Zeruzalemu musow labancogo

25 Kerekemuru bena aw ta cew faga;

aw ta cefariw bena ben ka faga kerekeyɔrɔ ra.

26 Nunakanw, ani sangakasikanw le bëna ke
Siyon dugu donda ra;
o borolakolon bëna sigi dugu ma.

4

¹ Muso wolonfla bëna nɔrɔ cε kelen na o lon na,
k'a fɔ a ma ko:
«An yεrε bëna lɔ ni an ta baro ni an ta fiyεrεbɔ
ye;
sabari k'a to i tɔgɔ ye la an na dɔrɔn ko i ta
musow,
janko mɔgɔw ta mafiyenyari ye bɔ an kunna.»

Ala bëna min ke a ta mɔgɔw ye

² O lon na, kɔni, Matigi Ala bëna yiri min falen,
o yiri bëna cεŋa ni nɔrɔ sɔrɔ; a bëna nafa minw
ladon jamana kɔnɔ, o bëna ke Izirayeli ta mɔgɔ
tɔ kisininw ta bonya ni o ta dawula ye. ³ O
wagati ra, mɔgɔ tɔ minw bëna kisi, ka to Siyon
dugu kɔnɔ, minw bëna to Zeruzalem̄, o bëna
olugu wele ko mɔgɔ saninmanw; o mɔgɔw bεε
tɔgɔw le bëna sεbε, ka panamanya Zeruzalem̄
dugu kɔnɔ. ⁴ Matigi Ala bëna Siyon dugumɔgɔw
ta nɔgɔw ko k'a bɔ o ra, ka Zeruzalemukaw
saninya, ka mɔgɔ faganinw ta joriw nɔw bɔ o
ra a ta kiti ni a ta saninyari tasuma baraka ra.
⁵ O tuma ra Matigi Ala bëna bugun sisiman dɔ
lawuri tere fe, ka tasumamana dɔ bɔ su fe, Siyon
kuru* yɔrɔ bεε kan, ani a jama bεε lajennin kan;
Matigi Ala ta bonya nɔrɔ bëna yɔrɔ bεε datugu,
ka o ta yɔrɔw bεε tanga. ⁶ A bëna ke dogoyɔrɔ
ye, ka suma di tere ta fundenin wagati ra; a bε
ke donyɔrɔ ye, ani dogoyɔrɔ, sanfɔrɔ ni sanji
wagati ja.

5

Matigi Ala ta rezənforo

¹ Aw y'a to ne ye ne diyanyamögö ta dönkiri la;
ne bëna o la ne diyanyamögö ye a ta rezənforo
ko ra:

Rezənforo dō tun bë ne diyanyamögö fe,
a tun bë kuru kere fe, dugukolodiman dō ra.

² A k'a yɔrɔ siyen, k'a kabakuruw bɔ,
ka rezensunjumanw turu a ra.

A ka foro kɔrcisibagaw ta gbata lɔ foro cemance
ra,
ka rezənforogidina dō sogi.

A tun b'a bisigi ko rezənforo bëna rezənumanw
le ke,
nka a nana rezən kumuninw le ke.

³ Ayiwa, sisan aw Zeruzalemukaw, ani aw Zuda
mara mögöw,

aw ye nin kititige ne ni ne ta rezənforo ce!

⁴ Mun wɛre le tun ka kan ka ke ne ta rezənforo
ra,

ni ne ma min ke a ra sa?

Ne tun b'a bisigi ko a bëna rezənumanw le ke;
mun na a ka rezən kumuninw ke?

⁵ Ayiwa, ne bëna min ke ne ta rezənforo ra,
aw y'a to ne ye o fɔ aw ye sisan!

Ne tun k'a lamini ni sansan min ye, ne bëna o
waraga,

k'a to beganw y'a domu.

Ne bëna a kogow ben,

k'a to mögöw y'a dondon.

⁶ Ne bëna a ke yɔrɔ lakolon le ye;

mɔgɔ̄ tena a borow tigetige ka o dakajna, k'a sene
tuun.

Nɔnfɔn̄w, ani naniw le b̄ena wuri a ra.
Ne b̄ena a fɔ̄ sankabaw ye ko o kana sanji ben a
kan tuun.

7 Ayiwa, Fangatigi Ala ta rezənforo,
o ye Izirayeli ta mɔgɔ̄w le ye.
Zuda ta mɔgɔ̄w,
olugu le ye a ta yiriforo kanunin ye.
A tun b'a bisigi ko o b̄ena terenninya sira le
tagama,
nka o ka terenbariya sira le tagama;
a tun b'a bisigi ko a b̄ena terenninya sira le
tagama,
nka a ka mɔgɔ̄tɔŋɔ̄kan le men.

Ala kanblabagaw ta bɔnɔ̄

8 Bɔnɔ̄ b̄ena aw sɔrɔ̄, aw minw bε bonw lɔ̄ caman
ka o fara nɔgɔ̄n kan,
ka forow mina caman ka o fara nɔgɔ̄n kan,
fɔ̄ ka taga yɔrɔ̄ bee ban,
k'a to aw kelen dɔrɔ̄n ye sigi jamana kɔnɔ̄.

9 Fangatigi Ala ka nin le fɔ̄ k'a don ne toro ra, ko:
«Sigiya t'a ra, nin bon caman b̄ena ke yɔrɔ̄
lakolonw le ye;

nin bonba cεjumanw lakolon b̄ena to.

10 Rezenforo ekitari saba, o ta rezənji tena temε
litiri binaani kan;
simankise bɔrɔ̄ tan dannin, siman min b̄ena sɔrɔ̄
o ra, o tena temε bɔrɔ̄ kelen kan.»

11 Bɔnɔ̄ b̄ena aw sɔrɔ̄, aw minw bε wuri
sɔgɔ̄mada joona fε,

ka bori ka taga minnifen farimanw no fe;
 su be janfa ka aw to kene ma,
 k'a soro duven nege belen gbannin be aw ra.

12 Korafokanw, ani gɔnifokanw, ani longanfokanw, ani filenfiyekanw, ani duven,
 o fənw le be o jaanagbe.

Nka o mɔgɔw te Matigi Ala ta kewalew jatera;
 a boro ka baara min ke, o ja te o yera.

13 O koson o bena ne ta mɔgɔw mina ka taga ni
 o ye,
 o ta kolɔnbariya koson.

O ta fagamaw bena ke kɔngɔtɔw ye,
 o ta mɔgɔ tɔw, minlɔgo le bena olugu halaki.

14 O koson kaburu b'a kandinga dayele k'a
 bonya;

a b'a da waga, fo k'a teme a dan kan.

O ta fagamaw, ani mɔgɔ tɔw bεs be jigi a kɔnɔ,
 ani o ta jaanagbekanw ni a mankan bεs.

15 O koson adamadenw bena suuru,
 mɔgɔw bena majigi,
 yerebonya be minw ta flerikecogo ra, olugu kun
 bena suuru.

16 Fangatigi Ala bena a ta bonya yira ka kajna ni
 a ta can ye,

Ala saninman bena a ta saninmanya yira ka kajna
 ni a ta terenninya ye.

17 Sagaw bena bin nimi dugu cinin kɔnɔ, k'a ke i
 n'a fo o be kongo le kɔnɔ;
 naforotigiw tagara ka o ta yɔrɔ minw to, o yɔrɔw
 le bena ke baw ta binjimi yɔrɔ ye.

18 Bənə bəna aw sərə, aw minw bə janfa ta juru
ke ka terenbariya sama aw yərə kə,
ka jurumun sama aw yərə kə, i ko misi bə daba
sama cogo min na.

19 Aw minw b'a fə ko: «Ala ye teliya,
a ye a ta kow ke joona,
janko an ye a ye.

Izirayeli ta Ala saninman ye a ta kolatigenin ke
joona,
janko an ye a ta keta lən.»

20 Bənə bəna aw sərə, aw minw b'a fə kojugu ma
ko kojuman,
k'a fə kojuman ma ko kojugu;
aw minw bə dibirako ta k'a ke ko gbənin ye,
ka ko gbənin ta ka o ke dibirako ye,
ka jusukasiko ta ka o ke jusudiyako ye,
ka jusudiyako ta ka o ke jusukasiko ye.

21 Bənə bəna aw sərə, aw minw bə aw yərə ke
hakiritigiw ye,
aw minw bə aw yərə jate kolənbagaw ye.

22 Bənə bəna aw sərə, aw minw ko, ko aw nəgən
cefari te duvenmin na,
ko aw nəgən jagbelən te minnifən farimanw
nagamini na.

23 O bə can di məgojugu ma surafən kosən,
ka məgo terennin ta jo bəsi a ra.

24 O kosən tasumamana bə binjalan jəni cogo min
na,

ani binnaga bε jεni ka ban tasuma ra cogo min na,
 o cogo kelen na, nin mɔgɔw ta lilinw bεna tori,
 o ta fiyerenw bεna taga fɔŋɔ fe i ko gbangban;
 sabu o banna Matigi Ala ta sariya ra,
 o ka Izirayeli ta Ala Saninman darakan
 mafiyεnya.

25 O koson Matigi Ala dimina a ta mɔgɔw kɔrɔ kosebε;
 a b'a boro kɔrɔta o kama ka o bugɔ,
 fɔ kuruw bε yereyεre;
 o suw bε benben siraw kan i ko namajama.
 Nka o bεε n'a ta, a ta dimi belen ma mala,
 a boro belen kɔrɔtanin lo o kama hali bi.

Cenri min bε nana

26 Ala bεna tagamasiyen dɔ kɔrɔta ka o yira yɔrɔjanmɔgɔw ra;
 a bεna filen fiyε ka o wele ka na ka bɔ fɔ dunujɔ
 kun dɔ ra,
 olugu fana bεna teliya ka na joona joona.

27 O mɔgɔw si te sεgε, o si te dεsε,
 o te jingɔ, o te sunɔgɔ,
 o si ta cesirijara te yɔgɔyɔgɔ o soro ra,
 o si ta sanbara juru te foni.

28 O ta binɛw dabɔnin lo,
 o ta kalanw samanin lo tuma bεε,
 o ta sow sengbɔgɔrɔ bε i ko kabakuru,
 o ta sowotorow senw ka teri i ko folonkonto.

29 O kulecikan bε i ko jara kulekan,
 o bε kule ci i ko jarakanbelenw;
 o bε mankan ci, ka o ta sogo mina ka taga ni a
 ye,

məgə te se k'a bəsi o boro.

³⁰ O lon na, kəni, o bəna mankanba dō le bə nin
jamana kunna,
k'a ke i ko kəgəji mankan.
O lon na, ni i ka jamana flə,
i b'a bəε ye dibi ye, ani kənənəfiri;
sankabaw bəna yeelen datugu, ka yərə ke dib-
ifinba ye.

6

Ezayi sənna Ala ta weleri ma

¹ Masacə Oziyasi* sara san min na, ne ka Matigi ye, a siginin bə masasiginan kərətanin dō kan san flə, a ta masaderege senkərəyərə tun ka Alabatosoba fa. ² Serafen* meleke dəw tun lələnin bə a kunna; kaman wəorə tun bə olugu bəε kelen kelen flə: o tun bə fla ke ka o nada datugu, ka fla ke ka o senw datugu, ka wuri ni fla ye.

³ O tun bə to ka pəren k'a fə pəgən ye ko:
«Ala saninman, saninman, saninman,
Fangatigi Ala ye o le ye;
dunupa yərə bəε fara a ta nəcərə ra!»

⁴ O ta mankan tun bə Alabatosoba* dondaw jusiginanw yuguyugura, yərə saninman* tun fara sisi ra. ⁵ Ne ko: «E, bənə ka ne sərə, ne tora a ra, sabu ne ye məgə dō ye min darakan saninyanin tə, ne siginin bə məgə minw cə ra,

* **6:1** 6.1 Aw ye Masacəw flanan 15.7 flə. Oziyasi təgə tun ye fana ko Azariya.

olugu fana darakan saninyanin tε; k'a sɔrɔ ne ja ka Masacε, Fangatigi Ala ye!»

6 Nka serafεn mεlεke kelen wurira kaman na ka na ne kɔrɔ ni tasumakami dɔ ye a boro; a tun ka o ta sarakabɔnan kan ni tasumabɔnan dɔ ye.

7 A ka o maga ne da ra, k'a fɔ ko:
 «Nin magara i dagbolow ra minke,
 i ta terenbariya yafara,
 i ta jurumun kafarira.»

8 O kɔ, ne ka Matigi kumakan mεn, a ko: «Ne bεna jɔntigi le ci? Jɔntigi le bεna taga anw ta cira ke?» Ne ko: «Ne fle nin ye, ne ci!»

9 A ko ne ma ko:
 «Taga a fɔ nin jamana mɔgɔw ye ko:
 <Aw kɔni bεna a lamεn, k'a lamεn, nka aw tεna
 a faamu,
 aw bεna a fle, k'a fle, nka aw tεna a ye!>

10 Taga nin jamana mɔgɔw jusukun gbeleya,
 ka o toro gberen,
 ka o nadew fiyen;
 janko o nadew kana na yeri kε,
 o torow kana na mεnni kε,
 o jusukun kana na faamuri kε,
 ni o tε, o bεna sekɔ ka na ne fe, k'a to ne ye o
 kisi†.»

11 Ne k'a jininka ko: «A bεna kε ten ka se fɔ wagati juman sa, ne Matigi?» A ko:
 «Fɔ ka taga a to duguw ye halaki,
 mɔgɔ si kana sigi o kɔnɔ tuun,

† **6:10** 6.10 Hayan 9-10, o kumaw fɔra nin yɔrɔw ra: Matiyu 13.14-15; Marika 4.12; Luka 8.10; Yuhana 12.40; Kewalew 28.26-27.

adamaden si kana ke bon si kono tuun,
o ta dugukolo ye halaki ka ke yoro lakolon ye.»

¹² Matigi Ala bena adamadenw gbem ka taga fo
yorojan,
ka o ta yorow ke yoro lakolonba caman ye
jamana kono.

¹³ Hali ni mogo kelen le ka bosi mogo tan ce ra,
o mogo kelen fana bema halaki.
Nka yiriba ni yirisunba ju be to dugukolo ra cogo
min na, ni a tigera,
o cogo ra, o komogow fana bema falen tuun ka ke
duruja saninman ye.

7

Ala ka Ezayi ci masace Ahazi fe

¹ Wagati min na Oziyasi dence Yotamu, o
dence Ahazi tun be Zuda mara masace ye, Siri
masace Resen ani Izirayeli masace Peka, min
ye Remaliya dence ye, olugu tagara Zeruzalem
dugu kama, ko o be taga dugu kere; nka o ma na
se ka a kere.

² O ka o kuma fo Ahazi ye, min tun ye
Dawuda ta duruja ye, ko: «Sirikaw nana fara
Efirayimukaw* kan!» Ahazi ni a ta mogow bee
jusukun tun be panpanna i ko fojo be yiriw
yuguyugu cogo min na tu kono.

³ Matigi Ala k'a fo Ezayi ye ko: «Bo ka taga
Ahazi kunben, i ni i dence Sehari Yasubu; jidinga
min be dugu sanfeyoro ra, ni i tagara ojisira

* **7:2** 7.2 Efirayimu tun ye Izirayeli mara do ye, jamana
sahiliyanfan na; a yoro tun man jan Zeruzalem dugu ra.

danyɔrɔ̄ ra, fanikobagaw ta fanikoyɔrɔ̄ sira ra, i b'a sɔrɔ̄ yi. ⁴ I b'a fɔ̄ a ye ko: «I hakiri sigi, i jusu suma; i kana siran, i fari kana faga Sirikace Resen ni Remaliya dence ta jusugban kosɔn; olugu ye lɔgɔkurun sisiman fla le ye. ⁵ Sirikaw, ani Efirayimukaw, ani Remaliya dence be kojugu labenna i kama, k'a fɔ̄ ko: ⁶ An ye taga Zuda mara kama, ka taga jatigeba bla o ra, ka o ta mara mina, ka Tabeli dence sigi o kunna k'a ke o ta masace ye. ⁷ Nka Dunupatigi Ala ko:

O ko tēna ja sɔrɔ̄,
a tēna ke.

⁸ Sabu Siri jamana kunkolo, o ye Damasi le ye, Damasi kunkolo, o ye Resen ye.

Sani san biwɔɔrɔ̄ ni looru, Efirayimu bēna yεrεgε,
o tēna ke siya ye tuun.

⁹ Efirayimu kunkolo, o ye Samari ye,
Samari kunkolo, o ye Remaliya dence ye.
Ni aw ta lanaya ma sabati, aw yεrε tēna sabati.»

Den min tɔgɔ̄ bēna la ko Emanuweli

¹⁰ Matigi Ala ka dɔ̄ fara a ta kuma kan tuun, k'a fɔ̄ Ahazi ye ko: ¹¹ «Tagamasiyen dɔ̄ daari Matigi Ala, i ta Ala fe, ko a ye o ke i ye; a fɔ̄ ko a y'a ke i ye ka bɔ̄ dugukolo jukɔrɔyɔrɔ̄ dɔ̄ ra, walama ka bɔ̄ san fe, sankolo ra.» ¹² Ahazi k'a jaabi ko: «Ne tēna foyi daari; ne t'a fe ka Matigi Ala kɔrɔbɔ̄ k'a fle!»

¹³ O tuma Ezayi ko: «Aw ye nin kuma lamɛn sa, aw Dawuda ta somɔgɔw! Aw be mɔgɔw sεgera minke, o ma aw wasa, fɔ̄ aw b'a fe ka ne ta Ala yεrε fana sεgε wa? ¹⁴ Ayiwa, o kosɔn

Matigi yere bëna tagamasiyen dō yira aw ra:
 Sunguru bëna kònɔ ta ka dence woro, k'a tògo
 la ko Emanuweli†. ¹⁵ A bëna to ka nare ni li le
 domu, fɔ a ye na ko lòn, ka kojugu ye k'a to yi,
 ka kopuman lòn k'a ke. ¹⁶ Nka sani den ye na
 ko lòn ka kojugu ye k'a to yi, ka kopuman lòn
 k'a ke, masace fla minw pasiran be ele ra, olugu
 ta jamana bëna ke yorɔ lakolon ye. ¹⁷ Matigi Ala
 bëna wagati dō latige, ka kojuguba dō ben ele ni
 i ta jamana mɔgɔw kan, ani i ta somɔgɔw kan; o
 wagati nɔgɔn ma ke ka ye fɔlɔ, kabini Efirayimu
 mara faranna ka bɔ Zuda mara ra. O wagati ye
 Asiri masace ta wagati le ye.»

Asirikaw bëna min ke Zuda mara ra

¹⁸ O wagati ra koni, Matigi Ala bëna filen fiye
 ka limɔgɔw lana ka bɔ fɔ Misiran bajiw dan na,
 ka lidew‡ lana ka bɔ Asiri. ¹⁹ O bëe bëna na
 ka na sigisigi dingakolonbaw kònɔ, ani farawow
 kònɔ, ani ḥanituw bëe kònɔ, ani jiycɔw bëe ra.

²⁰ O wagati ra, Matigi Ala bëna kunlimuru dō
 singa ka bɔ Efirati ba kɔ fe, Asiri masace fe, ka
 aw kun li, ka aw fari yorɔ bëe li, ka aw bonbosi
 fana li ka bɔ yi.

²¹ O wagati ra fana, mɔgɔ bëe kelen kelen bëna
 misimusó kelen ni sagamuso fla le mara. ²² Nɔnɔ
 cayakojugu fe, mɔgɔw ta baro bëna ke nare le ye.
 ḥnhɔn, minw bëna kisi ka to jamana kònɔ, olugu
 bëe bëna nare ni li le domu.

²³ O wagati ra fana, rezensun waga kelen
 be sɔrɔ foro minw kònɔ, foro minw sɔngɔ be

† **7:14** 7.14 Emanuweli kɔrɔ ye ko: Ala be ni an ye. Nin kuma be
 sɔrɔ Matiyu 1.23. ‡ **7:18** 7.18 Limɔgɔw ani lidew, o ye Izirayeli
 juguw tagamasiyenw ye.

warigbe waga kelen bɔ, mɔgɔw bëna ban o forow ra ka o to nɔnfɔnw, ani ɳaniw cε ra yi. ²⁴ Mɔgɔw bëna taga yaala o yɔrɔw ra ni kalanw ni bijew le ye, sabu jamana bεε lajennin bëna kε nɔnfɔntuw ni ɳanituw le ye. ²⁵ O tun bε deri ka kongoriw kerefeyɔrɔw ta dugukolodiman minw sene ni daba ye, mɔgɔ tena taga o yɔrɔw ra tuun, nɔnfɔntuw, ani ɳanituw pasiran kosɔn. Misiw le bëna domuni kε yi, sagaw bëna yaala yi.

8

Asirikaw bëna kojugu minw ke

¹ Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «Walakaba dɔ nini, i y'a sεbe a kan ni sεberidenbabaw ye ko: ‹Maheri Salali Hasi Bazi*,› o kɔrɔ ye ko ‹cεnri surunyara, naforo cεtuma sera!› »

² Ne ka mɔgɔsɔbe dɔw ta, ka olugu kε ne seerew ye: sarakalasebaga Huri, ani Yeberekiya dence Jakariya.

³ O kɔ, ne gbarara ciramuso ra, min ye ne ta muso ye. A nana kɔnɔ ta ka dence woro. Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko: «A tɔgɔ la ko: ‹Maheri Salali Hasi Bazi,› ko: ‹cεnri surunyara, naforo cεtuma sera!› ⁴ Sabu sani den ye se k'a fɔ ko: ‹Baba,› walama ko: ‹Na,› Asiri masacε bëna na Damasi ta naforow, ani Samarikaw borofenw cε ka taga ni o ye.»

⁵ Matigi Ala ka dɔ fara a ta kuma kan tuun, k'a fɔ ne ye ko:

* **8:1** 8.1 ‹Maheri Salali Hasi Bazi› o ye heburukan le ye.

6 «I n'a fō nin jamana mōgōw ka Silowe ta ji
mafiyēnya,
o ji min jnamalōnin bē woyo,
i n'a fō Resen ni Remaliya dencē ta ko le diyara
o ye,

7 o kosōn, a fle, Matigi Ala bēna Efirati ba ta ji
belebele barakamanw lana o kama,
min ye Asiri masacē ye, ani a ta baraka bēε.
O ba kōnō bēna fa, ka woyo ka bō fō kēnē ma,
k'a kerefeyōrōw bēε fa.

8 A bēna woyo ka don Zuda mara kōnō,
a bēna fa ka woyo ka yōrō bēε datugu,
ka mōgōw mina fō o kan kōrō.
Nka Ala bē ni an ye, Emanuweli;
Ala bēna a kamanw yangan an ta jamana bēε
kunna k'a tanga.»

Ala bēna a ta mōgōw bōsi

9 Aw ye jēn ka kere mankanw ci, dunuja mōgōw,
nka aw bēna janjan!
Aw bēε ye aw toro malō,
aw minw bē fō jamanajanw na;
aw ye aw yere cesiri kere kama,
nka aw bēna janjan,
aw ye aw yere cesiri kere kama,
aw bēna janjan!

10 Aw ye janfa siri,
nka o bēε bēna kē fengbansan ye!
Aw ye kuma ka bēn,
nka o ko tēna bō,
sabu Ala bē ni an ye.

Matigi Ala pasiran le ka fisa

11 Matigi Ala ka nin le fɔ ne ye, wagati min a boro barakaman ka ne mina, k'a fɔ ne ye k'a gbeleya ko ne kana nin jamana mɔgɔw ta sira nɔgɔn tagama; a ko:

12 «Nin mɔgɔw bε ko minw bεε wele ko janfa, aw kana o wele ko janfa.

O bε siran fεn minw ja, aw kana siran o ja; aw ja kana tige fana.

13 Aw ka kan ka Fangatigi Ala le jate ko Ala saninman lo,
aw ka kan ka ale le bonya,
aw ka kan ka siran ale le ja.

14 Dogoyɔrɔ saninman lo,
nka a bεna kε kabakuru ye mɔgɔ sen bε gbasi
min na;
a bεna kε sentalon kabakuru ye Izirayeli mara
fla mɔgɔw fε,
ka kε jo ye, ani jan, Zeruzalemukaw fε.

15 O ra, mɔgɔ caman bεna talon a ra,
ka ben fɔ ka halaki;
o bεna o mina jan na, ka o mina ka taga ni o ye.»

Cira ka kan ka Ala makɔnɔ

16 Nin seereyakumaw mara,
nin karan kitabu dasiri k'a bla ne ta
karamɔgɔdenw ye.

17 Ne bε Matigi Ala makɔnɔ,
ale min k'a kɔ don Yakuba ta mɔgɔw ra;
ne jigi b'a kan.

18 Ne fle nin ye, ne ni Matigi Ala ka den minw di
ne ma.

Anw kεra ko nataw tagamasiyen ni lasɔminifεn
le ye Izirayeli jamana ra;
o ko bɔra Fangatigi Ala le ra,

min sigiyօրօ bε Siyօn kuru kan.

19 Ni mօgօw nana a fօ aw ye ko
mօgօ minw bε kuma ni suw ye, ko aw ye taga
olugu fe,
ani minw bε lagbəri kε
ka kuma o da jukօrօ, ka յunսյunu,
ni o ko, ko yala siya bεε man kan k'a ta alaw bato
wa,
ka suw daari mօgօ յanamanw ye wa?

Aw ye o jaabi ko:

20 «Ala ta sariya ni a ta յenյegconya* kumaw,
an ka kan ka o sira le tagama!»

Ni aw m'a fօ ten,
o tuma jamana mօgօw tena dugugbε sօrօ ka ye.

21 O bəna jamana cətigε, o səgeninba ni o
kəngətօ;
ni kəngօ nana gban o ra,
o bəna dimi fօ ka o ta masacε danga, ka o ta alaw
danga.

O bəna o ja kօrɔta san fe,

22 ka dugukolo fana fle;

o tena foyi ye ni degu, ani dibi, ani
kənənçfirkow te.

O bəna to dibifinba le kənօ.

Hera masace nako

23 Nka kənənçfiri bε nin jamana min kənօ sisان,
dibi tena to o jamana kənօ tuma bεε;
hali ni Zabulօn mara ni Nefitali mara ma kε foyi
ye wagati təmənin na,
wagati nata ra, bonya bəna la kəgəjisira mara
kan,

ani Zuridən ba kofeyɔrɔ mara,
ani siya tɔw ta maraw.

9

- ¹ Mɔgɔ minw tun bε tagamana dibi ra,
yeelenba bɔra olugu kan.
Minw tun siginin bε saya jamana dibi ra,
yeelen dɔ manamanana olugu kan*.
- ² Matigi Ala, i bε bonyaba la jamana kan,
ka o ta ninsɔndiya caya;
o bε ninsɔndiya i ja kɔrɔ
i ko mɔgɔ bε ninsɔndiya simankanwagati ra cogo
min na,
walama i ko kerekedenw bε nagari cogo min na
fɛn minaninw taranwagati ra.
- ³ Sabu doni gbirimana min tun bε o kun na,
bugɔribere min tun bε o kɔ kan,
o tɔɔrɔbagaw tun bε o bugɔ ni bisan min ye,
i ka o karikari i n'a fɔ i tun k'a ke cogo min na
lon min na i ka Madiyankaw kere†.
- ⁴ Mɔgɔ tun ka sanbara o sanbara don ka taga
kerekeyɔrɔ ra,
ani jori seriserira derege o derege kan,
o fɛnw bεs bɛna bla tasuma ra
ka o jeni ka o ban.
- ⁵ Sabu den dɔ worora an ye,
dence dira an ma.
Kuntigiya bɛna di a ma.

* **9:1** 9.1 Nin kumaw fɔra Yesu Kirisita ta ko ra: Matiyu 4.16,
ani Luka 1.79. † **9:3** 9.3 Matigi Ala k'a to Zedeyɔn ka se sɔrɔ
Madiyankaw kan o lon na (Kititigebagaw 6-7).

O bëna a tög̊o la ko
 Ladibaga min nög̊on te, Ala barakatigi,
 fa Ala banbari, Hera Masa.
 6 A bëna a ta masaya baraka bonya;
 a bëna hera ladon Dawuda ta masaso ni a ta
 mara bëe kono,
 dan te hera min na,
 ka masaya sigi k'a sabati can ni terenninya
 baraka ra,
 sisan, ani wagati tɔ bëe ra.
 Fangatigi Ala bëna nin le ke
 a ta kanuya barakaman koson.

Matigi Ala ta lasɔmini

7 Matigi ka kuma dɔ fɔ Yakuba ta mɔgɔw kama,
 o kuma benna Izirayeli kan.
 8 Jamana mɔgɔw bëe bëna o men;
 Efirayimukaw, ani Samari dugumɔgɔw,
 minw be ta yerebonya ni wasoya fɛ k'a fɔ ko:
 9 «Bɔgɔbirikiw benbenna,
 nka an bëna kogo lɔ kokura ni kabakuru
 leseninw le ye.
 Sikomɔriyiriw karikarira,
 nka an bëna sediriyiriw le bla olugu nɔ ra.»

10 Matigi Ala ka baraka don Resen ta juguw‡ ra,
 ka o lawuri Izirayelimɔgɔw kama;
 a ka o kerebagaw kɔnɔnɔsu ka o bla o ra.
 11 Sirikaw be bo terebɔyanfan na ka na,
 Filisikaw be bo terebenyanfan na ka na;
 o bëna o da fa Izirayelimɔgɔw ra ka o bëe domu.
 Nka o bëe n'a ta, a ta dimi belen ma mala,

‡ 9:10 9.10 Resen ta juguw: O kɔrɔ ye Asirikaw (Ezayi 7.1;
 Masacew flanan 16.8-9).

a boro belen kɔrɔtanin lo o kama hali bi.

12 Izirayɛlimɔgɔw ma nimisa ka sekɔ ka na o bugɔbaga fɛ,

o ma Fangatigi Ala ta jɛnŋɔgɔnya jini.

13 O kosɔn Matigi Ala bɛna Izirayeli kunkolo ni a kukala bɛɛ bɔ a ra,

ka tamarosun ni bin bɛɛ tige lon kelen na.

14 Cekɔrɔbaw, ani ñamɔgɔw, olugu le ye kunkolo ye.

Cira minw bɛ mɔgɔw karan faninya ra olugu ye kukala ye.

15 Nin jamana mɔgɔw ta ñamɔgɔw bɛ o lafirira le;

o kera mɔgɔ minw ñamɔgɔw ye, olugu fana tununa.

16 O kosɔn Matigi tɛna makari o ta kanbelenw ra, a tɛna hina o ta feritaw, ani o ta muso cɛ saninw na;

sabu o bɛɛ ye Alanasiranbari w, ani mɔgɔjuguw le ye,

o bɛɛ da bɛ kumakolonw le fɔ.

Nka o bɛɛ n'a ta, a ta dimi belen ma mala, a boro belen kɔrɔtanin lo o kama hali bi.

17 Sabu juguya bɛ cɛnri kɛ i ko tasuma; a bɛ nɔnfɔntuw, ani ñanituw jeni,

ka yiritubaw jeni ka ban,

ka o sisikuruba lawuri ka taga san fe.

18 Fangatigi Ala ta jusugban kosɔn, tasuma bɛna jamana mina,

tasuma bɛna mɔgɔw domu.

Mɔgɔ si tɛna hina a balema ra;

19 o bɛ dɔ mina o kininboroyanfan fe ka o jimi,

nka o bεε n'a ta, kɔngɔ belen bε o ra.
 O bε dɔ mina o numanboroyanfan fε ka o domu,
 nka o bεε n'a ta, o tε fa.
 Mɔgɔw bεna o yεrε ta somɔgɔw domu.
²⁰ Manase ta mɔgɔw bε Efirayimu ta mɔgɔw
 domu,
 Efirayimu ta mɔgɔw bε Manase ta mɔgɔw domu;
 o bε fara jɔgɔn kan ka taga ben Zuda ta mɔgɔw
 kan.
 Nka o bεε n'a ta, a ta dimi belen ma mala,
 a boro belen kɔrɔtanin lo o kama hali bi.

10

Zuda mara janɔgɔw ta kitι

¹ Mɔgɔ minw bε sariya terenbariw sigi,
 minw bε sariya juguw latige,
 bɔnɔ bεna olugu sɔrɔ.
² O bε o ke janko ka dεsεbagatɔw tɔŋɔ ki-
 titigεyɔrɔ ra,
 ka ne ta jamana janibagatɔw ta jo bɔsi o ra,
 ka muso cε saninw borofεnw mina o ra,
 ka feritaw borofεnw sonya!

³ Ni aw saralon nana se, aw bεna a ke di?
 Ni kojugu nana bɔ fɔ yɔrɔjan ka na ben aw kan,
 aw bεna a ke di?
 Aw bεna bori ka taga jɔntigi le fε ko a ye aw bɔsi?
 Aw bεna aw ta naforo bla min?
⁴ Aw tεna se ka foyi wεre ke fɔ ka biri ni kasoden
 tɔw ye,
 ka ben dugu ma ni mɔgɔ fagataw ye.
 Nka o bεε n'a ta, Matigi Ala ta dimi belen ma
 mala,
 a boro belen kɔrɔtanin lo o kama hali bi.

Asirikaw ta yerebonya

⁵ Matigi Ala ko:

«Bənə bəna Asirikaw sərç,
olugu minw kəra ne ta dimibəbere ye.

Bere min bə o boro,
o ye ne ta jusufariya bere le ye.

⁶ Ne bə o ci ka taga siya Alajasiranbari də kama;
siya min bə ne jusu bə, ne bə o bla ka taga o siya
kama,
janko o ye taga o borofənw cə, ka o ta naforow
bəsi o ra,
ka o dəndən i ko bəgə min bə sira kan.

⁷ «Nka Asirikaw m'a faamu o cogo ra,
olugu m'a miiri ten o ta hakiri ra.

Halakiri miiriya le kəra olugu jusukun na,
ka siya camanba faga.

⁸ O kosən o ko:

<An ta jamana naməgəw bəs te masacəw le ye
fana wa?

⁹ Yala an ma Kalino ke i ko Karikemisi,
ka Hamati ke i ko Aripadi,

ka Samari ke i ko Damasi wa*?

¹⁰ Ni anw boro sera ka o batofən gbansanw ta
jamanaw mina,

k'a sərç olugu ta batofən ləseninw tun ka ca ni
Zeruzaləmu ni Samari taw ye,

¹¹ o tuma an ka min ke Samarikaw ni o ta batofən
gbansanw na,

an təna o kelen le ke Zeruzaləmukaw ni o ta
batofən ləseninw na wa?» »

Ala bəna Asirikaw ta yerebonya bə o ra

* **10:9** 10.9 Asirikaw ka o duguw bəs kəre ka se sərç o kan.

12 Nka ni Matigi nana a ta baara bεε ke k'a dafa tuma min na Siyɔn kuru* kan, ani Zeruzalemu, a bεna a fɔ ko: «Yerebonya miiriya min bε Asiri masace jusukun na, ani wasoya min b'a flerikecogo ra, ne bεna a sara ka kajna ni o ye.

13 Sabu Asiri masace ko:

<Ne ka nin bεε ke ni ne yere boro baraka le ye, ani ne yere ta hakiritigiya, sabu ne hakiri ka bon. Ne ka siya tɔw ta jamana danw bɔ o nɔ ra, ka o ta jamana fara ne ta kan,

ka o ta naforow cε.

Ne ka masacew lajigi ka bɔ o sigiyɔrɔ ra, i ko cε barakaman.

14 Ne boro ka siyaw ta naforow cε, i ko mɔgɔ bε kɔnɔpaga ta cogo min na.

Ne ka dununa bεε ta, i ko mɔgɔ bε kɔnɔ ta fanw benninw tɔmɔ cogo min na;

o si ma o kaman magamaga,

walama k'a o dakala yele ka dɔ fɔ.»

15 Ayiwa, yala jende yiritigetɔ b'a yere waso yiritigebaga ra wa?

Yiritigesi b'a yere bonya yirisibaga ma wa?

A kera i n'a fɔ bere le b'a minabaga boro kɔrɔtara,

i n'a fɔ berekuru le b'a minabaga boro lawurira.

16 O koson Matigi Ala, Fangatigi Ala bεna o ta kerekecε barakamanw ke cε fasaninw ye; o ta bonya bεε bεna jeni i ko tasuma bε mana ka fen jeni cogo min na.

17 Ala min ye Izirayeli ta yeelen ye, ale bεna ke tasuma le ye;

Izirayeli ta Ala Saninman bëna ke tasumamana
ye,
ka nɔnfɔnw, ani ɻaniw bëe jeni
ka o ban pewu, lon kelen na.

¹⁸ O ta yirituw, ani o ta yiriforow ta cëna kɔ ani
a na,

a bëna o bëe halaki ka bɔ yi,
k' a ke i ko bana ka mɔgɔ min baraka bëe ban.

¹⁹ O ta yirituw ta yiriw tɔ dɔgɔyakojugu fe,
hali denfitini dɔ bëna se ka o jate k' a sëbe.

Izirayelimɔgɔ tɔw ta ko

²⁰ O wagatiw ra, Izirayeli ta mɔgɔ tɔw, ani
Yakuba ta somɔgɔ minw bɔsira, olugu tēna o
boromala o bugobaga kan tuun, nka o bëna o
boromala Matigi Ala, Izirayeli ta Ala saninman
le kan, ka kajpa ni can ye. ²¹ O to bëna sekɔ ka
na; Yakuba ta mɔgɔw tɔ bëna na Setigi Ala fe.

²² Aw Izirayelimɔgɔw, hali ni aw ta mɔgɔw ka
ca i ko kɔgɔjida kɛnken, mɔgɔ dama dama dɔrɔn
le bëna kɔsegi. Aw ta halakiri latigera ka ban;
Ala ta terenninya bëna sigi bëe kan. ²³ O halakiri
min latigera, Matigi Ala, Fangatigi Ala le bëna o
ke k' a dafa jamana bëe lajennin kɔnɔ.

Asirikaw ta fanga bëna ban pewu

²⁴ O kosɔn Matigi Ala, Fangatigi Ala ko: «E, ne
ta mɔgɔw, aw minw signin bɛ Siyɔn dugu kɔnɔ,
aw kana siran Asirikaw ja, hali ni o bɛ aw bugɔ
ni bere ye, ka berekuru ta aw kama, i n'a fɔ
Misirankaw k' a ke aw ra cogo min na. ²⁵ Sani
wagati dɔɔnin dɔrɔn, ne ta jusufariya bëna ban
aw ta fan fe, nka ne ta dimi bëna ke olugu
Asirikaw ta cenri sababu le ye.» ²⁶ Fangatigi

Ala bëna bisan ta o kama, i n'a fō a tun k'a ke
Madiyankaw ra cogo min na, Orebū ta farakuru
yɔrɔ̄ ra. A bëna a ta bere kɔrɔta kɔgɔji kunna,
i n'a fō a tun k'a ke ni Misirankaw ye cogo min
na.

²⁷ O lon na, o ta doni bëna ta ka bɔ̄ aw kunna,
o ta fanga yiri bëna bɔ̄ aw kan na;
aw bëna bonya ka aw kan tɔrɔ̄ fō ka yiri kari.

Zeruzalemukaw juguw nacogo

²⁸ O natɔ̄ fle Ayati kama,

o be temena Migɔrɔn,

o ka o ta doniw bla Mikimasi!

²⁹ A fle, o be temena kuruw furance ra.

O ko: «An bëna si Geba bi su fe!»

Ramakaw be yereyelerera;

Gibehakaw, minw ye Sawuli ta dugumögɔw ye,
olugu be borira.

³⁰ Aw ye kule ci, Galimu dugumögɔw!

Aw ye aw yere kɔrɔsi, aw Lahisakaw!

Anatɔtikaw, bɔnɔ ka aw sɔrɔ!

³¹ Madimenakaw be janjanna,

Gebimu dugumögɔw be dogoyɔrɔ̄ jinina!

³² Bi yere, o bëna lɔ Nɔbu;

o bëna o boro kɔrɔta Siyɔn dugumögɔw ta kuru
kama,

min ye Zeruzalemu ta kongori ye.

Halakiriba

³³ A fle, Matigi Ala, Fangatigi Ala

bëna yiriborow karikari ni barakaba ye;

yirijanbaw bëna tige,

yiri jamijanbaw bëna tige ka ben dugu ma.

³⁴ A be yiritubaw tige ni jende ye ka o benben,

i ko Liban yiritu cεjumanbaw bε ben cogo min na.

11

Yese ta duruja ta masayakura

¹ Ayiwa, yiriborokura bëna bɔ Yese* ta yiriju ra, falenkun dɔ bëna bɔ a lilinw na, ka den kε.

² Matigi Ala Nin bëna to a kan; o Nin bëna hakiritigya ni faamuri di a ma, ka kolatigecogojuman ni cefariya di a ma, ka Matigi Ala lõnniya ni a nasiran di a ma.

³ A diyanyakoba bëna ke Matigi Ala nasiran le ye. A ja bε min ye, a tēna kiti tige ka kajna ni o ye, a toro bε min mën, a tena ko latigε ka kajna ni o ye;

⁴ nka a bëna dësəbagatɔw ta kiti tige terenninya kan, ka jamana ñanibagatɔw ta ko latigε ni hɔrɔnya ye.

A kumakan bëna dunujnamɔgɔw bugɔ i ko bere, a darakuma ta fɔŋɔ baraka bëna mɔgɔjuguw faga.

⁵ Terenninya le bëna ke a ta cεsirijara ye; a bëna kankelentigya fana siri a yεrε cε ra.

⁶ Wara ni sagadennin bëna to jɔgɔn fe, waraninkala ni badennin bε la jɔgɔn kɔrɔ.

Sagaden ni jaraden bëna domuni ke jɔgɔn fe; cεdennin dɔ le bëna ke o gbεnbaga ye.

⁷ Misi ni waraba bëna domuni ke jɔgɔn fe,

* **11:1** 11.1 Yese tun ye Dawuda face ye. Nin cirayakuma kɔrɔ ye ko Ala bëna mɔgɔ do lawuri o ta duruja ra min bëna ke Ala ta mɔgɔ ye (Samawilu fɔlɔ 16.18-19; Yirari 5.5; 22.16).

o ta denw fana bëna la nögön körö;
jara bëna bin jimi i ko misi.

⁸ Denjënénin bëna toron ke fönfönnin ta wo da ra,
denfitini bëna a boro don satutu ta wo könö.

⁹ Kojugu si têna ke, cenri si têna ke
ne ta kuru saninman yörö si kan;
sabu Matigi Ala ta lõnniya bëna dunupa fa,
i ko jiw be kögöji fa cogo min na.

Ala bëna a ta mögöw kunmabö

¹⁰ Ayiwa, o lon na Yese ta duruja bëna wuri ka
lç,
ka ke i ko tagamasiyen, jamanaw ta mögöw ye.
Siyaw bëna a yöröpini;
a sigiyörö bëna fa næcöra ra.

¹¹ O lon na, könö, Matigi Ala bëna a boro köröta
tuun a sjaga flanan na[†],
k'a ta mögö tòw kunmabö,
a ta mögö tò minw tun tora Asiri, ani Misiran,
ani Patörösi, ani Etiyopi,
ani Elamu, ani Sinehari, ani Hamati
ani kögöji kofejamanaw ra.

¹² A bëna tagamasiyen dö köröta siyaw ye,
ka Izirayeli ta mögö minaninw ke nögön kan,
ka Zuda ta mögö janjanninw lajen
ka bö dunuja fan naani na.

¹³ Efirayimu ta mögöw ta celiya bëna ban,
Zuda ta mögöw fana ta juguya bëna dabla;
Efirayimu ta mögöw têna celiya ke ni Zuda ta
mögöw ye tuun,

[†] **11:11 11.11** O körö ye ko a bëna a ke i n'a fo a tun k'a ke cogo
min na wagati min na a ka Izirayelimögöw labö Misiran (Böri
3.20).

Zuda ta məgəw fana tēna juguya Efirayimu ta məgəw ma tuun.

14 O bēna jēn ka taga ben Filisikaw kan terebenyanfan na,
ka jēn ka taga terebōyanfan məgəw borofənw cε.
O bēna Edəmu ni Mohabu jamana mina,
ka o ta fanga sigi Amənkaw fana kan‡.

15 Matigi Ala bēna Misiran ta kogoji ja;
a bēna a boro fifa Efirati baji san fε,
ka fəjə barakaman dɔ fiyε
ka ji tarantaran k'a ke kɔ fitini wolonfla ye,
məgɔ bε se ka minw tige ni a ta sanbara ye a sen na.

16 A ta məgɔ tɔ minw tora Asiri,
olugu bēna sira sɔrɔ ka na,
i n'a fɔ a ta məgəw bɔtɔ Misiran fɔlɔfɔlɔ,
olugu tun ka sira sɔrɔ ka na cogo min na.

12

Alatandodɔnkiri

1 O lon na, i bēna a fɔ ko:
«E, Matigi Ala, ne bε i fo ka i walejumanlɔn,
sabu i tun dimina ne kɔrɔ,
nka i ta dimi banna,
i ka ne jusu saaro.

2 Can lo, Ala le ye ne Kisibaga ye!
Ne jigi b'a kan, ne ja tēna tige;
sabu Matigi Ala, Matigi Ala le ye ne ta baraka ye,
ani ne ta dɔnkirila sababu;

‡ **11:14** 11.14 O siya minw tun ka Izirayeli ta jamana lamini,
olugu bεt tun bε Izirayeli ta fanga kɔrɔ Dawuda ta masaya wagati
ra (Samawilu flanan 8.12).

ale le ye ne kisibaga ye.»

³ Aw ninsɔndiyanin bëna ji bi
kisiri ta bunun na.

⁴ O lon na, aw bëna a fɔ ko:

«Aw ye Matigi Ala fo k'a walenumanlon, k'a tɔgo
bato!

Aw ye a ta kobaw lakari siyaw cε ra,
ka o hakiri jigi a ra ko a tɔgo ka bon.

⁵ Aw ye dɔnkiri la ka Matigi Ala tando,
sabu a ka kojumanbaw kε;
dununaməgɔ bεe ka kan ka o lɔn.»

⁶ Siyɔn duguməgɔw,

aw ye nagarikanbaw bɔ, ka nagari fɔ ka pεren,
sabu Izirayeli ta Ala saninman min bε aw cε ra,
o ka bon.

13

Siya tɔw ta kitı

(13-23)

Babilɔni ta kitı

¹ Ala ka fen minw yira Amɔzi dence Ezayi ra,
Babilɔni* ta kow ra.

² Aw ye tagamasiyen dɔ kɔrɔta kuru dɔ kan, yiri
foyi te kuru min kan!

Aw ye aw kan kɔrɔta ka o wele!

Aw ye aw boro fifa o ma,

o ye na don fagamaw ta donda fε!

³ Ne yεre kumana ne ta cew fε, minw blara danna
ne ye;

ne ka ne ta cefariw wele, ne dimibɔbagaw,
ne ta bonya sɔrɔri ko ka di minw ye.

⁴ Mankan caman bε bora kuruw kunna,
i ko jama camanba mankan;
jamanaw ta wɔyɔkanw,
siyaw lajennin ta wɔyɔkan!

Fangatigi Ala bε a ta mɔgɔw jatera,
k'a ta kerekejama laben kere kama.

⁵ O bε nana ka bɔ jamanajan dɔ ra, fɔ dunuja
dan na yi.

Matigi Ala ni a ta jusufariya ciradenw bεna
jamana bεε halaki.

⁶ Aw ye majumankokasi kε,
sabu Matigi Ala ta lon surunyara,
Sebeetigi Ala ta cenrilonba bε nana.

⁷ O kosɔn bεε baraka bεna ban,
ce bεε fari bεna faga.

⁸ Jigitige bεna o mina,
tɔɔrɔ ni dimi bεna ben o kan;
o bεna o yere tɔnɔmi i ko muso jigibagato.
O kɔnɔnɔfirinin bεna to ka nɔgɔn fle;
o nadaw cogo bεna yεlemana.

⁹ Matigi Ala ta lon natɔ ye nin ye,
a ta fariya, ni a ta jusugban, ni a ta dimiba lon
lo.

A bεna jamana ke yɔrɔ lakolon ye,
ka jurumunkεbagaw halaki ka bɔ jamana kɔnɔ.

¹⁰ Sankolo lolow, ani a lolokuruw,
o si tεna o ta yeelen bɔ tuun.

Tere bɔtɔ bεna ke dibi ye,
karo fana tεna a ta yeelen bɔ tuun.

¹¹ Ne bεna dunujamɔgɔw ta kojugu sara di o ma,
ka mɔgɔjuguw ta terenbariya sara di o ma.

Ne bëna yereyiramögow ta yerebonya ban,
ka mögo jusu farimanw ta wasoya bo o ra.

¹² Ne bëna mögów yeko gbéléya ka teme sanin
yereworo yeko kan,
ka adamadenw yeko gbéléya ka teme Ofiri sanin
yeko kan.

¹³ O koson ne bëna sankolo yuguyugu;
dugukolo ni a jusiginanw bëna yereyere,
Fangatigi Ala ta jusugban sababu ra,
ani a ta dimiba lon koson.

¹⁴ Mögów bëna ke i ko o be dagbe min gbenna,
ka ke i ko sagaw ni ba minw ma mögo soro ka o
lajen;

beε bëna munu a ta siyamögow fan na,
beε bëna bori ka taga a ta faso fan na.

¹⁵ Ni o ka mögo o mögo soro, o be o tigi sogo ni
bijε ye,
ni o ka min o min mina, o be o faga ni
kerekemuru ye.

¹⁶ O bëna o ta sinmindenw giasi dugu ma ka o
jujo o yere ja na;
o bëna o ta bonkonofenw beε ce,
ka jen ni o ta musow ye jagboya ra.

¹⁷ A flε, ne bëna Mëdikaw lasu o ra,
o siya min te wari jate foyi ye,
o fana te sanin fe.

¹⁸ O ta kalanw bëna kanbelenw sogo ka o ben
dugu ma.

O tēna hina hali denjēnин na,
o tēna denmisēn si flε ka makari a ra.

19 O ra, Babiloni min tun ye maraw bεε ta dugu
cejumanba ye,
min tun ye Babilonikaw ta nɔɔrɔ ni o ta
yerebonya sababu ye,
o dugu bεna ke i ko Ala ka Sodɔmu ni Gomɔri
dugu minw halaki.

20 Mɔgɔ si tēna sigi Babiloni tuun;
a lakolon le bεna to wagati bεε, ani tuma bεε.
Hali kongoyaalabagaw tēna o ta fanibonw lɔ yi,
sagagbenbagaw tēna sigi yi ni o ta sagaw ye ka
nenekiri!

21 Kongofenw le bεna la yi:
gbingbinw bεna a bonw fa,
kɔnɔsogolonw bεna a yɔrɔw ke o ta siyɔrɔw ye,
bakɔrɔninw bεna to ka panpan yi.

22 Suruguw le bεna to ka kasi o ta fagamabonbaw
kɔnɔ,
kongowuruw bεna to ka kasi o ta
masasopumanw kɔnɔ.

Babiloni ta wagati le sera;
dɔ fana tēna fara a ta teredaw tɔ kan.

14

Ala bεna Izirayelimɔgɔw ladon tuun

1 Sigiya t'a ra, Matigi Ala bεna hina Yakuba
ta mɔgɔw ra, a bεna Izirayelimɔgɔw ta tuun; a
bεna o sigi o yere ta dugukolo kan. Lonanw bεna
na fara o kan; olugu bεna na sigi ni Yakuba ta
mɔgɔw ye.

2 Siya dɔw le bεna Izirayelimɔgɔw ta ka na ni
o ye Izirayeli jamana ra. Izirayelimɔgɔw bεna
o mɔgɔw ke o ta jɔncew ni o ta jɔnmusow ye
Izirayeli jamana ra, Matigi Ala ka jamana min

di o ma. Siya minw tun ka Izirayelimogow mina, Izirayelimogow bëna olugu fana mina; minw tun ka o ta fanga sigi Izirayelimogow kan, Izirayelimogow bëna o ta fanga sigi olugu fana kan.

Babiloni masace ta kiti

³ Ni Matigi Ala nana aw laganfiya tuma min na, ka aw ta tɔɔrɔ ni aw ta sège ban, ani jɔnyagbelen min tun lara aw kan, ka o bεε ban, ⁴ o tuma ra aw bëna Babiloni masace tɔgɔ don dɔnkiri ra, k'a fɔ ko:
E, min tun bε mɔgɔw minako juguyara, ale ta ko banna pewu!

A ta jagboyafanga sera a dan ma!

⁵ Matigi Ala ka mɔgɔjuguw ta bere kari;
a ka fangatigi farimanw ta masacεbere kari.

⁶ Ale jusu gbannin le tun bε to ka jamana werew ta mɔgɔw faga,
o fagari fana tun tε dabla;
a diminin le tun bε siya tɔw mara jagboya ra,
ka sègeba la o kan, dan tε sège min na.

⁷ Sisan kɔni, jamana bεε bε jasuma ni laganfiya ra;
o bε jaagari fɔ ka kule ci!

⁸ Hali siperesisunw bεε bε ninsɔndiya ele ta ben kosɔn;
Liban sèdirisunw ko:
«Kabini ele benna,
yiritigεbaga si tε nana an kama tuun!»

⁹ Kaburu jukɔrɔyɔrɔ kɔrɔtɔninba bε a yere labεnna

ka i natə kunben;
 o bε su təw lakunu ele kosɔn,
 dunuja kuntigiw bεε suw;
 o bε siyaw ta masaw bεε lawurira ka bɔ o ta
 sigiyɔrɔw ra ele kosɔn.

10 O bεε bəna kuma ta, k'a fɔ i ma ko:
 «Ele fana kera barakantan ye i ko anw,
 ele ni anw bεε kera kelen ye!»

11 I ta yerebonya jigira kaburu kɔnɔ,
 ani i ta gɔnifɔkanw bεε;
 kaburu tumuw le kera i ta lanan ye,
 tumumisenw kera i ta birifani ye.

12 E, ele le bɔra san fε ka ben tan wa?
 Ele sɔgɔmada lolo, dugugbεda lolo,
 ele benna fɔ dugu ma,
 ele min tun bε se siya tɔw ra!

13 I tun b'a fɔra i yere kɔnɔ ko:
 «Ne bəna yelen ka taga fɔ sankolo kɔnɔ,
 ne bəna ne ta sigiyɔrɔ layelen ka se fɔ Ala ta
 lolow kunna;
 ne bəna taga sigi fɔ alaw ta jamalajenkuru
 kunna,

fɔ sahiliyanfan kɔnɔnyɔrɔ ra*!

14 Ne bəna yelen fɔ sankabaw kunna,
 ne bəna ke i ko Ala kɔrɔtaninba yere!»

15 Nka o ka i firi kaburu dibi ra,
 fɔ dingaba dɔ jukɔrɔyɔrɔ ra yi!

16 Ni mɔgo min ka i ye, o tigi b'a ja lɔ i ra,
 ka i fle kosebe, k'a fɔ ko:

* **14:13** 14.13 Kanaanakaw tun b'a miiri ko o ta alaw tun bε o
 ta nɔgɔnyew ke kuru dɔ le san fε, fɔ sahiliyanfan kɔfeyɔrɔ ra, ka
 dunupa ta kow latige.

«E, cε min tun bε dugukolo yereyere, ale le ye
nin ye tan wa?

Ale le tun bε jamanaw yuguyugu,
¹⁷ ka dunuja ke i ko kongokolon,
k'a duguw cici;
a fana tun tε a ta kasodenw labla ka ye fiyewu!»

¹⁸ Siya tōw ta masacεw bεε,
o ka olugu bεε kelen kelen la ni bonya ye o ta
kaburu kono.

¹⁹ Nka o ka ele firi kene ma, i ma kaburu soro.
I kera i ko den kogɔbari su, mɔgɔw bε nigi min
na.

O ka i la kerekeden faganinw cε ra, minw fagara
ni kerekemuru ye.

Mɔgɔw bε o suw dɔndɔn ka temε;
o bε o suw firi faradinga kono.

²⁰ Ele tēna la kaburu kono i ko masace tōw,
sabu i ka i ta jamana cεn,
ka i yere ta jamana mɔgɔw halaki.

Mɔgɔjuguw ta siya tɔgɔ tēna fɔ tuun fiyewu!

²¹ Aw ye o ta denw ta fagari ko laben,
o facεw ta terenbaryiw koson,
janko olugu fana kana na wuri lon dɔ ka dunuja
mina, k'a ke o ta ye,
ka o ta duguw lɔ ka yɔrɔ bεε fa.

²² «Ne bεna wuri o kama; Fangatigi Ala ko ten.
Ne bεna Babilɔni tɔgɔ ni a ta ko tɔ bεε latunu,
o ta denw ni o ta mamadenw bεε; Matigi Ala ko
ten. ²³ Ne bεna o ta yɔrɔ ke juguninw dogoyɔrɔ

le ye, k'a yɔrɔ bɛε ke bɔgɔ ye. Ne bɛna o flan ni flanan ye ka o halaki; Fangatigi Ala ko ten.»

Asirikaw ta kitī

²⁴ Fangatigi Ala karira, ko:

«Sigiya t'a ra, ne ka min ḥnaninya o le bɛna ke,
ne ka min latige, o bɛna dafa!

²⁵ Ne bɛna Asirikaw halaki ka bɔ ne ta jamana
kɔno;

ne bɛna o dɔndɔn ne ta kuruw kan.

Ne bɛna o ta doni ta ka bɔ ne ta mɔgɔw kunna,
ka o ta fanga yiri kari ka bɔ o kan na.»

²⁶ Matigi Ala ka min latige dunuja bɛε lajennin
kama, o le ye nin ye;
a k'a boro kɔrɔta siyaw bɛε kan ko a bɛna min
ke o ra, o le ye nin ye.

²⁷ Fangatigi Ala ka nin ko latige ka ban;

jɔn le bɛ se k'a bari?

A boro kɔrɔtanin lo;

jɔn bɛ se k'a lalo?

Filisikaw ta kitī

²⁸ Masacɛ Ahazi sara san min na, nin kuma
fɔra, ko:

²⁹ Filisi jamana bɛε lajennin, aw kana pagari
ko aw bugɔbere karira dɛ,
sabu sa ta lilin tɔ bɛna falen ka ke satutu le ye;
sa bɛna den min woro, o bɛna ke sajuguba
kamantigi dɔ le ye!

³⁰ O tuma ra, dɛsɛbagatɔw bɛε ra mɔgɔ dɛsenin
bɛna domuni sɔrɔ,

fagantanw bɛna hɛra ni laganfiya sɔrɔ.

Nka ne bëna aw Filisikaw ta lilinw bëe faga,
kõngõ sababu ra;
ni fën o fën ka to aw kõ, ne bëna o bëe faga.

³¹ Dugu donda, ele ye majumankokanw fõ!
Dugu, ele ye kule!
Filisi jamana bëe lajennin baraka ye ban,
sabu sisi finman dõ bëe wurira ka na ka bõ
sahiliyanfan fë;
o mõgõw ta kerekëjama ra, cë si të to kõ.

³² An bëna nin siya ta ciradenw jaabi ni mun
kuma le ye?
Ko Matigi Ala le ka Siyõn dugu sigi,
ko a ta jamana janibagatõw bëna dogoyõrõ sõrõ
yi.

15

Mohabukaw ta kitî

¹ Kuma minw fôra Mohabukaw ta ko ra:

Onhõn, a halakira su kelen na!
Mohabukaw ta dugu min ye Ari ye, o ta banna!
Onhõn, a halakira su kelen na!
Mohabukaw ta dugu min ye Kiri ye, o ta banna!
² Dibõnkaw bëe tagara o ta alaw ta batosow kõnõ,
o bëe tagara o ta sõnnikęyõrõw ra, ka taga kasi.
Nebo ni Medeba le kosõn,
Mohabukaw bëe majumankokanw fôra.
O bëe kun lira,
o bëe bonbosiw lira.
³ O ka bõrfaniw don o yere ra ka sigi siradaw
ra;
o bëe bëe majumankokanw le fôra,

ka to ka naji bɔ
biribonw kunna, ani jamalajenyɔrɔw ra.
⁴ Hesibɔnkaw, ani Elalekaw bε kule cira;
o ta mankan bε sera fɔ Yahasi.
O kosɔn Mohabukaw ta kerekcɛw bε mankan
cira;
o ja tigeninba lo.

⁵ Ne jusu kasira Mohabu jamana kosɔn;
o ta boribagaw borira ka taga fɔ Sowari,
ka taga fɔ Egilati Selisiya.
O bε yelenna ka taga Luhiti dugu sira fε;
o tagatɔ bε kasira ka taga.
O tagatɔ Horonayimu dugu sira fε,
cenri min sera o ma, o bε o kule le cira.

⁶ Nimirimu ta jiw jara,
binw jara,
kongobinw halakira,
binkene ni flaburukene si te yi tuun.

⁷ O kosɔn o ta borofen minw tora o boro,
o sera ka fen o fen mara,
o bε o cera ka taga ni o ye sɔlisunw ta kɔ kɔ fε.

⁸ Sabu mankan bε wurira ka Mohabu jamana bεε
lamini;
o ta majumankowanw mankan sera fɔ Egilay-
imu,
o ta majumankowanw mankan sera fɔ Beri
Elimu.

⁹ Dimɔn kɔ jiw bεε kera jori ye,
nka ne bɛna ko wɛre fara Dibɔnkaw ta kan tuun;
Mohabuka minw bɔsira, minw tɔ tora o ta
jamana kɔnɔ,
jara dɔ bɛna ben olugu kan.

16

Mohabukaw desera

¹ Aw ye sagajigi dɔ bla ka bɔ Sela, ka taga o di
jamana kuntigi ma,
ka kongokolon cetige,
ka taga o ke bonya ye
Siyon dugu kono, Siyon kuru kan.

² Mohabukamusow bena ke Arinon kɔji sen-
natigeyɔrɔ ra
i ko kɔnɔnin minw gbenna ka bɔ o ta naga kono,
o be yaala o kun fe.

³ O b'a fɔ ko: «E, aw ye an ladi,
aw ye fɛn dɔ latige an ta ko ra;
aw ye ke suma ye ka anw datugu teregbaw fe,
ka yɔrɔ ke i ko su dibi.

Aw ye an ta mɔgɔ gbenninw dogo,
aw kana an ta mɔgɔ boribagatɔw janfa!

⁴ Aw y'a to Mohabukaw ta mɔgɔ gbenninw ye
taga sigi aw fe;
aw ye ke o dogoyɔrɔ ye,
ka o tanga cenrikebagaw ma.»

Sabu lon dɔ mɔgɔjuguw bena ban,
cenri bena lalo,
cenrikebagaw bena tunu ka bɔ jamana kono.

⁵ O kɔ, masaya dɔ bena wuri ka sabati a ta
numanya sababu ra;
kuntigi dɔ bena sigi o masasiginan kan, ka ke
kankelentigi ye Dawuda ta so kono;
a bena kitigie can kan,
ka terenninya sira ko lateliya.

6 An ka Mohabukaw ta yerebonya ko men,
o ta yerebonya dama temenin,
o ta yereyira ni o ta yerebonya,
o ta dabaya ni o ta wasoyakuma gbansanw.

7 O koson Mohabukaw be kasira Mohabu jamana
koson,
o bee le be kasira.

Aw ye manumankokasi ke, ka aw jusu kasi
Kiri Hareseti ta rezemburuw koson.

8 Hesibon dugu ta forow jajara,
ani Sibima dugu ta rezensunw.

Siyaw ta kuntigiw k'a yiriborow* karikari.
A yiriborow tun woyora ka se fo Yazeri,
ka se fo kongokolon fan na;
a borow tun nugura ka janya ka se fo Kogoji
sanin ko fe.

9 O koson ne bena kasi, ka kasi ni Yazerikaw ye
Sibima dugu ta rezeforo koson.

E, Hesibonkaw! E, Elalekaw!
Ne bera naji bo, fo ka aw nigi,
sabu keremankan do ka aw ta simankan nagari
ni aw ta rezentige nagari mankanw ban.

10 Nagari ni ninsendiya banna yiriforow ce ra,
donkirilakanw te rezeforow kon tuun,
nanagbekan te yi tuun.

Mog si te rezen forogira rezeforogidinga kon
tuun,
sabu ne ka nagarikanw bee ban.

11 O koson ne kon gbaannin be iuna Mohabukaw
ta ko ra,
k'a ke i ko gonifokan;

* **16:8** 16.8 Yiriborow, o kero ye jamana mogow.

ne jusukun tɔɔrɔra Kiri Hεresi ta ko ra.

12 Mohabukaw bε taga o yεre sεge o ta
sɔnnikεyɔrɔw ra;
o bε taga o ta alaw daari o ta batoso kɔnɔ, nka o
si tε foyi ja.

13 Matigi Ala ka nin kuma le fɔ kabini wagati-
jan Mohabukaw ta ko ra. **14** Ayiwa, sisan, Matigi
Ala b'a fɔ tuun ko: «Sani san saba cε, san saba
dafanin, Mohabu jamana ta dawula bεna ben,
ani a ta jama camanba bεε; mɔgɔ dama dama
minw bεna to o kɔ, olugu tεna kε foyi ye, o tεna
baraka sɔrɔ.»

17

Damasi dugu ta kitī

1 Kuma minw fɔra Damasi dugu ta ko ra:
«A flε, Damasi* tεna kε dugu ye tuun;
a bεna kε kabakuruton le ye.
2 Aroweri mara ta duguw bεna kε yɔrɔ lakolon
ye,
ka kε beganw ta toyɔrɔ ye;
beganw bεna la yi, foyi tεna o lasiran.
3 Dugu barakamanw bεna ban Efirayimu mara
kɔnɔ,
masaya bεna ban Damasi mara ra.
Sirika tɔ dama dama min tora,
olugu bεna laban i ko Izirayεlimɔgɔw ta bonya
banna cogo min na.

* **17:1** 17.1 Damasi tun ye Siri jamana ta duguba ye (Ezayi 10.9);
Damasi benko tun kɔnna ka fɔ (Masacεw flanan 16.9).

Fangatigi Ala ko ten.»

Min bëna ke Izirayelimögö tɔw ra

- ⁴ «Ayiwa, o lon na koni, Yakuba ta mögöw ta bonya bëna dögoya;
o bëna fasa, ka turu bëe ban o fari ra.
- ⁵ Izirayelimögöw bëna ke i ko simankanbaga bë siman lölöninw mina ni a boro ye cogo min na k'a kan;
o bëna ke i ko mögöw bë siman benbennin minw tɔmɔtɔmɔ Refayikaw ta kënegbë ra.
- ⁶ Izirayelimögö tɔ minw bëna to, olugu bëna ke i ko o ka oliviyesun min yuguyugu k'a denw burun;
o bëna ke i ko yiriden tɔ fla, walama tɔ saba min bë to fɔ sanfeyiriborow ra,
walama den tɔ naani, walama tɔ looru min bë to yiriboro dencamantigi ra.

Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko ten.»

⁷ O lon na, adamadenw bëna o ja munu o danbaga fan fë; o bëna o ja lo Izirayeli ta Ala saninman na. ⁸ O tëna o nasin sarakabɔnanw ma tuun, o yere boro tun ka minw lɔ; o tëna o yere boro ta fenlalaganinw fle tuun, jo musoman Asera ta berew, ani wusunan sarakabɔnanw.

⁹ O lon na, Izirayeli ta dugu barakamanw bëna ke i ko dugu minw tun këra tomow ye yirituw cë ra, ani kuruw kan[†] fɔlɔfɔlɔ, wagati min Izirayelimögöw tun nana ben o yɔrɔ mögöw

[†] **17:9** 17.9 Yirituw cë ra, ani kuruw kan: Kitabu dɔw b'a fo ko: Hevikaw, ani Amɔrikaw ta duguw.

kan ka o halaki. Ayiwa, Izirayeli duguw fana
bena ke yɔrɔ lakolonw ye ten le.

10 Sabu aw jinana aw kisibaga Ala kɔ,
aw ma aw hakiri to aw ta baraka sɔrɔyɔrɔ ra;
o kosɔn aw ka yiriforopumanw sene,
ka rezɛn yiriboro turu ala wɛrew ye.

11 Aw ka o turu lon min na, o lon yɛrɛ ra aw ka
o wuritɔ ye;
o sɔgɔmada yɛrɛ fɛ, aw ka aw ta senefenw
fiyerentɔ ye.

Nka siman tigeta tɛna ke foyi ye o lon na,
banajugu ni dimi banbari kosɔn.

Cenrikebagaw bɛna halaki

12 E, jamaba dɔ mankan!
O mankan bɛ i ko kɔgɔjiw mankan.
Siyaw wɔyɔkan bɛ bɔra,
i ko ji barakamanw woyokan.

13 Siyaw bɛ wɔyɔkanw cira i ko jibaw woyokan;
nka Matigi Ala bɛna sɔngɔ o ra, o bɛ bori ka taga
fɔ yɔrɔjan.

A bɛna o cɛ ka taga, i ko fɔjɔ bɛ bɔ kuruw ra ka
binjnaga cɛ ka taga cogo min na,
i ko sanfɔjɔ bɛ buguri wuri ka taga folonkonto
ra cogo min na.

14 Wulada wagati belen ye balahu ye,
nka sani sɔgɔmada ye se, o bɛɛ bɛ tunu.
Minw bɛ benna an kan, olugu ta bɛna ke ten le;
minw bɛ an borofɛnw minana, olugu ta bɛna ke
ten.

¹ E, bənə bəna nin jamana sərç, kamanw
mankan bə bəra jamana min na,
jamana min bə Etiyopi jamana ta baw kə fε,
² jamana min bə ciradenw ci jibaw kan,
ka o bla ka taga ji kan ni jirakurunw ye,
jirakurun minw lalagara ni bin ye!
Aw ciraden telimanw, aw ye taga nin siya məgəw
fε,
siya min məgəw ka jan, ani o fari bə manamana,
siya min ye siranyafenba ye yərəsurunməgəw,
ani yərəjanməgəw bəε fε,
siya min ye siya barakaman ye, min sen bə fen
bəε terege,
bajiw ka siya min ta jamana cətigε.

³ Aw dununnaməgəw bəε,
aw minw siginin bə dugukolo kan,
ni tagamasiyen də nana körəta kuruw kunna, aw
ye o flε!

Ni buru nana fiyε, aw y'a lamən!

⁴ Sabu Matigi Ala k'a fə ne ye ko:
«Ne bəna to ne sigiyərə ra ka fləri kε;
ne bə to yərə kelen na,
i ko fundənin min bə bə tere bəwagati ra,
i ko bugun min bə gəmiji jigi simankanwagati ta
fundənin tuma ra.»

⁵ Sabu ni rezən fiyerenna ka ban,
ni a fiyerenw yəlemana ka kε rezən mətaw ye,
sani rezəntigewagati ye se o bə rezən yiri-
boromisənw ləsə ni muru ye,
ka yiriboro janjanw tigetigε ka bə yi.
⁶ O kə, a bəε lajənnin bəna to yi,

ka ke kuruyɔrɔw ta sogodomukɔnɔw ta ye,
 ka ke jamana kongosogow ta ye;
 kɔnɔw bɛna baro a ra fundeninwagati ra,
 jamana kongosogow bɛɛ bɛna baro a ra
 nɛnɛwagati ra.

7 O wagati ra, o jamana mɔgɔw bɛna na ni bonyaw ye Fangatigi Ala fɛ; jamana dɔ lo, min ta mɔgɔw ka jan, ani o fari bɛ manamana; siya dɔ lo, min ye siranyafɛnba ye yɔrɔsurunmɔgɔw, ani yɔrɔjanmɔgɔw bɛɛ fɛ, siya min ye siya barakaman ye, min sen bɛ fɛn bɛɛ terege, bajiw ka siya min ta jamana cɛtige. O bɛna na ni o bonyafɛnw ye Siyɔn kuru kan, Fangatigi Ala tɔgɔ bɛ yɔrɔ min na.

19

Misirankaw ta kitī

1 Kuma minw fɔra Misiran jamana ta ko ra:
 Matigi Ala yelenna sankaba teliman dɔ kan,
 a bɛ nana Misiran.

Misirankaw ta jow bɛ yereyerera a ja;
 Misirankaw ja tigerā.

2 «Ne bɛna Misirankaw kɔnɔnɔsu nɔgɔn kama:
 balemaw bɛna nɔgɔn kere,
 sigiñɔgɔnw bɛna nɔgɔn kere,
 dugu dɔ bɛ dugu dɔ kere,
 mara dɔ bɛ mara dɔ kere.

3 Misirankaw ta jagbelerā bɛɛ bɛna ban pewu;
 ne bɛna o ta kolatigeninw cen.
 O bɛna taga lagbelerā ke jotigiw le fɛ, ani subagaw,
 ani minw bɛ suw wele, ani lagbelerikɛbagaw.

⁴ Ne bëna Misirankaw don matigicε fariman dɔw
borø;
masacε hinabari dɔ le bëna a ta fanga sigi o kan.
Matigi Ala, Fangatigi Ala ko ten.»

⁵ Kögɔji ta jiw bëna ja,
ba ta ji bëna ban fɔ ka ja.

⁶ Ba ta jiborow ta jiw bëna tori,
Nili ba ta jisira ta jiw bëna jigi fɔ ka ja;
binw, ani karaw bëna jaja.

⁷ Bin o bin bε bada ra, ani ba donyɔrɔ ra kögɔji
ra,
fən o fən bε sene Nili bada ra, o bεε bëna jaja,
fɔjɔ b'a yerege, k'a tunu pewu!

⁸ Jegeminabagaw bëna to ka njuna;
minw bεε bε dulen bla Nili baji ra, olugu bεε
bëna sukasi ke;

minw bε jɔ firi ji ra, olugu bεε jusu bëna kasi.

⁹ Minw bε lenfani baara ke, olugu jigi bëna tige;
muso minw bε jese woloma, ani cε minw b'a dan,
olugu ta bëna ke kɔnɔnfiri ye.

¹⁰ O ta jesedanbagaw jigi bëna tige,
minw bε baara ke sara ra, olugu bεε jusu bëna
kasi.

¹¹ Sohan* dugu namögɔw ye nalomanw le ye,
Farawona ladibaga hakiritigiw ta ladiri ye hakir-
intanyakuma le ye.

Mun na aw bε son k'a fɔ Farawona ye ko:
«Anw ye hakiritigidenw le ye, masacεkɔrɔw ta
denw?»

* **19:11** 19.11 Sohan tun ye Misiran dugu dɔ ye, Nili ba
terebɔyanfan na. A tun bε wele fana ko Tanisi.

- 12** Aw ta hakiritigiw bε min sa?
 Ayiwa, Fangatigi Ala ka min latige Misirankaw
 kama,
 o ye o kow nalɔn ka o yira aw ra sa!
- 13** Sohan dugu namɔgɔw kera fatɔw ye,
 Mɛnfisi[†] dugu namɔgɔw bε o yere negera;
 Misiran kuntigiw le bε Misirankaw lafirira.
- 14** Matigi Ala ka janamini le bla o ra,
 k'a to o ye to ka talontalon o ta koketaw bεε ra,
 i n'a fɔ dɔrɔtɔ bε talontalon ka ben a yere ta
 fɔcɔcɔ ra cogo min na.
- 15** Mɔgɔ si təna se ka foyi ke Misiran jamana ye
 tuun:
 namɔgɔw təna se, kɔmɔgɔ təna se;
 mɔgɔba təna se, mɔgɔ gbansan təna se‡.

Misirankaw bəna Matigi Ala bato

16 O lon na, Misirankaw bəna ke i ko musow;
 wagati min ni Fangatigi Ala nana a boro kɔrɔta
 o kama, k'a boro fifa o kama, o bəna siran fɔ ka
 yereyere. **17** Zuda mara ta ko bəna ke jatigekoba
 ye Misirankaw fε; ni a tɔgɔ fɔra mɔgɔ o mɔgɔ
 kɔrɔ, o tigi bε siran Fangatigi Ala ta kolatigeninw
 kosɔn, a ka ko min latige Misiran jamana kama.

18 O lon na, dugu looru bəna sɔrɔ Misiran
 jamana ra, o dugumɔgɔw bəna heburukan fɔ, o
 bəna kari Fangatigi Ala tɔgɔ le ra. O duguw ra
 kelen bəna wele ko Teredugu§.

† **19:13** 19.13 Mɛnfisi tun ye Misiran duguba dɔ ye; o dugu bε
 wele fana ko Nɔfu. ‡ **19:15** 19.15 Heburukan na namɔgɔw
 ye kunkolo ye; kɔmɔgɔw ye kukala ye; mɔgɔbaw ye tamaro
 yiriborow ye; mɔgɔ gbansanw ye karaw ye. § **19:18** 19.18
 Kitabu dɔw ko Halakidugu.

19 O lon na, sarakabɔnan dɔ bɛna sɔrɔ Matigi Ala tɔgɔ ra Misiran jamana cemance ra; o bɛna kabakurujan dɔ kɛ hakirijigifɛn ye, ka o bla jamana danyɔrɔ ra. **20** O bɛna ke Fangatigi Ala ta tagamasiyen ni a ta seereya le ye Misiran jamana kɔnɔ; ni Misirankaw ka kule o tɔnjɔbagaw boro, ka Matigi Ala wele, Matigi Ala bɛna kisibaga di o ma, min bɛna o juguw kɛrɛ, ka o bɔsi. **21** Matigi Ala bɛna a yɛrɛ yira Misirankaw ra, Misirankaw fana bɛna Matigi Ala lɔn o lon na. O bɛna a bato, ka bɛgan sarakaw* ni siman sarakaw* bɔ a ye; o bɛna dajuruw ta Matigi Ala fɛ, ka o dajuruw dafa. **22** Matigi Ala bɛna Misirankaw tɔɔrɔ; a bɛna o tɔɔrɔ, nka a bɛna o kɛnɛya. O yɛrɛ bɛna sekɔ ka na Matigi Ala fɛ; a bɛna sɔn o ta daariri ma ka o kɛnɛya.

23 O lon na, sira dɔ bɛna bɔ Misiran, ka taga Asiri jamana ra; Asirikaw bɛna taga Misiran, Misirankaw fana bɛna taga Asiri. Misirankaw, ani Asirikaw bɛɛ bɛna jɛn ka Matigi Ala bato.

24 O lon na, Izirayeli le bɛna ke jamana sabanan ye, ka fara Misiran jamana ni Asiri jamana kan, o jamana minw sababu ra Ala bɛna baraka don dunuja ra. **25** Fangatigi Ala bɛna baraka don a ra, k'ɑ fɔ ko: «Ne bɛ baraka don Misiran jamana ra, sabu ne ta mɔgɔw lo; ne bɛ baraka don Asiri jamana ra, sabu ne boro le ka o dan; ne bɛ baraka don Izirayeli jamana ra, sabu ne yɛrɛ ta jamana lo.»

Misirankaw ni Etiyopikaw ta sege tagamasiyen

¹ San min na Asiri masace Sarigɔn tun k'a ta kerekkejamaw kuntigiba ci ka na Azidɔdi dugu kere k'a mina, ² o wagati le ra Matigi Ala tun kumana Amɔzi dence Ezayi fe, k'a fo a ye ko: «Bɔrɔfani min be i ra, taga o bo i yere ra, ka i ta sanbara fana bo i sen na.» Ezayi k'a ke ten; a fari lakolon ni a sennakolon ka ke yaala ye.

³ Matigi Ala k'a fo o le ra, ko: «Ayiwa, ne ta jɔnce Ezayi fari lakolon ni a sennakolon tagamana fo san saba, ka o ke ko nataw tagamasiyen ye, ka Misirankaw, ani Etiyopikaw lasɔmi cogo min na, ⁴ Asiri masace bëna Misiran jamana ta kasodenw, ani Etiyopi jamana mɔgɔ minaninw ke o cogo le ra; o bëna denmisew, ani cekɔrɔbaw bëe fari lakolon ni o sennakolon ni o julakolon mina ka taga ni o ye, ka o ke maroyakoba ye Misirankaw fe. ⁵ Ni o kera, minw tun be o jigi lara Etiyopi jamana kan, ka o yere bonya Misirankaw sababu ra, olugu ta bëna ke jatige ni maroya ye.»

⁶ O lon na, kɔni, o kɔgɔjida ta yɔrɔ mɔgɔw bëna a fo ko: «E, a fle, an tun ka an jigi la minw kan, ani an tun be to ka bori ka taga minw fe ko o ye an dɛmɛ, ka an bɔsi Asiri masace boro, olugu laban kera nin le ye! E, anw bëna bɔsi cogo di sisani sa?»

21

Babilɔni ta fanga laban

¹ Kuma minw fɔra kɔgɔjida kongokolon ta ko ra:

An juguw bε nana i ko sanfɔŋɔ min bε wuri ka
 woroduguyanfan kongokolon cεtigε;
 o bε nana ka bɔ kongokolon kɔnɔ,
 ka bɔ jamana dɔ ra, min tɔgɔ bε siranya bla
 mɔgɔw ra.

² Kogbelenba le yirara ne ra:
 Mɔgɔjanfabagaw bε janfa sirira,
 cεnrikebagaw bε cεnri kera.
 Elamu kεrεkεcεw, aw ye taga!
 Medi kεrεkεcεw, aw ye dugu lamini!
 Ne Ala bεna ɳunakanw bεε ban.

³ O kosɔn ne soro bε ne dimina,
 kɔnɔdimi ka ne mina i ko muso jигibagato;
 jigitigε kosɔn ne toro te foyi mεnna tuun,
 jatigε kosɔn ne ja te foyi yera tuun.

⁴ Ne hakiri nagamina,
 ne ja tigera fɔ ne bε yεreyεre.
 Ne kɔrɔtonin tun bε to ka sufera min makɔnɔ,
 o kera siranyafen ye ne fe sisan.

⁵ O bε domunikεyɔrɔ labεn
 ka tapiw lala,
 ka domuni kε, ka min.
 Nka o bεna bara k'a mεn ko:
 «Aw ye wuri, kεrekuntigw!
 Aw ye turu mun aw ta negεbennanw na!»

⁶ Sabu Matigi Ala k'a fɔ ne ye ko:
 «Taga yɔrɔkɔrɔsibaga dɔ sigi, ka yɔrɔ kɔrɔsi;
 ni a ka min ye, a ye o fɔ.

⁷ Ni a ka sowotoro dɔ ye so fla bε min samana,

ka məgə dəw ye faliw kan, ka dəw ye jəməgəjə
kan,
a ye kərəsiri ke ka ja,
a ye kərəsiri ke ka ja kosebe.»

8 Yərəkərəsibaga pərenna, ko:
«Matigi, ne lənin bə sankaso kunna,
lon o lon ne bə yərə kərəsi.
Ne lənin bə ne ləyərə ra;
su o su ne bə fləri ke.

9 A flə, cə də bə nana sowotoro də kənə,
so fla bə sowotoro samana!
A ka kuma ta, k'a fə ko:
<A benna, Babiləni benna!
O ta alaw bəs benbenna dugu ma, ka cici.»

10 E, ne ta məgəw, o ka aw minw gbasi simang-
basikene ra, ka aw fiyə i ko siman,
ne ka min men Fangatigi Ala, Izirayəli ta Ala fe,
ne ka o le fə aw ye.

Duma mara ta kitı

11 Kuma minw fəra Duma* mara ta ko ra:
Məgə də tora Seyiri ka pəren ka ne wele, ko:
«Dugu kərəsibaga, sufera bə cogo di?
Dugu kərəsibaga, sufera bə cogo di?»

12 Dugu kərəsibaga ko:
«Səgəmada bə sera, nka su fana bə kora tuun.
Ni aw b'a fe ka jininkari ke, aw ye jininkari ke;
o kə, aw ye sekə ka na tuun.»

Arabujamana ta kitı

* **21:11** 21.11 Duma bə Arabujamana sahiliyanfan na, Babiləni ni Siri jamana fla cə. Dəw b'a miiri ko Duma ye Edəmu mara le ye.

13 Kuma minw fôra Arabujamana ta ko ra:
 «Aw bëna si Arabujamana yirituw ra,
 aw Dedanka njögötigi dugutagabagaw!
14 Aw ye taga minlögötow kunben ni ji ye,
 aw minw siginin bë Tema jamana ra,
 aw ye taga boribagaw nɔ fe ni domuni ye.
15 Sabu o bë borira kerekemuru le ja,
 kerekemuru min samana ka bɔ a forogo ra o
 kama,
 ani kalan min samana o kama;
 o bë borira kere baraka bonyakojugu le ja.»

16 Sabu Matigi k'a fɔ ne ye ko: «Sani san kelen
 cε, san kelen dafanin, ne bëna Kedari mara[†]
 ta dawula bεs ban. **17** Kedari ta kalanbonbaga
 cefari tɔ minw bëna to, olugu bëna ke cε dama
 dama dɔrɔn. Matigi Ala, Izirayeli ta Ala le
 kumana.»

22

Zeruzalemu ta kitî

1 Kuma minw fôra kurufurance ta ko ra, Ala ka
 kurufurance min yira cira ra:
 O tuma mun le ka aw sɔrɔ,
 fɔ aw bεs yelenna aw ta biribonw san fe,
2 ele dugu mankanbatigi,
 dugu min fara wɔyɔkanw ni janagbεkanw na?
 Aw ta mɔgɔ faganinw ma faga ni kerekemuru ye,
 o ma sa kerekεyɔrɔ ra.
3 Aw ta kerekuntigiw bεs borira njögɔn fe;
 kalantigiw ka o mina ka o ke kasodenw ye.
 O ka aw ta mɔgɔ min o min sɔrɔ, o ka o bεs mina,

[†] **21:16** 21.16 Kedari mara tun bë Arabujamana ta kongokolon
 sahiliyanfan na.

hali minw tun borira ka se fō yɔrɔjan.

4 O kosɔn ne b'a fō ko: «Aw ye aw ja bo ne ra, aw y'a to ne ye kasi kosebe.

Aw kana aw yere sɛgɛ ko aw be ne jusu saarora ne ta dugumɔgɔw ta cɛnri kosɔn.»

5 Sabu nin lon ye nagban lon le ye, ani halakiri lon, ani kɔnɔnɔfiri lon, Matigi, Fangatigi Ala ka min ben an kan kurufurance yɔrɔ ra,

a ka kurufurance min yira cira ra.

Dugu laminikogow bɛna benben o lon na, kulekanw bɛna bo ka taga kuruyɔrɔw fan na.

6 Elamukaw ta kerekecɛw ka o ta bijɛforogow ta; o ta sowotorotigiw, ani o ta sotigiw fana wurira. Kiri ta kerekecɛw ka o ta nɛgebennanw labɔ.

7 E, Zeruzalemukaw, aw ta dingakɔnɔyɔrɔw bɛɛ ra cɛnjumanw fara sowotorow ra!

Kerekecɛ sotigiw nana lɔ aw ta dugu donda ra de!

8 Fen min tun be Zuda mara tanga, o bɛɛ tara ka bo o kɔrɔ.

O lon na, aw jigi tun be Yiritu ta bon* ta kerekeminanw le kan.

9 Wo caman minw tun bɔra Dawuda ta masabonba kogow ra, aw ka o ye.

Aw tun ka ji mara aw yere ye dugumayanfan ta jimarayɔrɔ ra.

10 Aw tun ka Zeruzalemu bonw jate ka bon dɔw cici janko ka dɔ fara dugu kogo baraka kan.

* **22:8** 22.8 O bon tun ye masaso ta bon dɔ tɔgɔ le ye.

11 Aw tun ka jimarayɔ́rɔ́ dɔ́ laben kogo fla cε ma,
ka jidinga kɔ́rɔ́ ta jiw ke o kɔ́nɔ́.
Nka min ye nin kow kεbaga ye, aw ma o tigi fle;
min ka nin kow laben kabini wagatijan, aw ma
o tigi jate.

12 O lon na, Matigi, Fangatigi Ala tun k'a fɔ́ aw ye
ko aw ye kasi, ka manumankokasi ke,
ka aw kun li, ka bɔ́rfaniw don aw yere ra.

13 Nka jusudiyakow, ani ninsɔ́ndiyakow, aw ka o
le ke!

Aw ka misiw faga, ka sagaw kannatige,
ka o sogo domu, ka duven min,
k'a fɔ́ ko: «An ye domuni ke, ka min, sabu sini
an bɛna sa[†]!»

14 Fangatigi Ala ka nin kuma fɔ́ k'a don ne toro
ra;

a ko: «Fɔ́ ka taga se aw ta saya ma
nin terenbariyakow tēna yafa aw ma fiyewu!»
Matigi, Fangatigi Ala ko ten.

Masaso kunnasigibaga ta kitī

15 Matigi, Fangatigi Ala ko: «Wuri ka taga
nin fagamace fe, min ye Sebina ye, masaso
kunnasigibaga, i y'a fɔ́ a ye ko:

16 ‹Ele ta mun le bε yan, walama i ta mɔ́go juman
le bε yan,

fɔ́ ka na ke kaburu sogi ye k'a bla i yere tɔ́go ra
yan?

I bε kaburu sogira i yere tɔ́go ra kuruw san fe,
i bε i su layɔ́rɔ́ lesera faraw ra k'a bla!

[†] **22:13** 22.13 Pɔ́li ka nin kumaw fɔ́ Koréntikaw fɔ́lo 15.32.

17 A flε, ele cε barakaman, Matigi Ala bεna ele
mina ka i siri kɔlikɔli,

ka i firi ni baraka ye fɔ yɔrɔjan,

18 k'a to i ye kolonkolon, ka kolonkolon i ko
kabakuru,

ka taga fɔ jamana dɔ ra, jamana min kɔnɔ ka
bon.

I bεna taga sa o yɔrɔ le ra, i ta sowotoro
dawulamanw bεna to yi,

ele min ka maroya ben i matigicε ta masaso kan!

19 Ne bεna i gbεn ka bɔ i ta baara ra,
ka i sama ka bɔ i lɔyɔrɔ ra.

20 O lon na, ne bεna ne ta baaraden wele,
min ye Hilikiya dencε Eliyakimu ye.

21 Ne bεna i ta fagamaderege don ale le ra,
k'a cεsiri ni i ta cεsirijara ye,
ka i ta fanga di a ma.

A bεna ke Zeruzalemukaw fa ye,
ani Zuda mara mɔgɔw fa.

22 Ne bεna Dawuda ta masaya fanga lakile di a
ma.

Ni a ka bon min dayεlε, mɔgɔ tε se ka o datugu;
ni a ka min datugu, mɔgɔ tε se ka o dayεlε.

23 Ne bεna a turu dugu ma i ko nεgεbere, yɔrɔ
barakaman dɔ ra;
a ta masasiginan bεna tɔgɔba sɔrɔ ka bonya la a
ta somɔgɔw kan.» »

24 A ta somɔgɔw ta doni bεε bεna dulon ale le
ra, o ta durujaw, ani o kɔmɔgɔw bεε, i ko o bε
minanw dulon nεgεbere ra cogo min na, jifiyεw,
ani dagaw. **25** Nka Fangatigi Ala ko: «Lon dɔ, o
nεgεbere min tun turura yɔrɔ barakaman na, o
nεgεbere bεna yεgɔyεgɔ, ka kari ka ben; doni

minw tun dulonniñ b'a ra, o bεε bεna ben ka
cici. Matigi Ala ko ten.»

23

Tiri ni Sidɔn ta kitι

¹ Kuma min fɔra Tiri dugu ta ko ra*: Tarisisi ta jirakurunbaw, aw ye mapumankokasi ke!

Sabu Tiri dugu halakira,
bon te yi tuun, kurunløyɔrɔ te yi tuun!
O kuma fɔra o ye, o nanin kɔ ka bɔ Sipere jamana
ra.

² Aw kɔgɔjidaramɔgɔw, aw ye je,
aw Sidɔn jagokεbagaw, aw ye je,
aw minw ta ciradenw bε kɔgɔji yaala ka taga fɔ
yɔrɔjan.

³ Siman minw tun bε sεnε Nili bada ra,
o tun bε o siman minw kan bada ra,
o tun ye Sidɔnkaw ta naforosɔrɔ sababu ye;
o ta dugu le tun kera siya tɔw ta jagokεyɔrɔ ye.

⁴ Ele Sidɔn, kɔgɔjida dugu barakaman,
ele ta le ye maroya ye;
sabu kɔgɔji kumana, a ko:
«Ne tεna kɔnɔdimi sɔnmina tuun,
walama ka den woro;
ne tεna dencε lamɔ tuun,
walama denmuso.»†

* **23:1** 23.1 Tiri ni Sidɔn tun ye Fenisi jamana ta duguba fla ye, kɔgɔjida ra. Jamana caman ta jirakurunbaw tun bε na ni fen caman ye o duguw kurunløyɔrɔw ra. † **23:4** 23.4 Nin kumaw kɔrɔ ye ko Fenisikaw tεna naforo sɔrɔ kɔgɔji ta baara sababu ra tuun. Fenisikaw tun b'a miiri ko kɔgɔji ye olugu ta siya ta muso le ye.

⁵ Ni o kibaroya nana se Misiran,
ni olugu ka Tiri ta ko kibaroya men,
o kono bëna gban.

⁶ Aw ye kogoji cétige ka taga Tarisisi,
aw ye mapumankokasi ke, aw kogojidaramögow!

⁷ Nanagbe caman tun be dugu min kono, o dugu
le kera tan wa?

Dugu min ju sigira kabini féléléló,
dugu min mögöw senw tun be o ta ka taga fo
yörçjan,
ka taga jamana wrew mara jagboya ra!

⁸ Jontigi le ka nin ko latige Tiri dugu kama sa,
dugu min tun be masacew sigi masaya ra,
dugu min ta fiyeerekébagaw tun be i ko faga-
madenw,
min ta jagokébagaw tun ye dunupa tögobatigiw
le ye?

⁹ Fangatigi Ala le ka nin ko latige,
janko ka mögo dawulamanw bëe ta yerbonya
cen,
ka dunupa tögobatigiw bëe dögoya.

¹⁰ Tarisisi dugumögöw, aw ye aw ta dugukolo
senë
i ko Misirankaw be Nili bada yörç senë cogo min
na;
sabu kurunlöyörç te aw fe tuun.

¹¹ Ala k'a boro lawuri kogoji kama,
a be maraw yuguyugu;
Matigi Ala ka mögo döw ci

ko o ye Kanaanakaw[‡] ta bon barakamanw cici.

¹² A ko: «Aw tēna jnagbē kē tuun;
aw Sidən dugumögōw kēra i ko cē benna sun-
guru min kan.

Aw ye wuri ka kōgōji cētigē ka taga fō Sipere;
nka hali ni aw bē o yōrō ra, aw tēna laganfiya
sōrō.

¹³ Aw ye Babilōnikaw ta jamana fle;
olugu ta siya tununa.

Asirikaw ka o ta yōrō ke kongobeganw ta siyōrō
le ye.

O ka yelenyōrōw lō ka Babilōni dugu kogo lamini,
ka o ta bon barakamanw cici,
ka o ke tomow ye.

¹⁴ Jirakurunbaw, aw ye majumankokasi ke,
sabu aw ta masabonbaw benbenna.»

¹⁵ O wagati ra, mōgōw bēna jina Tiri dugu kō,
fō san biwolonfla; o ye masacē kelen si sandaw
ye. Ni o san biwolonfla dafara, Tiri dugu ta ko
bēna ke i ko jatōmuso min ta ko fōra dōnkiri ra,
ko:

¹⁶ «Gōni ta ka dugu lamini,
cēw jinana ele jatōmuso min kō!
Gōni fō kosebē,
ka dōnkiri caman la,
janko cēw ye o hakiri to i ra tuun.»

¹⁷ Ni san biwolonfla dafara, Matigi Ala bēna a
hakiri to Tiri dugu ra tuun. A bēna a ta warisōrō
damina tuun, ka to ka jatōya ke ni dunuja siyaw

[‡] **23:11** 23.11 Fenisikaw tun ye Kanaanaka dōw le ye (Damina 10.15); jagokēbagaw fana tun bē wele tuma dōw ko Kanaanakaw (Ezayi 23.8).

bεε ye. ¹⁸ Nka a ta sara ni a ta sɔrɔta bεε bεna bla danna Matigi Ala ye; a tεna lajen, a tεna mara tuun. Minw bε Matigi Ala ja kɔrɔ, ka baara kε a ye, o ta sɔrɔta bεna kε olugu le ta ye, jankο o ye domuni sɔrɔ ka wasa, ani fanijumanw.

24 Wagati nataw ta ko

(24-27)

Matigi Ala bεna dunujna halaki

¹ A fλε, Matigi Ala bεna dugukolo halaki, k'a kε yɔrɔ lakolon ye;

a bεna a dabiri, k'a sigibagaw bεε janjan.

² Min bεna kε mɔgɔ gbansanw na, o le bε kε sarakalasebaga ra;

min bεna kε jɔnce ra, o le bε kε a matigice ra;
min bεna kε jɔnmuso ra, o le bε kε a matigimuso
ra;

min bεna kε fiyerekεbaga ra, o le bε kε san-
nikεbaga ra;

min bεna kε fensingabaga ra, o le bε kε a dibaga
ra;

min bεna kε jurudonbaga ra, o le bε kε ju-
runantigi ra.

³ Dugukolo bεna halaki pewu, k'a lakolon to;
sabu Matigi Ala le ka nin kumaw fɔ.

⁴ Dugukolo bε suiasi kεra, a baraka banna,
dunujnamɔgɔw baraka banna, o fasara,
dunujna mɔgɔbaw fasara.

⁵ Dugukolo lanɔgora a sigibagaw sababu ra;
sabu o banna Ala ta sariyaw ra,

k'a ta cifəninw yelema,
k'a ta jənəgənya* wuribari cən.

6 O le kosən, danga bə dugukolo halaki;
o hake bə ben a məgəw kan.
O le kosən, dugukolo məgəw bə banna;
məgə dama dama dərən le tora.

7 Duvənkura banna pewu,
rezensunw jajara;
minw jusu tun diyara, olugu bəs bə əjunana.

8 Longanfəkanw ta ninsəndiya banna,
nanagbəkanw mankan laləra,
korafəkanw ta ninsəndiya banna.

9 Məgo si te dənkiri la ka duvən min tuun;
minnifən farimanw kunayara a minbagaw da ra.

10 Dugu cira, k'a ke yərə lakolon ye;
bonw bəs datugura,
məgə si te don o kənə tuun.

11 Məgəw bə kule dugu siradaw ra, ko duvən
desera;
ninsəndiya te yi tuun,
jusudiya bəra jamana kənə.

12 Dugu bəs kəra yərə lakolon ye;
dugu donda konw karira ka ben, ka cən.

13 Min bəna ke dugukolo kan, ani siyaw cə ra,
o bəna ke i ko wagati min o bə oliviyesun
yuguyugu k'a denw burun,
walama rezən tigenin kə, o bə rezənden tə dama
dama minw təmətəmə.

Ala ta məgəw ta ninsəndiya wagati ma se

14 Minw bəsira, olugu bε o kan kərötara ka
nagarikanbaw bɔ;
o bε to terebenyanfan na ka pəren ka Matigi Ala
təgɔ bonya.

15 O kosɔn aw ye Matigi Ala bonya terebɔyanfan
jamanaw ra;
aw ye Matigi Ala, Izirayeli ta Ala təgɔ bonya
kɔgɔji kɔfɛjamanaw ra.

16 An bε dənkirilakan mənna ka bɔ fɔ dunupa
dan na ko:
«Ala terennin ta le ye bonya ye!»

Nka ne ko: «E, ne jigi tigera;
ne jigi tigera, bɔnɔ ka ne sɔrɔ!»

Janfabagaw bε janfa sirira! Janfa!
Janfabagaw bε janfa sirira!

17 Jatige, ani dingaba, ani jɔ,
o le bε aw ja, aw dunujamɔgɔw.

18 Ni min ka bori jatige mankan ja,
o bε ben dingaba kɔnɔ;
ni min ka bɔ dingaba kɔnɔ,
o bε mina jɔ ra.

Sabu sankolo wow dayelera,
dugukolo jusiginanw bε yereyelerera.

19 Dugukolo cira fɔ ka yerege,
dugukolo pərenna fɔ ka karikari,
dugukolo yuguyugura ni baraka ye.

20 Dugukolo bε tingitanga i ko dɔrɔtɔ;
a bε fifara i ko gbatakolon.

A ta hakekow baraka bonyara a ma;
a bəna ben, a təna se ka wuri tuun.

Matigi Ala le bəna ke masace ye Zeruzaləmu

21 O lon na, Matigi Ala bëna sankolokonofenw ta hakew sara bɔ o ra san fε, ka dugukolo masacew ta hakew sara bɔ o ra dugukolo kan yan. **22** O bëna lajen nɔgɔn kan i ko o bε kasodenw lajen dinga kɔnɔ cogo min na. O bëna o datugu kasobon kɔnɔ; ni wagatijan temena, o bëna o ta kiti tige.

23 Karo kun bëna suuru,
tere bëna maroya;
sabu Fangatigi Ala bëna sigi masaya ra Siyon
kuru kan, ani Zeruzalemu;
a nɔɔrɔ bëna manamana a ta jamana n'amögow
na kɔrɔ.

25

Ala le ye a pasiranbagaw jigi ye

1 E, Matigi Ala, ele le ye ne ta Ala ye;
ne bε i bonya ka i tɔgɔ tando,
sabu i ka kobaw kε;
i ka min latige kabini wagatijan, o bε to a nɔ ra,
a te yelema.

2 I ka dugu barakaman ke tomo ye,
k'a halaki k'a ke kabakuruton ye.
Siyaw ta fagamaduguba te dugu ye tuun,
a tēna lo ka ye tuun fiyewu.

3 O kosɔn siya barakamanw bε i bonya,
siya farimanw ta duguw bε siran i ja.

4 Ele le ye dësebagatɔw dogoyɔrɔ ye,
ele le ye fagantanw dogoyɔrɔ ye o degu wagati
ra,

ele le ye o dogoyօրօ ye sanjiba wagati ra,
 ele le ye o ta suma ye, fundeninwagati ra.
 Sabu mօցօ farimanw ta jusugban bէ i ko sanjiba
 min bէ kogo gbasi,
 5 walama i ko tere fundenin bէ dugukolojalan
 jeni cogo min na.
 Ele le bէ siyaw ta wօyօkanw mala;
 sankaba bէ tere datugu k'a fundenin lalօ cogo
 min na,
 i bէ mօցօ farimanw ta dօnkirilakanw fana ban
 ten.

Matigi Ala ta janagbəba

6 Fangatigi Ala bəna janagbəba dօ labən siyaw
 bəε ye nin kuru* kan:
 sogo turuman ta janagbə,
 duvəndiman ta janagbə,
 ani sogo tobikojuman ni a turu,
 ani duvəndiman sensenkojuman!

7 O kuru kelen kan, fani min tun ka jamana
 mօցօw bəε ja datugu, a bəna o faran;
 birifani min tun ka siyaw bəε ja datugu, a bəna
 o faran.

8 A bəna saya ban pewu!
 Dununatigi Ala bəna bəε naji cə.
 Mafiyənyari min tun bə a ta mօցօw kan, a bəna
 o ban jamana yօրօ bəε ra;
 sabu Matigi Ala kumana.

Izirayeli ta həra ani Mohabu ta bօnօ

9 O lon na, o bəna a fօ ko:

* **25:6** 25.6 Nin kuru: o kօրօ ye Siyօn kuru, min ye Zeruzalemu
 ye.

«An ta Ala flε nin ye;
 an ka an jigi la ale le kan, a ka an kisi.
 An jigi bε Matigi Ala le kan;
 an ye ninsɔndiya ka nagari, sabu a ka an kisi.
¹⁰ Matigi Ala b'a boro la nin kuru kan k'a tanga.»

Nka o bεna Mohabukaw terege yɔrɔnin kelen na,
 i ko o bε binjalan karikari k'a digi
 namajamadinga kɔnɔ cogo min na.
¹¹ Ka o to o dingakolon kɔnɔ, o bεna a boro
 yangan
 i ko jinɔmubaga b'a boro yangan ka ji nɔmu cogo
 min na;
 nka Ala bεna o ta yεrebonya bɔ o ra,
 o ni o ta setigiya bεε.

¹² Mohabukaw, aw ta kogo jamijan barakamanw
 kɔni,
 Matigi Ala bεna o cici, ka o lala;
 a bεna o benben dugu ma, bɔgɔ ra.

26

Matigi Ala ta dugu barakaman

- ¹ O lon na, mɔgɔw bεna nin dɔnkiri la Zuda mara ra, k'a fɔ ko:
 «Dugu barakaman bε an fε;
 Matigi Ala ka laminikogow ni kogo barakamanw
 lɔ k'a lamini, janko ka an kisi.
- ² Aw ye dugu dondaw yεlε,
 k'a to siya terennin ta mɔgɔw ye don,
 siya kankelentigi.
- ³ Ni mɔgɔ min kera jusukelentigi ye, i bε hεra kε
 o tigi ye;

i bε hεra kε a ye, sabu a b'a jigi la i kan.

⁴ Aw ye aw jigi la Matigi Ala kan wagati bεε, ani
tuma bεε,
sabu Matigi Ala, Matigi Ala le ye an dogoyօրօ
barakaman ye wagati bεε.

⁵ A ka sanfesigibagaw lajigi;
a ka dugu barakaman laben,
k'a ben fɔ dugu ma,
k'a ben k'a la fɔ buguri ra.

⁶ Məgօw b'a dəndən ni o sen ye:
janibagatօw b'a dəndən ni o senw ye,
desəbagatօw be tagama a kan.»

Alapinibagaw ta Aladaari

⁷ Məgօ terennin ta sira ye sira terennin le ye.
Ala, ele min ye cantigi ye, ele le bε məgօ terennin
temesira dakaja.

⁸ Can lo, Matigi Ala, an bε to i ta kolatigεninw
sira le kan;
an bε ele le makənəna.
I təgo ni i ta bonya,
o le ye an jusukun diyanyako ye.

⁹ Su fε i ta ko miiriya bε ke ne jusukun na;
ne bε i ta jənəjəgənya jini ni ne ta miiriya bεε
ye.

Ni i ta kiti bε ben dununaməgօw kan,
o le b'a to adamadenw bε terenninya sira
yօrջini.

¹⁰ Nka ni i ka makari məgօjugu ra,
a tε terenninya sira yօrջini.
A bε to ka kojugu kε, hali məgօ terenninw ta
jamana ra;
a tε Matigi Ala ta bonya jate.

11 E, Matigi Ala,
i boro kɔrɔtanin lo mɔgɔjuguw kama, nka o tε a
yera.

I bɛna min kε i ta mɔgɔw ye i ta kanuyaba kosɔn,
o bɛna o ye, fɔ ka maroya.

Tasuma min labɛnna i juguw kama, o le bɛna
mɔgɔjuguw domu.

12 E, Matigi Ala,
i bε hɛra kε anw ye;
sabu an bε fɛn o fɛn dabɔ, ele le bε o bεε dafa
an ye.

13 E, Matigi Ala, an ta Ala,
matigice wɛrew tun sigira an kunna, minw tε ele
ye,
nka an bε ele kelenpe tɔgɔ le bato.

14 Olugu sara ka ban, o tɛna jianamanya tuun;
o tagara ka ban, o tɛna wuri ka lɔ tuun;
sabu i wurira o kama ka o halaki,
ka o tɔgɔ tunu ka bɔ mɔgɔw hakiri ra.

15 E, Matigi Ala, i ka an ta siya caya,
i ka an ta siya caya, ka i ta nɔɔrɔ yira;
i ka jamana danw bεε yelema ka dɔ fara a bonya
kan.

16 E, Matigi Ala, wagati min an tun degura, an ka
i yɔrɔjini;
wagati min i ka an ta kojugu hake bɔ an na, an
ka i daari kosebe.

17 E, Matigi Ala,
an tun bε i ja kɔrɔ i ko muso lasiritɔ,
min jigiwagati surunyara,
min b'a yere tɔnɔmi ka kule kɔnɔdimi boro.

18 An ka kɔnɔ ta, ka kɔnɔdimi sɔnmina,
nka an ka fɔjɔ le woro.

An ma se ka jamanadenw bəsi,
an ma den woro ka o fara dunupnaməgəw kan.

Ala ka layiri min ta a ta məgəw ye

19 Aw ta məgə saninw bəna panamanya tuun;
ne ta məgəw suw bəna kunu.
Aw ye kunu ka ninsəndiya ka kule ci,
aw minw lanin bə dugukolo buguri ra;
sabu Ala bəna səgəmada gəmiji le lajigi aw ta
dugukolo kan,
dugukolo bəna məgə saninw panaman labə.

20 Ne ta məgəw, aw ye taga don aw ta bonw kənə
ka da datugu aw yərə da ra,
ka dogo ka wagati dəɔnin ke
sani k'a to ne ta jusufariya ye ban.

21 Sabu, a flə, Matigi Ala bə bəra a sigiyօrօ ra;
a bəna dugukolo məgəw ta kojuguw hake bə o
ra.

Dugukolo bəna məgə faganinw jori labə kənə
kan;
a təna məgə faganinw dogo tuun.

27

Jirasa belebele halakira

¹ O lon na, Matigi Ala bəna a ta kərəkəmuru
fariman, a ta kərəkəmuru belebele, a ta
kərəkəmuru barakaman ta jirasa* belebele
kama, min ye sa boribaga ye, jirasa belebele, sa
tənəminin! A bəna o kəgəji danfən barakaman
faga.

* **27:1** 27.1 O jirasa ko tun fəra (Ayuba 7.12; Zaburu 74.13-14;
104.26).

Matigi Ala ta rezənforo ta ko

² «O lon na, aw bëna rezənforo diman ta ko dònkiri la!
³ Ne Matigi Ala, ne yëre le bëna ne janto a ra;
 ne bëna a sòn ji ra wagati bëe.
 Ne bëna a körçsi su ni tere,
 janko foyi kana na a cën.
⁴ Dimi foyi të ne jusukun na tuun;
 nka ni ne ka nonfonyiriw, ani ḥaniyiri dōw le
 soro a ra,
 o tuma ne bëna wuri olugu kama ka o këre,
 ka o bëe jeni tasuma ra;
⁵ fo ni o ka ne kë o dogoyɔrɔ ye,
 ka hëra jini ne fe,
 ka hëra kë ni ne ye.»

Izirayelimogow ta jurumunw bëna yafa

⁶ Wagati nataw ra, Yakuba ta mɔgɔw bëna lilinw
 don;
 Izirayelimogow bëna nugu, ka fiyeren,
 fo ka dununa bëe fa o denw na.
⁷ Yala Matigi Ala ka o bugɔ i n'a fo a tun ka o
 bugɔbagaw bugɔ cogo min na wa?
 Yala a ka o faga i ko a tun ka o fagabagaw faga
 cogo min na wa?
⁸ ɔn-ɔn, a ka o ta kiti tige k'a dama kana;
 a ka o gbɛn ka taga jamana wëre ra,
 ka o fiyɛ n'a dafɔjɔ fariman ye,
 i ko terebɔyanfan ta fojo gbanninman wurilon
 na.
⁹ Yakuba ta mɔgɔw ta terenbariyaw bëna kafari
 nin cogo le ra;
 o ta jurumunw yafari kɔ bëna kë nin le ye:

O bëna o ta sɔnnikεyɔrɔw ta kabakuruw bεε cic
ka o mugumugu i ko faragbε;
jo musoman Asera ta sɔnnikεberew, ani
wusunan saraka* bɔyɔrɔw si tëna ye
tuun.

10 E, dugu barakaman këra yɔrɔ lakolon ye;
mɔgɔw bεε tagara k'a lakolon to, k'a kε i ko
kongokolon.

Misidenw le be bin jimi yi, ka la yi,
ka yiri misenw flaburuw jimi.

11 Ni a yiriborow jajara, o be o karikari,
musow b'a kε ka tasuma mana.
Mɔgɔ hakirintanw tun lo,
o kosɔn o danbaga ma hina o ra;
min ka o ke mɔgɔ ye, ale ma makari o ra.

Mɔgɔ minaninw bεε bëna labla

12 O lon na, Matigi Ala bëna a ta siman gbasi, k'a
fkiye,
k'a ta Efirati ba ra, ka taga a bla fɔ Misiran kɔba
ra;
a bëna aw bεε tɔmɔtɔmɔ kelen kelen, aw
Izirayεlimɔgɔw.

13 O lon na, buru belebele bëna fkiye;
ni o këra, minw tun tununa Asiri jamana ra,
minw tun gbenna ka taga fɔ Misiran jamana ra,
olugu bεε bëna sekɔ ka na.

O bëna na o kinbiri gban Matigi Ala ja kɔrɔ, k'a
bato
a ta kuru saninman kan, Zeruzalemu.

28**Ala bëna kititigë k'a ta mōgōw kisi
(28-35)***Samari mara bëna halaki*

¹ Efirayimu dōrötow be o yere bonya masafugula min koson, bənə bëna o soro*.

O ka o yirifiyeren faganin le ke o ta masiri ye, o min be o ta dugukolojuman sanfeyorō ra; dōrō ka o mōgō minw halaki, bənə bëna olugu ta dugu soro!

² A flē, cē dō be Matigi fē, cē barakaman fangatigi lo.

A natō be i ko sanberē jigitō, i ko sanfēnō min be cenri ke, i ko sanjiba min be jibaw lana; a boro baraka bëna fēn beε yelēma dugu ma.

³ Efirayimu dōrötow be o yere bonya masafugula min koson, mōgōw bëna o dōndōn ni o sen ye.

⁴ O ka o yirifiyeren faganin min ke o ta masiri ye, min be o ta dugukolojuman sanfeyorō ra, o bëna ke i ko toromō min mōna toro mōwagati ja; ni mōgō min k'a ye, k'a soro k'a mina a boro dōrōn, o tigi b'a domu o yorōnin kelen beε ra.

⁵ O lon na, Fangatigi Ala yere bëna ke a ta mōgo tōw ta masafugula noorōman ye, ka ke o ta masirifēn dawulaman ye.

* **28:1** 28.1 Nin kumaw fōra k'a pasin Samari mara le ma.

6 Minw bε sigi ka kiti tige, a bεna can hakiri di olugu ma; minw bε taga o juguw kεre dugu donda ra, a bεna cefariya don olugu ra.

Ala ta cira lögəbəbagaw

7 Ayiwa, nin məgəw fana bε talontalon duvən kosən; minnifen farimanw ka o lafiri. Sarakalasebagaw, ani ciraw bε talontalon minnifen farimanw kosən; duvən ka o hakiri nagami, minnifen farimanw ka o lafiri, ni o bε cirayakumaw fɔ, o bε to ka talontalon, o fifa fifato le bε kiti tige.

8 O ta tabaliw bεsə fara foɔnɔ ni nɔgɔ ra, yɔrɔ si saninyanin tε.

9 O ko: «Ale b'a fe ka jɔntigi le karan dε? A b'a fe ka kuma nafo jɔntigi le ye? A b'a miiri ko anw ye den dabɔninkuraw le ye sin na wa, den minw bε sinmin dablara kura ye?

10 <Aw y'a don tan, aw y'a bɔ tan, aw y'a ke tan, aw y'a ke tan, aw ye dɔɔnin ke yan, ka dɔɔnin fana ke yan†!> »

11 Ayiwa, o tε jamana min məgəw ta kuma faamu, siya wεrε məgəw ta kanw,

† **28:10** 28.10 Minw bε kokolonw ke, olugu le bε nin kumaw fɔra Ala ta cira ma, janko k'a jaraki, ani k'a ta karan lögəbə.

Matigi Ala bëna o mɔgɔw le ta ka kuma nin
mɔgɔw fe.

12 A tun k'a fɔ o ye ko: «Laganfiya ye nin ye!
Minw səgəra, olugu ye laganfiya!

Nasuma ye nin ye!»

Nka o ma sɔn k'a lamɛn[‡].

13 O kosɔn olugu kɔni fe, Matigi Ala ta kuma bëna
ke o le ye, ko:

«Aw y'a don tan, aw y'a bɔ tan,
aw y'a ke tan, aw y'a ke tan,
aw ye dɔɔnin ke yan, ka dɔɔnin fana ke yan!»
O ra, o tagamato bëna ben ka o kɔ kari,
o bëna don jo ra, jo be o mina.

Kabakuru nafaman

14 O kosɔn aw ye Matigi Ala ta kuma lamɛn, aw
mɔgɔlɔgɔbɔbagaw,
aw minw ka aw ta fanga sigi Zeruzalemu
dugumɔgɔw kunna.

15 Aw ko: «An ka jenjøgɔnya don ni saya ye,
anw ni lahara ka layiri ta jøgɔn ye.
O ra, hali ni kojuguba dɔ ka na, a tɛna se an ma;
sabu an ka janfa ke an dogoyɔrɔ ye,
ka faninya ke ka an yere sutara.»

16 O kosɔn Dununatigi Ala ko:
«A flɛ, ne bëna kabakuru dɔ sigi ka o ke Siyon
dugu jusiginan ye;
kabakuru barakaman lo,
kabakuru fɔlɔ lo, kabakuru sɔngɔgbelen lo, bon
jusiginan barakaman lo.

[‡] **28:12** 28.12 Nin kumaw be sɔrɔ Korentikaw fɔlɔ 14.21.

Ni məgə o məgə k'a jigi la a kan, o tigi təna siran,
ka bori§.

17 Ne bəna can le ke sumanikəjuru ye,
ka terenninya ke kogo laterenjuru ye.

Aw dogoyərə min ye janfa ye, sanbərə bəna o
flan ka bə yi;

jiba də bəna aw sutarayərə ta ka taga ni a ye.»

18 O ra, aw tun ka jənəjəgənya min don ni saya
ye, o bəna cən,

aw tun ka layiri min ta ni lahara ye, o təna to yi.

Ni kojuguba nana,

a bəna aw terege dugu ma ka təmə.

19 Ni a bə təmə tuma o tuma, a bəna aw ta;
a bəna təmə səgəma o səgəma, lon o lon, ani su
o su;

a kumakan dama mənni, o bəna jatige bla aw ra.

20 Lanan surunyakojugu fə, məgə təna se ka la
k'a yərə foni a kan,

birifani dəgəyakojugu fə, məgə təna se k'a yərə
datugu ni a ye.

Ala bəna min ke məgəjuguw ra

21 Matigi Ala bəna wuri i n'a fə a tun wurira
Perasimu kuru kan cogo min na;

a bəna dimi i ko a tun dimina Gabahən kənegbə
ra cogo min na*.

A bəna a ta koba ke, koba min nəgən ma deri ka
ke;

§ **28:16** 28.16 Nin kumaw bə sərə Zaburu 118.22-23; Rəmukaw
9.33; 10.11; ani Piyeri fələ 2.6. * **28:21** 28.21 Perasimu,
Gabahən: Aw ye nin yərəw fə: Samawilu flanan 5.20; Kibaroyaw
fələ 14.11,16; Yosuwe 10.10-12.

a bëna a ta baara kε, baara min jøgɔn ma kε ka ye ban.

22 O ra, sisani, aw kana aw yere bla løgøbøri ra, janko aw ta sirinanw kana na aw døre tuun; sabu ne k'a men Matigi Ala, Fangatigi Ala fε, ko jamana bεε lajennin ta halakiri ko latigera.

Senekebaga k'a ta baara kεcogo lɔn

23 Ayiwa, aw ye aw toro malɔ ka ne kan lamɛn, aw ye aw janto ne darakuma ra, k'a lamɛn.

24 Min bε sene ke ka siman dan, yala o tigi bε sene ke wagati bεε le wa?

Yala a bε to ka walaw bɔ, walama ka dugukolo dakajna tuma bεε le wa?

25 A bε dugukolo dakajna fɔlɔ le, o kɔ, a bε nanfɛn misen dɔw kisɛ seri, ka dɔw kisɛ dan; o kɔ, a bε siman suguya dɔ dan foro yɔrɔ dɔ ra, ka suguya were dan yɔrɔ were ra, ka sɔrɔ ka siman[†] dɔ fana dan k'a ta foro lamini.

26 Ala le k'a karan a kεcogo ra, ale le ka o yira a ra.

27 Mɔgɔ si te nanfɛn misenw kisɛ bɔ ni yiriku-runba sirinin ye misi ra; o fana te wotoro sen yele nanfɛn misenw kan ka o kisɛ bɔ.

O bε nanfɛn misen dɔw gbasi ni bere le ye, ka dɔw gbasi ni kalama ye.

28 O bε simankisɛ si, k'a mugu bɔ, k'a ke buru ye; nka mɔgɔ si te siman gbasi k'a dama teme.

[†] **28:25** 28.25 Siman minw tɔgɔw fɔra heburukan na hayan 28.23-28, o simanw te sɔrɔ an fe yan.

O bε misiwotoro senw, ani yirikurunba temε siman kan,
nka misiw te simankisew dɔndɔn ka o cici ni o senw ye.

²⁹ O bεe bɔra Fangatigi Ala le ra fana;
a ta kolatigeninw ye kabako le ye,
a ta hakiritigiy ka bon.

29

Zeruzalemu dugu ta ko

¹ Bɔnɔ bεna Ariyeli sɔrɔ, Ariyeli kɔni,
Dawuda tun tagara dugu min kama!
San o san, ni a ka aw diya,
aw kɔni ye aw ta san janagbεw bεe ke.

² O bεe n'a ta, ne bεna Ariyeli degu kosebe:
ne bεna o ta ke kasi ni naji le ye;
ne bεna dugu ke i ko sarakajeniyɔrɔ.

³ Ne bεna na aw kama ka na aw ta dugu lamini;
ne bεna yelenyɔrɔw lɔ ka dugu kogo lamini,
ka kogojanw lɔ ka aw datugu.

⁴ Aw bεna majigi, aw bεna to dugu ma le ka kuma;
aw darakuma bεna bɔ dugukolo buguri le ra,
aw kumakan bεna bɔ dugukolo jukɔrɔ, i ko minw bε suw wele,
aw bεna aw darakumaw ɲunuŋunu ka bɔ dugukolo jukɔrɔ le.

⁵ Nka aw juguw ta jama bεe bεna ke i ko bugurimugu;
o mɔgɔ farimanw ta jama bεe bεna ke i ko binjalan, fɔjɔ bε min ta.
O kow bεe bεna bara ka ke yɔrɔnin kelen na.

6 Fangatigi Ala yere bëna na aw bësi;
 a bëna na ni sanperen ni dugukoloyereyere ni
 mankan belebele ye,
 ani sanjiba ni sanfëjøba ni tasumamana fari-
 man.

7 Mëgçow ta sikow, ani o bë fën minw ye su fë, o
 bës bë tunu cogo min na,
 siya caman minw bë Ariyeli kérera, olugu bëna
 tunu ten le,
 o mëgo minw bës bë benna o kan, ani o ta bon
 barakamanw kan, ka o degu.

8 Mëgo min këngötö bë sunögö, ka siko ko a bë
 domuni kéra,
 ka na kunu k'a sörö a kónbara lakolon lo,
 walama mëgo min minlogötö bë sunögö, ka siko
 ko a bë ji minna,
 ka na kunu, k'a sörö a segeninba lo, a kan janin
 lo,
 ayiwa, siya caman minw bës bë Siyon kuru
 kérera,
 olugu ta bëna ke ten le.

Ala ta mëgçow ta faamubariya

9 Aw ye kabakoya fö ka manwu,
 aw ye fiyentöya ke fö ka ke fiyentöw ye.
 Aw ye ñanamini, k'a sörö duven no te,
 aw tagamatö ye to ka fifa, k'a sörö minnifen
 fariman no te.
10 Sabu Matigi Ala ka aw hakiri lasunögö;
 a ka ciraw ñaw datugu,
 ka fani biri flerikebagaw nadaw kan.

11 Ayiwa, nin ko minw yirara aw ra, o bεε bε aw fε i ko gbolokitabu dō kōnokumaw, gbolokitabu min melegera k'a da nɔrɔ. Ni i k'a di sεbelɔnbaga dō ma k'a fɔ a ye ko: «Sabari, i ye nin karan dε,» ale bε i jaabi ko: «Ne tε se k'a karan, sabu a da nɔrɔnin lo.» **12** Walama ni i ka kitabu di sεbelɔnbari dō ma, k'a fɔ a ye ko: «Sabari, i ye nin karan dε,» ale bε i jaabi ko: «Ne tε sεbe lɔn!»

13 Matigi ko:

«Nin mɔgɔw be gbara ne ra ka ne bato ni o da dama le ye;

o b'a fɔra o da ra le, ko o bε ne bonya,
k'a sɔrɔ o jusukun yɔrɔ ka jan ne ra kosebε.

Ne nasiran min be o ra, o ye adamadenw ta kuma fɔnin dama le ye, o ka min karan o kun fε.

14 O kosɔn a fle, ne bεna nin mɔgɔw kabakoya tuun,

ka o kabakoya fɔ ka taga o kabakoya.

Hakiritigiw ta hakiritigiya bεna cεn,
lɔnnikebagaw ta lɔnniya bεna tunu o ma.»

15 Bɔnɔ bεna aw sɔrɔ, aw minw be taga fɔ yɔrɔjan,

ko aw be aw ta kow dogora Matigi Ala ma;

aw be aw ta kow kε dibi ra,

k'a fɔ ko: «Jɔn le bε an yera? Jɔn le b'a kala ma?»

16 Aw kumayɛlɛmabagaw,

o tuma dagalalagabaga yεrε le kera bɔgɔ ye sisān wa?

Yala fεn lalaganin b'a fɔ a lalagabaga ma wa, ko:
«Ele le ma ne lalaga?»

Daga b'a fō dagalalagabaga ma ko a ma foyi lon wa?

Ala bēna a ta mōgōw jusukun yelema

¹⁷ Sani wagati dōonin dōrōn cē yala Liban jama na tēna yelema ka kē yiriforo ye,

ka yiriforo yelema k'a kē i ko yirituba wa?

¹⁸ O lon na, kōni, hali torogberenw bēna kitabu kumaw lamēn.

Fiyentōw bēna bō dibi ra, ka bō dibifinba ra; o jaw bēna yeri kē.

¹⁹ Dō le bēna to ka fara mōgō majigininw ta nagari kan, Matigi Ala kosōn;

mōgōw bēe ra fagantanw bēna ninsōndiya Izirayeli ta Ala saninman kosōn.

²⁰ Sabu mōgō fariman tēna ye tuun, kumakolonfōbaga bēna ban, minw bēe tun be mōgōw dēndēn ka kojugu kē o ra, olugu bēe bēna halaki;

²¹ olugu le tun be adamadenw jaraki ni o daraku-maw ye,

ka jan la dugu kititigebagaw ja dugu donda ra ka o lafiri,

ka mōgō terenninw ta jo bōsi o ra ni faninyaku-maw ye.

²² O kosōn Matigi Ala

min ka Iburahima kunmabō,

ale ko Yakuba ta somogōw ma ko:

«Sisan kōni, Yakuba ta mōgōw tēna maroya tuun,

o kun tēna suuru tuun.

²³ Sabu ne boro bēna baara min kē o cē ra, ni o ta denw nana o ye tuma min na,

o bëna ne tögö jate ko a saninyanin lo,
 ka Yakuba ta Ala saninman jate ko a saninyanin
 lo,
 ka siran fō ka yereyere Izirayeli ta Ala ja.
²⁴ Mögö hakiri lafirininw bëna faamuri sörö,
 mögö murutininw bëna sön karan ma.»

30

Misiran jamana ta demeri

¹ Böngö bëna aw den murutininw sörö.
 Matigi Ala ko ten!
 Aw bë aw ta kow latige, k'a sörö o kow ma bō ne
 ra,
 ka jenjögönyaw don, minw te ne sago ye,
 ka to ka jurumun dō fara dō kan.
² Aw bë sira ta ka taga Misiran,
 k'a sörö aw ma ne jininka;
 aw b'a fō ko aw bë taga aw yere karifa Farawona
 ta fanga körö,
 ka dogoyörö jini Misiran jamana suma körö.
³ Farawona ta karifari bëna ke aw fe maroya le
 ye;
 Misiran jamana ta dogoyörö suma bëna ke aw
 kun suuru sababu le ye.

⁴ O ta namögöw sera fō Sohan ka ban,
 o ta ciradenw sera fō Hanesi ka ban.
⁵ Nka o bëe bëna maroya Misirankaw ta ko ra,
 sabu o tëna se ka o mako ja,
 o tëna se ka o deme, walama ka o nafa;
 Misirankaw ta ko bëna ke o fe maroya ni
 mafiyenyari le ye.

6 Kuma min fôra woroduguyanfan kongokolon ta bëganw ta ko ra:

«Degu ni kònònòfiri bë jamana min na,
jaramusow, ani jaracew bë jamana min na,
fònfonnin ni sajuguba kamantigi bë jamana min
na,
o ka o ta naforow la o ta faliw kô ra,
ka o borofenw la njogomew kô ra ka o jamana le
cetigë,
ka taga o naforo di siya dô ma, siya min têna foyi
na o ye.

7 Misiran ta dëméri ye gbansan le ye,

a të foyi ja;

o koson ne bë o ta jamana wele ko:

«Mankancamantigi kokebari!» »

Ala ta mogow kera mogo murutininw ye

8 Ayiwa, sisan taga nin kow sëbë walaka dô kan
o ja na;

a sëbë gbolokitabu dô kan,

janko a sëbenin ye to yi lon nataw koson,
ka kë ne seere ye wagati bëë, ani tuma bëë.

9 Sabu siya murutinin lo,

den faninyafobagaw lo,

den minw t'a fë ka Matigi Ala ta sariya ta kuma
lamen.

10 O b'a fô cira yerikëbagaw ye ko: «Aw kana foyi
ye k'a fô an ye!»

O b'a fô cira ladibagaw ye ko: «Aw kana
cankuma si kë ka an ladi!

Aw ye kumadimanw dörön le fô an ye,
cirayakuma minw bë an negë, aw ye o le fô an
ye.

11 Aw ye sirajuman bla, aw ye jengε ka bɔ sira
terennin kan!
Aw kana Izirayeli ta Ala saninman ta kuma dɔ fɔ
an ja kɔrɔ tuun!»

12 O kosɔn Izirayeli ta Ala saninman ko:
«I n'a fɔ aw banna nin kumaw ma,
ka aw jigi la tɔŋɔri ni janfa kan,
ka aw boromala o kan,
13 o kosɔn nin terenbariyakow bɛna kε aw fε i ko
cida bɔra kogojan min na;
kogo be jengε, ka na bara ka ben yɔrɔnin kelen
na.
14 A bɛna ben ka yerege, i ko dagalalagabaga ta
daga be ci cogo min na,
k'a nɔŋɔ hali foyi te to a kɔ;
foyi te sɔrɔ a kɔ min be se ka hali tasuma bɔ,
walama ka ji ta kɔ ra.»

Ala ta mɔgɔw ma sɔn ka nimisa

15 Dunujatigi Ala, Izirayeli ta Ala saninman ko:
«Ni aw ka sekɔ Ala ma, ka aw hakiri sigi, aw ta
kisiri bɛna sɔrɔ o le ra;
ni aw ka jnamalo, ka aw jigi la ne kan, aw ta
baraka bɛna sɔrɔ o le ra.

Nka aw ma sɔn o ma!

16 Aw ko: <Fiyewu, anw be yelən so le kan ka
bori!>

Ayiwa, aw bɛna bori haali!

Aw ko: <An b'a fε ka yelən socε telimanw le kan!>

Ayiwa, aw nɔgbenbagaw fana bɛna teliya aw ko.

17 Aw ce waga kelen bɛna bori ce kelen ja;
ce looru bɛna aw bεε labori,
fɔ ka na aw tɔ to kelen kelen i ko bere turunin
kuru kan,

i ko darapo min bε kongori kunna.»

Ala ta makari ka bon

18 O bεε n'a ta, Matigi Ala b'a fε ka makari aw ra;
a b'a fε ka hina aw ra,
sabu Matigi Ala ye cantigi Ala le ye.
Minw bεε b'a makono, olugu ta jana.

19 Siyօn dugumօgօw, Zeruzalemukaw,
aw təna kasi tuun!
Ni Ala nana aw kasikan mən, sigiya t'a ra, a bəna
makari aw ra;
ni a nana aw kan mən, a bəna aw jaabi.

20 Matigi bəna domuni di aw ma aw ta degu
wagatiw ra,
ka ji di aw ma aw ta səgə wagatiw ra.
Aw karanbaga təna dogo aw ma tuun;
aw yere ja bəna a ye.

21 Ni aw ka taga aw kininboro fε,
walama aw numanboro fε,
aw bəna kumakan də mən aw kə fε, ko:
«Sira ye nin ye, aw ye tagama a kan!»

22 O tuma aw ka warigbε la aw ta jo yiriraman
minw kan,
ani aw ka sanin gbasi k'a la aw ta jo nəgeraman
minw kan,
aw bəna o fənw bεε jate i ko fən saninyabariw.
Aw bəna o cε ka o firi, i ko fən nəgəniniw,
k'a fə o ma ko: «Aw ye taga ka bə yan!»
23 Ni o kera, aw ka siman min dan dugukolo ra,
Ala bəna sanji ben o kan.
Siman minw bəna bə dugukolo ra,

o bëna baraka sɔrɔ, ka diya.
O wagati ra, aw ta bëganw ta domunikeyɔrɔw
bëna ke kənɛgbəbaw le ye.

24 Misiw ni fali minw bε aw ta dugukolo sεnε,
aw bëna kɔgɔ ke olugu ta domuni na k'a timiya;
aw bëna o ta bin domutaw woloma, k'a yεrεgε
ka ja o kɔrɔ.

25 Ji bëna woyo caman kurujanw bεε kunna,
ani kongorijanw bεε kunna,
aw juguw fagalon na,
ani o ta sankasojanw benlon na.

26 Karo yeelen bëna ke i ko tere yeelen,
tere yeelen baraka bëna bonya fɔ sijnaga wolon-
fla,
ka ke i ko tere wolonfla yeelen faranin jɔgɔn
kan.

A bëna ke ten le, lon min na Matigi Ala bëna a ta
mɔgɔw ta joriw flake,
ka o ta bugɔrinɔw kεnεya.

Ala bëna Asirikaw kεre

27 A flε, Matigi Ala tɔgɔ bε nana ka bɔ fɔ yɔrɔjan;
a ta dimi ka fari.

A bε na i ko sankaba finmanba;
a darakumaw bεε ka fari,
a nɛnkun bε i ko tasuma fariman.

28 A dafɔjɔ bε i ko kɔ min fara fɔ ka bɔ kεnε ma,
min ji bε se fɔ mɔgɔ kan kɔrɔ;
a bëna siyaw tenten ni a ta halakiritεmε ye,
a bε karafe don o da ra ka o mina ka taga o
latunu.

29 Aw bëna dɔ̄nkiri la, i ko aw b'a ke cogo min na su fe aw ta janagbəlonw na. Aw jusu bëna diya i ko filen bε fiyεra mɔ̄gɔ̄ minw ye, o tagatɔ̄ Matigi Ala ta kuru kan, Izirayeli ta Ala barakaman ta yɔ̄rɔ̄ ra.

30 Matigi Ala bëna kuma ni a ta masacekan ye; mɔ̄gɔ̄w bëna a boro barakaman jigitɔ̄ ye o kan ni a ta dimiba ye,
ani a ta tasuma farimanba,
ani sanjiba, ani sanfɔ̄jɔ̄, ani sanbεrε.

31 Ni Asirikaw nana Matigi Ala kan men, o ja bëna tige;

Matigi Ala bëna o bugɔ̄ ni a ta bere ye.

32 Ni Matigi Ala bε o bugɔ̄, longanw ni koraw bëna fɔ̄, bere na kelen kelen bεε ra. Ala yεrε boro le bëna wuri o kama ka o kεrε.

33 Kabini wagatijan, tasumaba dɔ̄ labenna ka ban,
a labenna masace le kama;
a kɔ̄nɔ̄ ka dun, a ka bon;
tasumaba ani lɔ̄gɔ̄ caman lo.

Matigi Ala yεrε dafɔ̄jɔ̄ le b'a mana k'a ke tasumamanaba ye.

31

Bɔ̄nɔ̄ bëna Misiran tagabagaw sɔ̄rɔ̄

1 Minw bε taga Misiran, ka taga Misirankaw ta dεmeri jini, bɔ̄nɔ̄ bëna olugu sɔ̄rɔ̄, sabu o bε o boromala Misirankaw ta sow le kan, o bε o jigi la Misirankaw ta sowotoro caman le kan,
ani o ta sotigiw ta baraka bonya kan;

nka o tε o ja lɔ Izirayeli ta Ala saninman na,
 o tε jiia ka Matigi Ala ta jεnηogonya jini;
² k'a sɔrɔ ale fana ye hakiritigi ye,
 a bε kojugu ke mɔgɔ ra,
 a fana tε a darakuma yelema.
 A bεna wuri kojugukebagaw ta jen kama,
 ani terenbariya kεbagaw ta dεmεbagaw kama.
³ Misiranka ye adamaden le ye, Ala tε;
 o ta sow ye beganw le ye, Ala ninw tε.
 Ni Matigi Ala nana a boro kɔrɔta,
 dεmεbaga bεna talon, a bε min dεmena o bε ben;
 o bεε bε halaki jɔgɔn fe ka ban.

Ala kelenpe le ye Zeruzalemu bɔsibaga ye

⁴ Matigi Ala k'a fo ne ye ko:
 «Ni jara bε mankan ci,
 ni jarakanbelen bε mankan ci a ta domuni kɔrɔ,
 hali ni sagagbεnbagaw ta jenkuru bεε lajennin
 welera a kama,
 olugu ta mankan tε jara ja tige,
 o ta wɔyɔkan tε a lasiran.
 O cogo ra, Fangatigi Ala bεna jigi,
 ka na kεre ke Siyɔn kuru kan, ani a kongori kan.
⁵ Kɔnɔ b'a kaman yangan a ta denw kunna cogo
 min na,
 Fangatigi Ala bεna Zeruzalemu kɔrɔsi o cogo ra;
 a bεna a kɔrɔsi, k'a bɔsi,
 k'a tanga, k'a kisi.»

⁶ Aw murutira Matigi Ala min ma pewu, aw ye
 sekɔ ka na ale le ma, aw Izirayelimɔgɔw! ⁷ O lon
 na, kɔni, aw yεre boro tun ka batofεn gbansan

warigberamanw, ani a saninlamān minw lalaga,
aw bēna o bēe firi.

8 «Kerekemuru dō bēna Asirikaw faga, nka
mōgōw ta kerekemuru tē;

kerekemuru min tē adamadenw ta ye, o le bēna
o halaki.

O bēna bori o kerekemuru ja;

o juguw bēna o ta kanbelendenw mina ka o bla
jagboyabaaraw ra.

9 Min ye o ta cē barakatigi ye, jatige bēna o labori;
o ta kerekuntigiw bēna bori ka o ta darapo to.»

Matigi Ala ko ten,

min ta tasuma mananin lo Siyon dugu kōno,
min ta tasumaba mananin lo Zeruzalemu.

32

Masace terennin

1 A flē, masace dō bēna sigi masaya ra ka kaja ni
terenninya ye;

a ta jamana jāmōgōw bēna sigi ka kaja ni can
ye.

2 O bēe bēna ke i ko dogoyōrō min bē mōgō tanga
fēlē ma,

i ko bon min bē mōgō tanga sanfēlē ma,
i ko ji min bē woyo ka dugukolojalan jigi,

i ko mōgōw bē sigi farakuruba min suma ra
kongokolon kōno.

3 Minw bē yeri kē, olugu ja tēna fin,

minw bē menni kē, olugu bēna o toro malō.

4 Mōgō miiribariw bēna hakiri sōrō ka faamuri
kē;

minw da bē sigisigi, olugu bēna kuma ka ja.

5 O t̄ena naloman k̄e fagama ye tuun,
walama ka nanbaramoḡo k̄e moḡoba ye.

6 Naloman b̄e nalomanyakumaw le f̄o,
terenbaryakow le b̄'a jusukun na;
a b̄e Alajasiranbaryakow k̄e,
ka t̄oḡcenkumaw f̄o Matigi Ala ma.
A b̄e k̄onḡto k̄on̄bara lakolon to,
ka minl̄öḡto j̄en minnifēn na.

7 Janfabaga ta kewalew ka jugu;
a b̄e kojuguw le ḷaninya
ka janibagatō halaki ni faninyakumaw ye,
k̄'a s̄or̄o fagantan b̄e min f̄ora, a jo le b̄e o ra.

8 Nka moḡosob̄e b̄e ko s̄ob̄e le k̄e;
a fana b̄e to a ta moḡosob̄eya sira le kan.

Zeruzalem̄ mu sow ta kit̄ ni Ala ta makari

9 Aw muso ferēninw,
aw ye wuri ka ne lamēn!
Aw sunguru minw lanin b̄e aw ȳere ra,
aw ye aw toro malō ka ne darakan lamēn!
10 Ni san kelen temēna, ka dōonin fara o kan,
aw minw lanin b̄e aw ȳere ra, aw b̄ena ȳereȳere,
sabu rezem̄o tigeta tēna s̄or̄o,
siman tigeta tēna s̄or̄o.

11 Aw ja b̄ena tige, aw muso ferēninw!
Aw minw lanin b̄e aw ȳere ra, aw b̄ena ȳereȳere!
Aw ye fani b̄o aw ȳere ra, ka aw fari lakolon to,
ka b̄or̄ofaniw siri aw ȳere c̄e ra.

12 Aw ye aw disi gbasigbasi*,
ka kasi aw ta forojumanw kosōn,

* **32:12** 32.12 Ka o disi gbsi: O moḡow tun b̄e deri ka o le k̄e
k̄'a yira ko o jusu kasira.

ani aw ta rezənforo denkopumanw koson,
13 ani ne ta mögōw ta dugukolo koson,
 ḥjaniw, ani nənfōnw wurira ka dugukolo min fa.
 Aw ye kasi o ta bonw koson, bon minw tun fara
 ninsəndiyakanw na,
 ani nin dugu min tun fara janagbəkanw na.
14 Sabu masabonba lakolon tora,
 duguba mankantigi kera yɔrɔ lakolon ye.
 Masabonba ni sankasojan bəna ke tomo ye
 wagati bεε;
 a bəna ke kongofaliw ta toronkεyɔrɔ ye,
 ka ke bəganw ta domuniyɔrɔ ye.

15 A bəna ke ten, fɔ lon min na Ala bəna a Nin
 lajigi an kan ka bɔ san fε,
 ka kongokolon yεlema k'a ke yiriforo ye,
 ka yiriforo yεlema k'a ke yiritu ye.

16 O wagati ra, kongokolon sigibagaw bəna can
 sira tagama,
 dugukolopumanw sigibagaw bəna terenninya
 sira ta.

17 Terenninya nafa bəna ke hεra ye;
 terenninya tɔnɔ bəna ke hεra ni laganfiya ye
 wagati bεε.

18 Ne ta mögōw bəna sigi hεra yɔrɔ le ra,
 foyi te se o ma yɔrɔ min na;
 o bəna sigi yɔrɔ jasumanin laganfiyaninw na.

19 Hali ni sanbərε ka yirituw halaki,
 ka dugu ben k'a ci,

20 aw ta bəna ja, aw minw bε danni ke jidaw bεε
 ra;

aw bëna aw ta misiw, ani aw ta faliw bla o ye
yaala o sago ma.

33

Bənə min bəna cənrikəbagaw sərə

1 Bənə bëna ele sərə, ele min bə cənri kə
k'a sərə məgə ma cənri kə ele fe,
ele min bə təw janfa,
k'a sərə məgə ma ele janfa.

Ni i nana ban i ta cənri ra tuma min na,
cənri bëna se ele fana ma;
ni i nana ban i ta janfa ra tuma min na,
o bëna ele fana janfa.

2 E, Matigi Ala, makari an na,
an bə ele le makənəna;
i boro baraka ye an dəmə lon bəε,
ka an kisi an degu wagatiw ra.

3 Ni i ta mankanba bəra, məgəw bə borı;
ni i wurira ka lə dərən, siyaw bə janjan.

4 O juguw bə o borofenw bəε cə, i ko tənmisənw
bə siman domu cogo min na;
o bə girin ka la a kan i ko tənw camanba.

5 Matigi Ala kərətanin lo,
sabu a signin bə fə san fə;
a bə Siyən dugu fa can ni terenninya ra.

6 A bëna aw tanga aw ta dunupalatige bəε ra:
Hakiritigiya ni lənniya ye naforo le ye, min bə
məgə kisi;
Matigi Ala nasiran le ye aw ta naforo ye.

Matigi Ala bëna a ta mɔgɔw dɛmɛ

⁷ A flɛ, cefariw bɛ kule cira siradaw ra;
ciraden minw tun tagara héra jini, olugu jusu
kasinin bɛ kasira.

⁸ Sirabaw lakolon lo,
mɔgɔ si te temena siraw fe tuun.
Mɔgɔw ka jɛnɔgɔnya cɛn,
o ka seerew dɔgɔya,
o ma mɔgɔ si jate.

⁹ Jamana ta kera majumanko ye, a halakira,
Liban mara maroyara, a yiriw bɛe jajara,
Sarɔn mara kera i ko kongokolon,
Basan ni Karimeli kera yɔrɔ lakolonw ye.

¹⁰ «Sisan kɔni, ne bëna wuri,
Matigi Ala ko ten.

Sisan ne ta bonya bëna yira;
sisan ne bëna kɔrɔta.

¹¹ Aw ka binjalan le kɔnɔ ta;
aw bëna binjaga le woro.

Aw yere nenekiri ta fɔnjɔ bëna ke tasuma ye ka
aw halaki.

¹² Jamana mɔgɔw bëna jeni i ko faragbe bɛ jeni
cogo min na,
walama i ko ɔnani bɛ tige k'a jeni tasuma ra cogo
min na.»

¹³ Aw minw bɛ yɔrɔjan na, ne ka ko minw ke, aw
ye o lamɛn!

Aw minw bɛ yɔrɔsurun na, aw ye ne ta sebagaya
lɔn.

¹⁴ Jurumunkəbagaw ja tigera Siyɔn dugu kɔnɔ,
siranya ka Alajnasiranbariw mina fo o bɛ
yεrεyεrε.

O ko: «Anw cε ra, jøntigi le bε se ka to nin tasuma fariman kɔrɔ?
Anw cε ra, jøntigi le bε se ka to nin tasumaba fagabari kɔrɔ?»

15 Mɔgɔ min be tagama terenninya kan,
min be kuma ka kajna ni can ye,
min tε sɔn naforojugu sɔrɔri ma,
min bε a boro kuturu ka ban ka surafenw mina,
min b'a toro datugu janko a kana hali mɔgɔfagakumaw mɛn a toro ra,
min b'a ja datugu janko a kana hali kojugu ye a ja ra,

16 o tigi le bëna sigi yɔrɔ kɔrɔtaninw na;
farayɔrɔ barakamanw le bëna ke a dogoyɔrɔ ye;
domuni bëna di a ma,
ji fana tëna a dësɛ.

Zeruzalemu bëna bɔsi

17 Aw ja bëna masacε ni a ta cεŋa ye,
aw bëna jamana ni a bonya bεε fle.

18 Aw hakiri bëna jigi fɔlɔfɔlɔ ta jatigekow ra:
«Warijatebaga bε min? Wariminabaga bε min?
Sankasojanw kɔrɔsibaga bε min?»*

19 Aw tëna o mɔgɔ wasobagaw ye tuun fiyewu;
o mɔgɔ minw ta kan ka gbelen, aw tε se ka minw ta kan mɛn;
mɔgɔ minw ta kuma pagaminin lo, aw tε se ka minw ta kumaw faamu.

20 Aw ye Siyɔn dugu fle, an ta Ala bato janagbw
dugu lo;
aw ja bëna Zeruzalemu ye, dugu ñamalɔnin;

* **33:18** 33.18 O mɔgɔw ye Asiri jamana ta fagamaw ye, minw tun o fanga digi Izirayelimɔgɔw kan fɔlɔ.

a fanibonw təna bɔ o nɔ ra tuun,
 fanibonw ta negεberew təna bɔn tuun,
 o sirijuruw təna tige tuun.

21 Matigi Ala bəna a ta bonya yira an na o yɔrɔ
 le ra;
 a bəna ke i n'a fɔ ba belebelew, ani kɔbaw ka
 yɔrɔ min lamini,
 kεrεkεdenw ta jirakurunw te temε ji minw kan,
 jirakurunba fana te temε a kan.

22 Sabu Matigi Ala le ye an ta kolatigεbaga ye,
 Matigi Ala le ye an kuntigi ye,
 Matigi Ala le ye an ta masa ye,
 ale le bəna an kisi.

23 An juguw ta jirakurunw ta juruw yɔgɔyɔgɔra;
 o te se ka kurun ta fanisiribere mina ka na tuun,
 o te se ka kurun ta fani layelen, k'a foni tuun.
 O ra an bəna o borofenw camanba le cε ka o
 taran nɔgɔn na;
 hali senkelenninw bεε bəna o ninyɔrɔ sɔrɔ a ra.
24 Zeruzalemu dugumɔgɔ si təna a fɔ ko: «Ne
 man kεnε!»
 Mɔgɔ minw siginin bε yi, olugu ta terenbariyaw
 bəna yafa o ma.

34

Edɔmukaw ta kitī

1 Siyaw, aw ye gbara ka na mεnni kε!
 Jamanaw ta mɔgɔw, aw ye aw janto nin kuma
 ra!
 Dugukolo n'a danfεnw bεε ye lamenni kε,
 dununa ni a kɔnɔfεnw bεε.

² Sabu Matigi Ala ta jusubɔ bëna ben siyaw bεε
kan,
a ta jusufariya bëna ben o ta kεrεkεjamaw bεε
kan,
a bëna o bεε halaki,
a bëna o labla fagari kama.

³ O ta mɔgɔ faganinw firinin bëna to yi,
o suw kasa bëna bɔ,
o jori bëna woyo kuruw kan.

⁴ Sankolokɔnɔfεnw bεε bëna yeele;
a bëna sankolo kuru i ko gbolokitabu;
a kɔnɔfεnw bεε bëna benben
i ko rεzen flaburuw bε jaja ka benben cogo min
na,
i ko toro flaburuw bε jaja ka benben cogo min
na.

⁵ Ala ko: Ne ta kεrεkemuru minna fɔ ka
nanamini sankolo kɔnɔ;
sisan a jigitɔ fle Edɔmukaw kan,
ne ka kití ben o mɔgɔ minw kan ko ne bε o halaki
ka ban pewu!

⁶ Matigi Ala ta kεrεkemuru fara jori ra, a munnin
lo ni turu ye:
sagadenw, ani bakɔrɔninw jori,
ani sagajigiw kɔkiriw ta turuw;
sabu saraka dɔ bëna bɔ Matigi Ala ye Bɔsira,
fagariba dɔ bëna ke Edɔmu jamana ra.

⁷ Kongomisiw fana bëna benben o wagati kelen
na,
ani misigberenw, ani misitoranw;
o ta jamana bëna jori min fɔ ka fa,
a dugukolo buguri bεε bε sogoturu ye.
⁸ O lon bëna ke Matigi Ala ta mɔnεbɔlon le ye,

ka ke hakesarasan ye, ka Siyon dugu dimibɔ.

⁹ Edɔmu jamana ta kɔw bɛna yelema ka ke mananji le ye;

a buguri be ke kiribi ye,

o ta jamana bɛna ke mananji tasumaman ye.

¹⁰ Su ni tere, a tasuma te faga;

a sisi be wuri wagati bɛɛ.

A bɛna ke yɔrɔ lakolon ye wagati bɛɛ, ani tuma bɛɛ;

mɔgɔ tɛna tɛmɛ o ta jamana kɔnɔ tuun.

¹¹ Kɔnɔdabaw, ani juguninw bɛna o yɔrɔ ke o ta ye;

gbingbinw, ani kankanw bɛna a ke o ta siyɔrɔ ye.

Ala bɛna halakiri juru le ke ka jamana suma,

ka cɛnri juru ke k'a suma.

¹² O ta fagamaw si tɛna ke yi tuun, ka masace were sigi;

o ta kuntigiw bɛɛ bɛna ban!

¹³ Naniw bɛna wuri o ta masabonw kɔnɔ,

binjuguw, ani naniyiriw bɛna falen o ta sankaso-janw kɔnɔ.

A bɛna ke kongowuruw dogoyɔrɔ le ye,

ani kɔnɔsogolonw ta so.

¹⁴ Kongowaraw ni suruguw bɛna nɔgɔn kunben yi,

kongobakɔrɔninw bɛna nɔgɔn wele yi,

gbingbinw* bɛna a ke o sigiyɔrɔ ye,

sabu o bɛna lagafiya sɔrɔ yi.

* **34:14** Gbingbinw: Heburukan na a fɔra ko: Liliti. Dɔw b'a miiri ko Babilɔnikaw fɛ, o tun ye o ta jinamuso dɔ tɔgɔ le ye.

15 Saw bëna o ta naga la yi, ka o ta fanw la yi,
ka o kɔrɔsi fɔ ka na o tɔtɔ, ka o denw lajen o yere
kɔrɔ.

Dugaw bëna nɔgɔn lajen yi,
o bεε kelen kelen ni o jenjɔgɔn.

16 Aw ye Matigi Ala ta kitabu ta, k'a karan; a
fɔra ko:

Ni bëganw si tēna fɔn yi,
o si tēna fɔn o jenjɔgɔn na yi;
sabu Matigi Ala yere da le kumana o fe,
a yere nin le ka o lajen.

17 Ale yere le ka o bεε ninyɔrɔ di o ma,
a yere boro le ka nin dugukolo suma k'a di o ma;
a bëna ke o ta ye tuma bεε,
o bëna sigi a kɔnɔ wagati bεε, ani tuma bεε.

35

Ala ta mɔgɔw lablawagati ta hera

1 Kongokolon ni dugukolo janinw ye nagari,
kenegbeyɔrɔ janinw ye ninsɔndiya!

Yiriw ye falen yi, ka fiyeren ka ja i ko kongob-
inw.

2 Yiriw bεε ye fiyeren caman ke,
yɔrɔ bεε ye ninsɔndiya, ka nagari fɔ ka dɔnkiri
la.

Liban kuruw ta bonya nɔgɔn le bëna di aw ma,
ani Sarɔn kenegbε ni Karimeli kuruw ta nɔɔrɔ.
Mɔgɔw bëna Matigi Ala ta bonya ye,
o bëna an ta Ala ta nɔɔrɔ ye.

3 Minw segera fɔ ka o borow magaya, aw ye
olugu ja gbεleya;

minw kinbiriw bε yεreyerera, aw ye baraka don
olugu ra.

4 Minw ja tigera, aw y'a fɔ olugu ye ko:
«Aw ye jija! Aw kana siran!
Aw ta Ala ye nin ye,
a bε nana aw dimibɔ;
Ala bεna na aw juguw sara,
a bεna na aw kisi.»

5 O wagati ra, fiyentow jaw bεna yεle,
torogberenw torow bεna dayεle.

6 Sendimitow bεna pan i ko mankalanin,
bobow nenkunw bεna labla, o daw bεna dɔnkiri
la.

Sabu jibaw bεna seri ka bɔ, ka woyo kongokolon
kɔnɔ,

kɔdingaw bεna fa ka woyo yɔrɔjalanw na.

7 Yɔrɔjalan bεna yεlema ka kε kɔba ye,
yɔrɔ jintanw bε ke bununjiw ye.
Kongowuruw tun bε deri ka la yɔrɔ minw na,
kongobinw, ani kɔdarabinw bεna falen o yɔrɔw
bεε ra.

8 Siraba dɔ bεna ke yi,
o bεna o sira wele ko sira saninman;
Mɔgɔ saninyabari si tεna tεmε a kan;
a bεna ke Ala ta mɔgɔw dɔrɔn ta le ye.
Tagamabaga si tεna o sira ta ka tunu, hali
hakirintanw.

9 Jara tεna ye o sira kan,
wara fariman si tεna o sira ta,
mɔgɔ tεna bεn ni o fεnw nɔgɔnw si ye o sira kan;
Ala ta mɔgɔ kisininw le bεna tagama a kan.

10 Matigi Ala ta mɔgɔ kunmabɔninw bëna sekɔ
ka na o cogo le ra;
o bëna don Siyon dugu kɔnɔ ni nagarikanw ye,
hera banbari le bëna jigi o kunna.
Jusudiya ni nagari bëna na o fε,
jusukasi ni njunakanw bëna ban.

36**Masace Ezekiyasi ta ko**

(36-39)

*Asiri masace nana Zeruzalemu kama
(Masacew flanan 18.13,17-37)*

1 Masace Ezekiyasi ta masaya san tan ni naaninan na, Asiri masace Senakeribu nana Zuda mara ta dugu barakamanw bεε kεrε ka o duguw mina. **2** Asiri masace k'a ta kεrekuntigiba ci ka bɔ Lakisi ka taga masace Ezekiyasi fe Zeruzalemu ni kεrekεjamaba dɔ ye. Ji min bε dugu sanfeyɔrɔ ra, a tagara lɔ o jisira kɔrɔ, fanikobagaw ta foro sira kan.

3 O tuma, Hilikiya dence Eliyakimu min ye masace Ezekiyasi ta so kɔrɔsibaga ye, ani Sebina, min ye seberikebaga ye, ani Asafu dence Yoha, min ye masace ta kumalasebaga ye, olugu bɔra dugu kɔnɔ ka taga o kunben. **4** Asiri masace ta kεrekuntigiba k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga a fɔ Ezekiyasi ye, ko masaceba, Asiri masace ko: «O tuma ele jigi lanin bε jɔntigi le kan sa? **5** Ne b'a fɔ i ye ko ni i ko, ko kεrε hakiri ni kεrekεfanga bε ele fε, o ye kuma gbansan le ye. Ele ka i jigi la jɔntigi le kan ko i bε murutira ne ma? **6** A fλε, i bε i jigi lara Misiran masace le kan, k'a sɔrɔ ale ye

kara kunkurun le ye; ni mɔgɔ o mɔgɔ k'a jigi la a kan, a bε o tigi boro sɔgɔ k'a mandimi. Can lo dε, Misiran masace Farawona bε ten le; ni ele mɔgɔ o mɔgɔ ka i jigi la a kan, a bε o le kε i ra. ⁷ I bε se k'a fɔ ne ye ko aw jigi bε Matigi Ala, an ta Ala le kan! O tuma ele Ezekiyasi yere ma o Ala kelen ta sonnikεyɔrɔw ni a ta sarakabɔnanw le cici, k'a fɔ Zuda mara mɔgɔw, ani Zeruzalemukaw ye ko o ka kan ka Ala bato nin sarakajenifεn* dɔrɔn le kan wa?»

⁸ «Ayiwa, sisan, i ka kan ka bɛn le jini ni ne matigice ye, min ye Asiri masace ye. Ni o kera, ne bɛna so waga fla di i ma, ni i bε se ka mɔgɔ sɔrɔ min bɛna o bori kɔni. ⁹ Ele bε se ka mun le kε ka hali anw ta kerekuntigi ce kelen dɔrɔn lalɔ, hali ni a kera ne matigice ta kuntigiw bεε ra fitini le ye? Aw jigi bε Misirankaw le kan, ko olugu bɛna sowotorow ni sotigiw di aw ma kε! ¹⁰ O tuma ele b'a miiri ko ne bε se ka wuri ka na nin jamana halaki ni a ma kε Matigi Ala yere sago ye wa? Matigi Ala yere le k'a fɔ ne ye ko: <Taga nin jamana kama ka taga a halaki!> »

¹¹ Eliyakimu, ani Sebina, ani Yoha, olugu k'a fɔ Asiri masace ta kerekuntigiba ye ko: «Sabari, i ye kuma i ta jɔnw fε Aramekan na; an bε o men. I kana kuma an fε heburukan na, k'a to mɔgɔ tɔ minw bε dugu kogo kan olugu y'a men.» ¹² Asiri masace ta kerekuntigiba ko: «O tuma ne matigice ka ne ci ko ne ye na nin kumaw fɔ ele ni i matigice dɔrɔn le ye wa? A ka ne ci nin mɔgɔw bεε le fε, nin mɔgɔ minw sigisiginin bε kogo kan, minw bɛna o yere ta sokɔtaga domu, ka o yere ngeñeji min i n'a fɔ ele yere.»

13 O kɔ, Asiri masacε ta kεrεkuntigiba k'a kun kɔrɔta, ka pεren ni a fanga bεε ye k'a fɔ heburukan na, ko: «Aw ye masacεba ta kuma lamεn, Asiri masacε! **14** Masacε ko: <Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri, sabu a tεna se ka aw bɔsi! **15** Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri, ko aw ye aw yεrε karifa Matigi Ala ma, ko sigiya t'a ra, Matigi Ala bεna aw bɔsi, ko aw ta dugu tεna to Asiri masacε boro!>

16 «Aw kana Ezekiyasi lamεn. Asiri masacε ko: <Aw ye bεn don ni ne ye, ko aw yεrε di ne ma. Ni o kεra, aw bεε bεna aw ta forow rezεnμow sɔrɔ k'a domu, ka aw ta torosunw denw domu, ka aw ta kɔlɔnw ji min, **17** sani ne ye na aw ta ka taga ni aw ye aw ta jamana nɔgɔn dɔ ra, siman ni duven bε jamana min na caman, domuni ni rezensunw bε jamana min na caman.

18 « <Aw kana a to Ezekiyasi ye aw lafiri ko: Matigi Ala bεna an bɔsi. Yala siya tɔw ta alaw sera ka o kisi ka bɔ Asiri masacε boro wa? **19** Hamatikaw, ani Aripadikaw ta alaw sera ka mun le kε? Sefarivayimukaw ta alaw sera ka mun kε? Yala o sera ka Samarkaw kisi ka bɔ ne boro wa? **20** O jamanaw bεε ra, jamana juman ta ala le sera k'a kisi ka bɔ ne boro, ka n'a fɔ ko Matigi Ala bεna Zeruzalemu kisi ka bɔ ne boro?»

21 Ayiwa, o jera, o ma foyi fɔ, sabu masacε Ezekiyasi tun k'a fɔ o ye ko o kana a jaabi. **22** O kɔ, Hilikiya dencε Eliyakimu min ye masacε Ezekiyasi ta lu kɔrɔsibaga ye, ani Sebina min ye sεberikεbaga ye, ani Asafu dencε Yoha min ye masacε ta kumalasebaga ye, olugu sekɔra ka taga Ezekiyasi fε; o tun ka o ta deregew faranfaran.

Asiri masace ta kerekuntigiba tun ka kuma minw fo, o tagara o lakari Ezekiyasi ye.

37

*Ezekiyasi ka hakiri nini cira Ezayi fe
(Masacew flanan 19.1-7)*

¹ Masace Ezekiyasi ka o kuma men minke, a k'a ta derege mina k'a faran, ka boroфani don a yere ra, ka taga Matigi Ala ta batoso kono. ² A k'a ta so koroсibagaw kuntigi Eliyakimu ni a ta seбerikebaga Sebina, ani sarakalasebagaw bee ta сeкoрoбaw ci ka taga cira Ezayi fe, Amozi dence. O bee tun ka boroфaniw le don o yere ra. ³ O tagara a fo Ezayi ye ko Ezekiyasi ko: «Bi lon ye jusukasilon, ani hakебol, ani maroyalon le ye; sabu an ta kera i ko den minw jigiwagati sera, nka baraka te bamusow fe k'a woro. ⁴ A be se ka ke ko Matigi Ala, i ta Ala ka Asiri masace ta kerekuntigiba ta kumaw bee men, a matigice k'a ci ka na Ala janaman mafiyenya ni kuma minw ye. A be se ka ke ko Matigi Ala, i ta Ala bena o mafiyenyari juru sara Asiri masace ra. O koson mogo to minw belen janaman tora, sabari i ye Ala daari olugu ye.»

⁵ Masace Ezekiyasi ta jamana kuntigiw tagara Ezayi fe ni o kumaw ye. ⁶ Ezayi ka o jaabi ko: «Aw ye taga a fo aw matigice ye ko Matigi Ala ko: «I ka kuma minw men, Asiri masace ta kuntigiw nana ne дoгoya ni kuma minw ye, o kumaw kana i lasiran. ⁷ A fle, Asiri masace bena kibaroya do men; ni a ka o kibaroya men, ne bena a konoнoсу k'a to a ye a latige ko a be sekо

a yere ta jamana ra. Ni a sera yi, ne bëna a to o ye a faga ni kerekemuru ye. »

*Sanakeribu ta sëbe ka Ezekiyasi lasiran
(Masacew flanan 19.8-13)*

⁸ Ayiwa, Asiri masace ta kerekuntigiba nana a men ko Asiri masace bora Lakisi, k'a taga Libina dugu kere. A wurira ka taga Asiri masace ko o yoró ra. ⁹ Nka Asiri masace nana kibaroya do men, ko Etiyopi masace min ye Tiraka ye, ko ale ni a ta kerekjama wurira ko o bëna a kere. Asiri masace ka o men minke, a ka ciraden wewew ci tuun Ezekiyasi fe ni sëbe do ye, k'a fo a ye ko: ¹⁰ «Aw ye taga a fo Zuda masace Ezekiyasi ye, ko: <I kana a to i ta Ala ye i lafiri gbansan, ko i ka i jigi la ale kan minke, ko o ra Asiri masace têna se ka Zeruzalemu dugu mina. ¹¹ Asiri masacew ka min ke jamana taw bee ra, i yere ka o ye. O ka o bee halaki le pewu! Ele ko ele le bëna bosi wa? ¹² Ne bëmaw ka siya minw halaki, siya minw tun be Gozan dugu kono, ani Haran dugu, ani Resefu dugu, ani Edeni ta mögo minw tun be Telasari, yala o siyaw ta alaw sera ka o kisi wa? ¹³ Hamati ni Aripadi ni Sefarivayimu ni Hena ni Iva ta masacew be min sisan?»

*Ezekiyasi ta daariri
(Masacew flanan 19.14-19)*

¹⁴ Ezekiyasi ka sëbe mina ciradenw boro, k'a karan; o ko, a tagara Matigi Ala ta batoso kono. A ka sëbe dayele Matigi Ala ja koro. ¹⁵ Ezekiyasi ka Matigi Ala daari, k'a fo a ye ko: ¹⁶ «Fangatigi Ala, Izirayeli ta Ala, ele min signin be serubén mélékew kunna. Ele kelen le

ye dugukolo masayaw bεε ta Ala ye. Ele le ka sankolo ni dugukolo dan. ¹⁷ Matigi Ala, i toro malo ka ne lamen! Matigi Ala, i na yεlε ka fleri ke! Senakeribu k'a ta ciraden ci ka na ele Ala janaman mafiyεnya ni kuma minw ye, o lamen! ¹⁸ Matigi Ala, can lo ko Asiri masacew ka siya tɔw, ani o ta jamanaw halaki, ¹⁹ ka o ta alaw jeni tasuma ra; nka o alaw fana tun tε ala janamanw ye; mogow yere boro ka fen minw lalaga ni yiri ni kabakuru ye, o lo; o kosɔn o sera ka o halaki. ²⁰ O ra, Matigi Ala, an ta Ala, an kisi ka bɔ Senakeribu boro, k'a to dunuja masayaw bεε y'a lɔn ko ele kelenpe le ye Matigi Ala ye.»

*Matigi Ala ka Ezekiyasi ta daariri jaabi
(Masacew flanan 19.20-34)*

²¹ Amɔzi dence Ezayi ka cira bla ka taga a fɔ Ezekiyasi ye, ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala, i ka min daari Asiri masace Senakeribu ta ko ra, ale ta kuma ye nin ye; ²² Matigi Ala ka min fɔ Asiri masace kama, o ye nin ye; a ko:
Siyon dugu tε ele jatera foyi ye,
a bε i lɔgɔbɔra le.

Zeruzalemu dugu cεnumanba

bε yεrekora ele ma le, fɔ k'a kun yuguyugu.

²³ Ele ka ne le mafiyεnya, ka ne dɔgɔya wa?

Ele kumana k'a yira ne le ra wa?

Ele ka i na don ne le ra wa,

ne min ye Izirayeli ta Ala saninman ye?

²⁴ I ka i ta ciradenw ci ka na ne mafiyεnya, ne
Matigi Ala!

I ko: <Ne ta sowotoro caman sababu ra,
ne yεlenna fɔ kuruw kunna,

ka taga se fō Liban jamana cemance ra;
 ne ka Liban sediriyiriw bēe ra jamijanw tige
 ani siperesiyiriw bēe ra jumanmanw.

Ne bēna yelen kuruw bēe ra jamijan kunna,
 ka taga don fō o ta yirituba yere kōnō.»

25 I ko: «Ne ka kōlōnw sogi
 ka o ji min.

Ni ne ka ne sen la Misiran jamana kōnō,
 ne bē Nili bajiw bēe ja.»

26 «O tuma ele m'a lōn
 ko ne kitira nin kow ra kabini wagatijan wa?
 Kabini fōlōfōlō ne tun ka ko minw laben k'a bla,
 sisān ne bē o le kera.

Ne k'a latige ko ele le bēna dugu barakamanw
 halaki,
 fō ka o ke tomow ye.

27 O duguw ta mōgōw baraka banna,
 jatige ni maroya ka o mina;
 o kera i ko kongobinw,
 i ko bin nuguninw,
 i ko binjalan min bē bon kunna;
 a kōgōbari bē ja.

28 «Nka ne ka ele sigituma lōn,
 ka i bōtuma lōn, ka i dontuma lōn,
 ani wagati min i jusu bē bō ne kama.

29 Ayiwa, i n'a fō i jusu bōra ne kama,
 i ta wasokanw fana sera ne toro ma,
 ne bēna ne ta nunnanegē don i nun na,
 ka ne ta karafe don i da ra,
 i nana sira min fe,
 ne bēna sekō ni i ye o sira kelen fe.

30 «Ayiwa, ele Ezekiyasi, nin bëna kë tagamasiyen ye ele fë: Simankise minw benbenna foro kõnõ ka falen o yere ma, aw bëna o siman le domu jinan. San wëre, minw bëna falen o yere ma tuun, aw bëna o domu. Nka a san sabanan, aw yere le bëna aw ta siman dan, k'a tige, k'a domu; ka aw ta rezénforow sëne, k'a den domu.

31 «Ni o kera, Zuda ta mõgɔ tɔ minw janaman tora, olugu bëna ke i ko yiri min ka lìlinkuraw bɔ, k'a lìlinw don fɔ dugukolo jukɔrɔ, ka nugu kura ye tuun, fɔ ka den.

32 «Can lo, mõgɔ dɔw belen bëna wuri Zeruzalemu dugu kõnõ, mõgɔ dama dama bëna kisi, ka lɔ Siyɔn kuru kan. Fangatigi Ala bëna o le ke aw ye a ta kanuyaba kosɔn.

33 «O kosɔn Matigi Ala ka min fɔ Asiri masacɛ ko ra, o ye nin ye: Asiri masacɛ tëna don nin dugu kõnõ, a tëna mõgɔ si bon ni a ta bijew ye, a tëna mõgɔ si kere ni a ta negebennan ye, a tëna yelenyɔrɔ lɔ ka yelen o kan ka dugu kere. **34** A nana sira min fë, a bëna sekɔ o sira kelen le fë. A tëna don nin dugu kõnɔ fiyewu! Ne Matigi Ala, ne le ko ten. **35** Ne le bëna nin dugu tanga, k'a bɔsi, ne yere tɔgɔ kosɔn, ani ne ta jɔnce Dawuda kosɔn.»

*Ala ta mõgɔw kisicogo
(Masacɛw flanan 19.35-37)*

36 Matigi Ala ta mélèkë nana Asirika cë waga këmɛ ni biseegi ni looru faga (185 000). Mõgɔ tɔw wurira sɔgɔmada fë minke, o ka suw ye yɔrɔ bës ra. **37** O kera minke, Asiri masacɛ Senakeribу sekɔra ka taga sigi Ninive dugu kõnõ. **38** Nka lon

dō, k'a kinbiri gbannin to a ta ala ta sōnnikēbon kōnō, ala min bē wele ko Nisirōki, a yērē dencew, minw ye Adaramelēki ni Sareseri ye, olugu nana ben a kan k'a faga ni kerekemuru ye, ka bori ka taga Ararati jamana ra. A dence Esari Hadōn sigira masaya ra a nō ra.

38

*Ezekiyasi ka Ala daari a ta bana ko ra
(Masacēw flanan 20.1-11)*

¹ O wagati ra, Ezekiyasi nana bana, fō a tun bē jini ka sa. Amozi dence Ezayi tagara a fē ka taga a fō a ye ko: «Matigi Ala ko i ye i ta lu kojaw laben, sabu i bēna sa; i tēna kēneya ka bō nin bana ra.»

² Ezekiyasi k'a ja munu bon kogo fan na, ka Matigi Ala daari. ³ A ko: «E, Matigi Ala, i hakiri to ne ra, sabu ne tugura i kō ni kankelentigiya le ye, ni ne jusukun bēε ye; ko min ka di i ye, ne ka o le kē.» Ezekiyasi ka o fō minke, a kasira kosebē.

⁴ Matigi Ala kumana Ezayi fē k'a fō a ye ko: ⁵ «Taga a fō Ezekiyasi ye ko Matigi Ala, a bēmacē Dawuda ta Ala ko: <Ne ka i ta daariri mēn, ne ka i ta naji fana ye. Ne bēna sanji tan ni looru fara i si kan. ⁶ Ne bēna ele ni nin dugu bōsi ka bō Asiri masacē boro. Ne bēna nin dugu kisi.

⁷ « <Matigi Ala bēna nin tagamasiyen le kē i ye, k'a yira i ra ko a ka kuma min fō, ko a bēna o kē.

⁸ A fē, suma min bē Ahazi ta so yēlēnyōrō kan, ne bēna a to o suma ye sekō ka taga kō fē, ka se fō senlayōrō tan. » »

Ayiwa, suma tun bε so yelenyօrօ minw kan,
tere sekօra o kan tuun fօ senlayօrօ tan.

Ezekiyasi ka Ala tando

9 Zuda masacε Ezekiyasi ka kuma minw sεbε a
ta bana ni a kεnεyari ko ra, o ye nin ye; a ko:

10 Ne kօni tun b'a fօra ko ne bεna taga le,
ka ne to ne si cεmancε ra;
ne bεna taga don lahaba donda fε,
ka ne si tօ kε o yօrօ ra.

11 Ne tun ko, ko ne tεna Matigi Ala ye tuun,
ko ne tεna Matigi Ala ye dununa ra yan mօgօ
janamanw cε ra tuun,
ko ne ja tεna adamaden si ye tuun
dunujnaməgəw cε ra.

12 Ne tun ko ne ta dunujnalatige bօsira ne ra ka
taga,
i ko sagagbεnbaga bε a ta fanibon ta ka taga cogo
min na.

Ne tun ko, ko i ka ne si kuru ka ban i ko
jesedanbaga bε fani kuru cogo min na,
ko ne tigera ka bօ kpεlε ra ka ban,
ko sani tere ye ban ka se wulada ma, o b'a sօrօ
i ka ne laban.

13 Ne ka ne ta tօrօ muju fօ ka na dugu gbe,
nka i ka ne kolow bεε karikari i ko jara;
ne ko sani tere ye ban, ka se wulada ma, o b'a
sօrօ i ka ne laban.

14 Ne tun bε kasimisenw ke i ko naganaganin
temetօ san fε;
ne tun bε ղuna i ko tugani.

Ne ka fleri ke san fε, fօ ka ne nadenw baraka
ban.

E, Matigi, ne kɔnɔnɔfirira; na ne bɔsi!

15 Ne bε se ka mun fɔ sa?
 A kumana ne fε; ale yεrε le bε nin kow kera.
 Ne majiginin le bεna tagama ne si tɔ bεε ra*,
 ne ta jusukasi kosɔn.

16 E, Matigi, mɔgɔ bε jnanamanya nin kow le
 baraka ra,
 ne bε si sɔrɔ nin bεε le sababu ra fana;
 i bεna ne kεnεya, k'a to ne ye to si ra.
17 A flε, ne ta jusukasiba yεlεmana k'a kε
 jesusuma ye;
 i ta kanuya kosɔn, i ka ne sama ka bɔ dingaba
 kɔnɔ,
 ka ne ta jurumun bεε firi i kɔ fε.

18 Sabu kaburukɔnɔmɔgɔw le tεna i fo ka i
 walenumanlɔn,
 suw le tεna i tando;
 minw lajigira kaburu dinga kɔnɔ,
 olugu jigi tε i ta kankelentigiya kan tuun.

19 Mɔgɔ jnanamanw, mɔgɔ jnanamanw,
 olugu bε se ka i fo ka i walenumanlɔn,
 i n'a fɔ ne b'a kera cogo min na bi.

Facew bε o denw karan
 janko o ye i ta kankelentigiya lɔn.

20 Matigi Ala ka ne kisi!
 An bεna dɔnkiri la a ye ni an ta fɔrifεnw ye
 an si bεε ra,
 Matigi Ala ta batoso kɔnɔ.

* **38:15** 38.15 Kitabu dɔw kɔnɔ a sεbera ko: Ne tε se ka sunɔgɔ.

²¹ Ayiwa, Ezayi tun k'a fō ko o ye na ni toromō siri kelen ye, ka na o lala Ezekiyasi ta joriw kan; ko ni o kera, a be keneya[†]. ²² Ezekiyasi tun k'a fō ko: «Tagamasiyen juman le bēna a yira ko ne bēna keneya fō ka taga don Matigi Ala ta batoso kōnō tuun?»

39

Babilōni masace ta ciradenw nana Ezekiyasi fe (Masacew flanan 20.12-21)

¹ Ayiwa, o wagati kelen na, Babilōni* masace Merodaki Baladan, min ye Baladan dence ye, ale ka Ezekiyasi ta bana ni a keneyako kibaroya mēn minké, a ka sēbe dō ke, ka bonya dō la o kan, ka o ci Ezekiyasi ma. ² O ko diyara Ezekiyasi ye kosebē. Fen o fen tun be Ezekiyasi ta fenmarayorōw ra, a ka o bēs yira o ciradenw na: warigbē ni sanin, ani kasadiyananw, ani turu kasadimanw; a k'a ta kerekemianw bēs yira o ra, ani a ta naforow bēs. Foyi le ma to a ta masaso kōnō, ani a ta mara bēs kōnō, ni Ezekiyasi ma min yira o ciradenw na.

Ala ka Ezekiyasi jaraki

³ O kow kō, cira Ezayi nana masace Ezekiyasi fe, ka na a nininka ko: «Nin mēgōw bōra min le? O nana mun le fō i ye?» Ezekiyasi ko: «O bōra jamajan dō le ra, fō Babilōni, ka na ne fe.» ⁴ Ezayi k'a nininka tuun ko: «O ka mun ni mun le ye i ta so kōnō?» Ezekiyasi ko: «Fen o fen be ne ta masaso kōnō, o ka o bēs ye! Foyi ma to ne ta naforow ra, ni ne ma min yira o ra.»

† 38:21 38.21 Aw ye Masacew flanan 20.7 flē.

⁵ Ezayi k'a fō Ezekiyasi ye ko: «Fangatigi Ala ta kuma lamēn: ⁶ *Lon dō, bēna se, fēn o fēn bē i ta masaso kōnō, i bēmaw ka fēn o fēn lajēn fō ka na se bi ma, o bēna na o fenw bēs cē ka taga ni o ye Babilōni; foyi tēna to. Matigi Ala ko ten.* ⁷ O bēna i yērē mamaden dōw mina, i yērē worodenw ta denw, ka taga ni olugu ye, ka taga o bō cēya ra, ka o bla Babilōni masace ta masaso kōnō.» »

⁸ Ezekiyasi ka Ezayi jaabi ko: «I ka Matigi Ala ta kuma min fō ne ye, o ka jī; sabu hera ni pasuma bēna ke jamana kōnō ne yērē ta tere bēs ra.»

Kitabu kumakan flanan

40

Izirayeli ta jususaaro wagati (40-55)

Ala bēna Izirayeli bōsi

¹ Aw ye o jusu saaro, aw ye ne ta mōgōw jusu saaro!

Aw ta Ala ko ten.

² Aw ye kuma Zeruzalēmu fē k'a jusu saaro;

aw ye aw kan kōrōta k'a fō a ye

ko a ta jagboyabaaraw banna,

ko a ta terenbariyaw juru sarara,

ko Matigi Ala k'a ta jurumunw bēs hake bō a ra
ka ban fō sinaga fla.

³ Pērenkan dō bē bōra ko:

«Aw ye sira labēn Matigi Ala ye kongokolon kōnō;

aw ye siraba dakaja nin yorɔjalanw na an ta Ala
ye*.

⁴ Dingakonɔyɔrɔw bɛε ye lafa,
aw ye kuruw, ani kongoriw bɛε cici ka o yεrεgε,
ka tintinw bɛε dakaja,
yorɔ kɔrɔtaninw ye ke kenegbεw ye.

⁵ Ni o kεra, Matigi Ala ta noɔrɔ bεna yira,
adamadenw bɛε lajεnnin bεna a ye;
sabu Matigi Ala yεrε le kumana.»

⁶ Kumakan dɔ ko: «Pεrεn!»
Ne ko: «Ne ye pεrεn ka mun fɔ?»
A ko: «Adamadenw bɛε bε i ko bin,
o dawula bɛε bε i ko kongobinw ta fiyerenw.
⁷ Ni Matigi Ala ta fɔjɔ ka fiyε a kan,
a bε ja, a fiyerenw fana bε fagafaga.
Can lo, adamadenw bε i ko bin;
⁸ bin bε ja, a fiyeren fana bε fagafaga;
nka an ta Ala ta kuma kɔni bε to a nɔ ra tuma
bɛε ani wagati bɛε†.»

Ala bεna a janto a ta mɔgɔw ra

⁹ Ele ye yεlεn kuru jamijan kan,
ele Siyɔn dugu, dugu kibarodimanfɔbaga;
ele ye i kan kɔrɔta ni baraka ye,
ele Zeruzalem̄, dugu kibarodimanfɔbaga.
Ele ye i kan kɔrɔta, aw kana siran;
ele y'a fɔ Zuda mara ta duguw ye
ko o ta Ala ye nin ye!

¹⁰ A flε, Dununatigi Ala bε nana ni barakaba ye,

* **40:3** 40.3 Nin kumaw fɔra Yuhana Batizerikεbaga ta ko ra
(Matiyu 3.3, Marika 1.3, Yuhana 1.23). † **40:8** 40.8 Hayan 6-8
fɔra Piyeri ta kitabu fɔlɔ ra (1.24-25).

a boro baraka le bε se di a ma.
 A bε nana ni a ta sara ye a boro;
 a bε nana ni a ta baara tōnɔ‡ ye a ja fε.
 11 A bēna a janto a ta sagakuru ra i ko
 sagagbēnbaga;
 a bēna sagadenw lajɛn ni a boro ye,
 ka o la a disi kan.
 A bēna sagamuso dentigiw dēmēdēmē.

Ala ta bonya ni a ta hakiritigya

12 Jōn le ka kōgōji suma ni a borotēgε ye,
 ka sankolo bonya suma ni a boro ye?
 Jōn le ka dugukolo buguri bεε suma
 sumanikēminan kōnɔ,
 ka kuruw suma ka o gbiriya hakεya lōn,
 ka kongoriw suma ni sumanikēnan ye?

13 Jōn le bε se ka Matigi Ala ta hakiri bonya
 sεgεsεgε?
 Jōn le kera a ladibaga ye, k'a karans?
 14 A ka hakiri jini jōntigi le fε, ka faamuri sōrɔ?
 Jōn le k'a karan can sira ra?
 Jōn le k'a karan lōnniya ra,
 ka faamuri sira yira a ra?

15 A flε, siyaw bε i ko jiden kelen tōninin minan
 kōnɔ,
 o bε i ko kēnkēnden kelen, sumanikēminan kōnɔ;
 Matigi Ala bε kōgōji kōfējamanaw lawuri i ko
 buguri.

‡ **40:10** 40.10 A ta sara, a ta baara tōnɔ, o bε se ka kε Izirayēlimogow ye, Ala ka minw labɔ Babilonikaw ta fanga kɔrɔ, ka o lasekɔ o ta jamana ra. § **40:13** 40.13 Nin kumaw bε sōrɔ Rōmukaw 11.34, ani Korēntikaw fōlɔ 2.16.

16 Liban jamana yiriw bεε lajennin tε se k'a ta
saraka jenifεn* tasuma labɔ,

a bεganw bεε lajennin tε a ta saraka jenita* bɔ.

17 Siyaw bεε lajennin tε foyi ye a ja kɔrɔ;
a bε o bεε jate i ko fεn jacintanw, i ko
fεngbansanw.

Matigi Ala bɔrɔgɔnko te yi

18 Aw bε se ka Ala suma ni mun le ye?

Aw bε se ka fεn juman le kε a bɔrɔgɔnko ye?

19 Jow kɔni, negeyeelebaga dɔ le bε nege yeele ka
o lalaga;

saninfagabaga dɔ be sani nɔrɔ a kan,
ka warigbe jɔrɔkɔnin dɔw ke k'a negeñ.

20 Ni se tε mɔgɔ min ye ka o fεnw sɔrɔ,
ale bε yiri dɔ jini min tε tori joona,
ka yirilalagabaga hakirimān dɔ jini,
ka o yiri lεsε k'a ke jo dɔ ye, a bε se ka min lɔ ka
teren.

21 Aw m'a lɔn wa? Aw m'a men ka ye wa?

O ko ma fɔ aw ye kabini fɔlɔfɔlɔ wa?

Aw ma dunuja ju sigicogo ko faamu wa?

22 Matigi Ala le siginin bε dugukolo sanfeyɔrɔ
koorinin kunna;

dunujnamɔgɔw be a ja kɔrɔ i ko tɔnmisenw.

A bε sankolo yεrege i ko fanimugu,

a b'a foni i ko fanibon, ka sigi a kɔnɔ.

23 Ale le bε fagamaw ke i n'a fɔ o tε foyi ye,
ka dugukolo kititigεbagaw ke mɔgɔ gbansanw
ye.

24 O turuto ye nin ye sisan, o dantɔ ye nin ye
sisan,

hali o lilinw ma donyɔrɔ sɔrɔ dugukolo ra fɔlɔ,

a b'a dafəŋo ke ka o fiye, ka o jaja;
sanfəŋo be o ta ka taga ni o ye i ko binjalan.

25 «Aw b'a fe ka ne suma ni jøntigi le ye?

Ne ni jøntigi le ka kan?»

Ala Saninman ko ten.

26 Aw ye aw ja kɔrɔta san fe ka fleri ke!

Jøntigi le ka nin fənw dan?

Ale le be o beε labɔ ka o beε bla o ta sira kan;
a be o beε wele o tɔgɔ ra,

a ta sebagayaba ni a ta barakaba sababu ra.

O ra, hali kelen te fɔn.

Ala bəna barakakura don a ta mɔgɔw ra

27 Yakuba ta mɔgɔw, mun na aw be nin kuma fɔ?

Izirayelimɔgɔw, mun na aw b'a fɔ ko:

«Anw ta kunkow dogonin lo Matigi Ala ma,
anw ta Ala te anw ta jo jatera?»

28 Aw m'a lɔn wa?

Aw m'a men ka ye wa,

ko Matigi Ala le ye Ala banbari ye?

Ale le ka dunuja dan ka se fɔ a danw na.

A te sɛgɛ, a baraka te dɛsɛ,

a ta hakiri dan te se ka lɔn.

29 A be fanga don mɔgɔ sɛgeninw na,

ka baraka don barakantanw na.

30 Kanbelendenw be sɛgɛ, o baraka be dɛsɛ;

hali kanbelenkɔrɔw fana be ben.

31 Nka minw be Matigi Ala makɔnɔ, olugu be to
ka barakakura le sɔrɔ;

o be pan ka taga san fe i ko bɔn,

o be borì, o te sɛgɛ,

o be tagama, o baraka te dɛsɛ.

41

Ala ta ciradenkura

¹ Aw kogɔji kofemogow, aw ye je ka ne lamɛn!
Siyaw ye baraka don o yere ra,
o ye gbara ka na, an ye kuma;
aw ye na, an ye jen ka taga an ta kititige.

² Min be terenninya wele k'a gban a yere ko,
jɔn le ka o tigi wele ka bo terebɔyanfan na?
Jɔn le be siyaw don a boro?
Jɔn le be masaw bla a ta fanga kɔro?
A ta kerekemuru be o ke i ko buguri,
a ta kalan be o ke i ko fɔŋo be binjalan ke cogo
min na*.

³ A be tugu o ko, a be teme hali foyi te se a ma,
k'a sɔrɔ a sen tun ma deri ka o sira ta ka ye.

⁴ Jontigi le ka nin kow ke k'a dafa,
ka wagatiw beε ta mogow wele kabini fɔlɔfɔlo?
Ne Matigi Ala, ne min ye fɔlɔ ye,
ne min fana ye laban ye, ne lo.

⁵ Kogɔji kofemogow ka o ye, o siranna;
minw be fɔ dugukolo dan na, olugu yereyeretɔ
be gbarara ka na.

⁶ Beε be a mɔgɔnjɔgon deme,
beε b'a fo a balema ye ko: «I jija!»

⁷ Yirilesəbaga be saninfagabaga ja gbelyea,
saningbasibaga be negegbasibaga ja gbelyea;

* **41:2** 41.2 Cira be min ko fo yan, o be se ka ke Pɛresi
masace Sirusi ye. Ale le bɛna se sɔrɔ Babilɔnikaw kan, ka
Izirayelimogow labla o ye taga Zeruzalemu dugu ni Alabatoso lo
kokura (Esidarasi 1.1-5; Kibaroyaw flanan 36.23, ani Ezayi 41.25;
44.28; 45.1).

a b'a fɔ ko: «Nεgε nɔrcoco jana!»
 O bε o jo lalaga k'a gbengben ni negε ye k'a lɔ,
 janko a kana lamaga.

Ala bəna a ta mɔgɔw dɛmɛ

8 Ayiwa, aw Izirayelimɔgɔw kɔni, ne ta baaradenw,

Yakuba ta mɔgɔw, ne ka aw minw janawoloma,
 aw minw ye ne terice Iburahima ta siya ye,

9 ne tagara aw yɔrɔjnini fɔ dugukolo dan na,
 ne tagara aw wele ka bɔ fɔ yɔrɔjan.

Ne k'a fɔ aw ye ko: «Aw le ye ne ta baaradenw
 ye,

ne ka aw le janawoloma, ne təna ban aw ra.»

10 Aw kana siran, sabu ne bε ni aw ye.

Aw ja kana tige, sabu ne le ye aw ta Ala ye,
 ne bəna baraka don aw ra, ka aw dɛmɛ,
 ne bəna aw tanga ne ta terenninya kosɔn, ni ne
 boro baraka ye.

11 A flε, minw bεε jusu tun bɔra aw kɔrɔ,
 olugu bəna maroya fɔ ka o kun suuru;
 minw bε kerera ni aw ye,
 olugu bəna halaki, ka tunu pewu.

12 Minw bε siyɛn tara ni aw ye,
 aw bəna olugu yɔrɔjnini, nka aw təna o ye;
 minw tun bε aw kerera
 olugu bəna tunu ka ban pewu.

13 Sabu ne le ye Matigi Ala, aw ta Ala ye;
 ne le bε aw boro mina,
 k'a fɔ aw ye ko: «Aw kana siran,
 ne bəna aw dɛmɛ.»

14 Aw kana siran, Yakuba ta tumudenninw!
 Izirayeli ta mɔgɔ barakantanw,
 ne bəna aw dɛmɛ.

Matigi Ala, aw kunmabəbaga,
Izirayeli ta Ala saninman ko ten.

15 A flε, ne bəna aw ke simangbasinan ye,[†]
min kura lo, ani min jinw da ka di;
aw bəna kuruw bεε benben, ka o bεε yεrεgε,
ka kongoriw yεrεgε i ko binjalan.

16 Aw bəna o fiye i ko siman, fəŋo bε o ta ka taga,
sanfəŋo bε o janjan;
nka aw kɔni bəna ninsɔndiya sɔrɔ Matigi Ala fε,
ka Izirayeli ta Ala saninman ke aw
kunkɔrɔtasababu ye.

Ala bəna kongokolon yεlεma k'a ke jiyoɾɔ ye

17 Nanibagatɔw, ani fagantanw bε ji jini,
nka o te ji sɔrɔ;
minlɔgɔ ka o kan ja.

Nka ne Matigi Ala, ne bəna o jaabi;
ne, Izirayeli ta Ala, ne təna ban o ra.

18 Ne bəna kɔjiw woyo kuru yirintanw kunna,
k'a to bununw ye woyo kurufurancεw ra;
ne bəna kongokolon yεlεma k'a ke jiyoɾɔ ye,
ka dugukolojalan ke jiwoyow ye.

19 Ne bəna sədirisunw falen kongokolon kɔnɔ,
ani akasiyasunw, ani miritesunw, ani oliviye-
sunw;

ne bəna siperesisunw falen yɔrɔjalanw na,
ani ɔrimesunw ni buyisunw bεε,

20 janko mɔgɔw y'a ye, k'a lɔn,
ka miiri, k'a faamu
ko Matigi Ala boro le ka nin kow ke,

[†] **41:15** 41.15 O tun bε o yirikurunba siri misi ra, i ko misidaba,
janko a ye o sama a kɔ, ka siman cɔngɔ k'a kise bɔ.

ko Izirayeli ta Ala saninman le ka nin fənw dan.

Batofən wərew te foyi na

21 «Batofən wərew, aw ye na aw ta jafo!»

Matigi Ala le ko ten.

«Min bə aw fe, aw ye o fo!»

Yakuba ta məgəw ta Masacə ko ten.

22 O ye na kuma,

ka ko nataw jafo an ye.

Fələfələkow kəra cogo min na,

o ye o jafo an ye;

ni o kəra, an bəna miiri

k'a lən min bəna ke kə fe;

walama aw ye ko nataw fo an ye.

23 Aw ye wagati labanw ta kow jafo an ye,

ni o kəra, an bəna a lən ko aw fana ye ala dəw
ye.

Aw kəni ye konuman walama kojugu də ke
dərən,

janko an ye o ye ka kabakoya.

24 A flə, aw te foyi ye!

Aw ta kewalew ye gbansan le ye!

Minw bə aw ke o ta alaw ye, olugu haramuyara.

25 Ne ka məgo də lawuri ka bə sahiliyanfan na,
a bəna na ka bə terebəyanfan na.

A bə ne təgo wele;

a bəna kuntigiw dəndən ni a sen ye i ko bəgo,
i ko dagalalagabaga bə bəgo terege cogo min na.

26 Jən ka nin kow ye k'a fo kabini fələfələ janko
an ye a lən?

Jən kənna k'a yira an na, janko an ye a fo ko:

«Can lo!»

Məgo si ma nin ko fo, məgo si m'a ye k'a fo,

mɔgɔ si ma foyi mɛn aw fe nin kow ra.

²⁷ Nka ne le kera mɔgɔ fɔlɔ ye k'a fo Siyon dugu
ye ko:

«O ye nin ye, o natɔ ye nin ye!»

Ne ka kibarodimanfɔbaga dɔ ci Zeruzalemu.

²⁸ K'a sɔrɔ ne be fleri ke, nka ne tɛ mɔgɔ si ye;
hali ladibaga kelen tɛ o batofɛnw cɛ ra,
min be se ka ne jaabi ni ne k'a jininka.

²⁹ O si tɛ foyi ye,
o ta koketaw ye ko gbansanw le ye,
fɔjɔ lakolon, o le ye o ta jo nəgeramanw ye.

42

Ala ta jɔnunuman ta dɔnkiri fɔlɔ: A ta baara

¹ «Ne ta baaraden ye nin ye, ne be ne hakiri to
min na;
ne ta mɔgɔ janawolomanin lo, min ko ka di ne
ye haali.

Ne bɛna ne nin lajigi a kan,
janko a ye can sira yira siyaw ra.

² A tɛna kule ci, walama k'a kan kɔrɔta;
mɔgɔ tɛna a pərenkan mɛn siradaw ra.

³ A tɛna hali bin karinin tɔ karikari,
a tɛna hali fitina fagatɔ tɔ dufa;
a bɛna can sira le yira mɔgɔw ra ni kanke-
lentigiya ye.

⁴ A baraka tɛna dɛsɛ,
a fari tɛna faga,
fo a ye na can sigi dugukolo kan,

fɔ kɔgɔji kɔfɛmɔgɔw bɛε ye o jigi la a ta sariya
kan*..»

⁵ Ala, Matigi Ala,
min ka sankolo dan, k'a bonya,
ka dugukolo yerege fan bɛε, ani fɛn o fɛn bɛ falen
a kan,
ka nɛnɛkiri don dununamɔgɔw ra,
ka nin don dunupna yaalabagaw ra,
ale Matigi Ala ko:

⁶ «Ne Matigi Ala, ne le ka ele wele terenninya
kama;
ne bɛna i boro mina,
ne bɛna i tanga, ka i lasigi,
ka i ke ne ni mɔgɔw ta jɛnɛjɔgɔnya donbaga ye,
ka i ke siyaw ta yeelen ye,
⁷ janko ka fiyentɔw na yelɛ,
ka kasodenw labɔ kaso ra,
ka dibiramɔgɔw labɔ o ta dibi ra†.

⁸ «Ne le ye Matigi Ala ye, o le ye ne tɔgɔ ye;
ne ta bonya kɔni, ne tɛna o di danfɛn wɛrɛ ma,
walama tandori min ka kan ni ne ye, ka o di
batofɛn yiriramanw ma.

⁹ Ko minw tun kɔnna ka fɔ, a fle, olugu kera;
sisan ne bɛna kokura le fɔ,
nka sani a ye damina,
ne bɛ aw lasɔmi..»

Dunupna bɛε ye Matigi Ala tando

¹⁰ Aw ye dɔnkirikura la ka Matigi Ala tando;

* ^{42:4} 42.4 Nin kumaw fɔra Yesu Kirisita ta ko ra (Matiyu 12.17-21). † ^{42:7} 42.7 Nin kumaw fɔra Yesu Kirisita ta ko ra (Luka 4.18).

aw y'a tando ka se fō dununa danw na,
 aw minw bē tagamaw kē jirakurunw kōnō,
 kōgōji kan,

ani aw danfənw minw bē kōgōji ra,
 ani aw kōgōji kōfemōgōw!

11 Kongokolon n'a duguw ye o kan kōrōta,
 ani Kedari ta dugumisenw!

Sela kuruyōrō mōgōw ye nagari ka dōnkiri la;
 o ye to kuruw san fē ka nagari fō ka pēren!

12 Mōgōw ye bonya la Matigi Ala kan,
 kōgōji kōfemōgōw ye a tando.

13 Matigi Ala bē bō i ko cēfari,
 a bē fariya i ko kērekēcē;
 a bē pēren, ka kulekanba ci,
 ka se sōrō a juguw kan.

Matigi Ala bēna a ta baara laban

14 «Ne kumabari tun tora ka mēen;
 ne tun jera, ne tun ka ne yēre mina.

Nka sisan ne bēna kule i ko muso jigibagato
 min bē firinfirin, fō k'a nēnekiri fereke.

15 Ne bēna kuruw ni kongoriw halaki,
 ka a binw ni a yiriw bēs jaja;
 ne bēna baw kē yōrōjalanw ye,
 ka jiyyōrōw ja.

16 Ne bēna fiyentōw bla o ye tagama sira dō kan,
 o ma sira min lōn;
 o ma sira min lōn cō, ne bēna o bla o le kan.
 Ne bēna dibi yelēma k'a kē yeelen ye o ja fē,
 ka sira cējuguw kē sira dakajaninw ye.
 Ne bēna nin kow le kē;
 ne tēna a to kēbari ye.

17 «Minw bε o jigi la jo yiriramanw kan,
olugu bεna sekɔ ni o kɔ ye, ka maroya kosebε;
minw b'a fɔ jo nεgeramanw ma ko:
<Aw le ye an ta alaw ye!» »

Izirayelimɔgɔw ma Ala lamɛn

18 Ala ko: «Aw torogberenw, aw ye mεnni ke!
Fiyentɔw, aw ye fleri ke, ka yeri ke!

19 Jɔntigiw le ye fiyentɔw ye ni ne yεrε ta
baaradenw te?
Jɔntigiw le ye torogberenw ye i ko ne yεrε ta
ciradenw, ne ka minw ci?

Jɔntigiw le ye fiyentɔw ye i ko Ala ta ciradenw?
Jɔntigiw le ye fiyentɔw ye i ko Matigi Ala ta
baaradenw?

20 Aw ka fεn caman ye, nka aw ma o jate;
aw torow dayεlera, nka aw ma foyi mεn.»

21 Matigi Ala ta terenninya kosɔn,
a tun b'a fε k'a ta sariya bonya, ka nɔɔrɔ la a
kan;

22 nka siya tɔw benna a ta mɔgɔw le kan,
ka o borofεnw bεε cε.
O benna dingaba kɔnɔ, ka mina jan na,
siya tɔw ka a ta mɔgɔw mina ka o dogo ka-
sobonw kɔnɔ;
o benna o kan, mɔgɔ si ma sɔrɔ ka o bɔsi,
o ka o borofεnw cε, mɔgɔ si ma sɔrɔ k'a fɔ ko:
«Aw y'a lasekɔ!»

23 Nka jɔntigi le bεna a toro malɔ nin kow ra,
walama k'a janto o ra sijnaga were k'a lamɛn?

24 Jɔn le ka Yakuba ta mɔgɔw don o borofεnw
cεbagaw boro,

ka Izirayeli don benkannikεbagaw boro?

An ka Matigi Ala min hake ta,
yala ale tε wa?

An ma sɔn ka a ta sira tagama,
an ma sɔn k'a ta sariyaw lamen.

²⁵ O koson a k'a ta dimi tasuma bɔn Izirayeli kan,
ka kere juguw lawuri o kama.

A ta dimi tasuma manana ka o lamini, nka o ma
hakiri sɔrc;

o tasuma ka o jeni, nka o ma o jate.

43

Matigi Ala ka layiri ta a ta mɔgɔw ye

¹ Sisan, Matigi Ala min ka aw dan, aw Yakuba ta mɔgɔw,

Matigi Ala min ka aw kε mɔgɔ ye, aw Izirayelimɔgɔw,
ale ko: «Aw kana siran, sabu ne ka aw kunmabo;
ne ka aw wele aw tɔgɔ ra,
aw ye ne ta le ye.

² Hali ni aw bε jibaw le cεtigε, ne bεna to ni aw ye;

hali ni aw bε baji le cεtigε, ji tεna aw datugu.

Hali ni aw bε tagama tasuma cε ma, a tεna aw jeni,

tasumamana tεna se aw ma.

³ «Sabu ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala;
ne le ye Izirayeli ta Ala saninman ye, aw kisibaga.
Ne bεna Misiran jamana di, ka o kε aw kun-mabɔsara ye,

ka Etiyopi jamana ni Seba jamana di aw nɔ ra.

⁴ I n'a fɔ aw ko ka gbelen ne ma,
aw ta ko ka bon ne fε, ani ne bε aw kanu,

o ra, ne bëna mɔgɔ wərew le di aw nɔ ra,
ka siya wərew di ka aw nin kumabɔ.

5 «Aw kana siran, sabu ne bε ni aw ye;
ne bëna aw ta den dɔw lana ka bɔ terebɔyanfan
na,
ka dɔw lana ka bɔ terebenyanfan na,
ka na aw bεe lajɛn.

6 Ne bëna a fɔ sahiliyanfan mɔgɔw ye ko: <Aw ye
o di,>
k'a fɔ woroduguyanfan mɔgɔw ye ko: <Aw kana
o mara fuūn.>
Aw ye ne dencɛw lana ka bɔ fɔ yɔrɔjan,
aw ye ne denmusow lana ka bɔ fɔ dunupa dan
na,

7 ne tɔgɔ bε minw bεe ra,
ne ka minw bεe dan ne ta nɔɔrɔ kosɔn,
ka o ke mɔgɔ ye, ka o labɛn.»

Matigi Ala kelenpe le ye Ala ye

8 «Aw y'a to nin mɔgɔw ye na, nin mɔgɔ minw
te yeri kε, k'a sɔrɔ na bε o fe,
minw te mənni kε, k'a sɔrɔ torow bε o fe.

9 Siyaw bεe ye lajɛn,
mɔgɔw bεe ye fara jɔgɔn kan.
Olugu ra, jɔntigi le tun ka nin kow ye k'a fɔ?
Jɔn le tun ka ko təməninw ye k'a fɔ an ye?
O ye na ni o ta seerew ye ka na kuma k'a yira ko
o ta ye can ye;
seerew ye o lamɛn k'a fɔ ko: <Can lo!>

10 «Aw le ye ne ta seerew ye,
Matigi Ala ko ten;

aw le ye ne ta baaradenw ye, ne ka minw
 jnanawoloma,
 janko aw y'a lɔn, ka la a ra,
 k'a faamu ko ne le ye Ala ye,
 ko ala dɔ wərε ma na ne ja fε,
 dɔ wərε fana tēna na ne kɔ fε.
11 Ne, ne le ye Matigi Ala ye;
 ni ne tε, kisibaga wərε tε yi tuun!
12 Ne le ka nin kow ye k'a fɔ, ne le ka aw kisi, ne
 le kɔnna ka nin kow yira;
 ala wərε minw bε aw cε ra, olugu dɔ tε.
 Aw le ye ne ta seerew ye,
 Matigi Ala ko ten;
 ne le ye Ala ye.
13 Ne le ye Ala ye wagati bεε;
 mɔgɔ si tε se ka fən bɔsi ne boro.
 Ni ne ka ko min kε, jɔn le bε se ka o yεlεma?»

Ala ka sirakura min bɔ

14 Matigi Ala, aw kunmabɔbaga, Izirayeli ta Ala
 saninman ko:
 «Aw kosɔn, ne bəna mɔgɔ dɔw ci Babilɔni kama,
 ka taga Babilɔnikaw bεε lajigi;
 o bəna don o ta jirakurunw kɔnɔ ka bori,
 o tun bε nagari o jirakurun minw kosɔn.
15 Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala saninman,
 ne le ye Izirayeli danbagá ye, aw ta masacε.»

16 Matigi Ala min ka sira bɔ kɔgɔji kɔnɔ,
 ka tεmεyɔrɔ ke jibaw cε ma,
17 ale min tun ka sowotorow ni sow labɔ,
 ani kεrεkεjama ni a cεfariw,
 ka na o benben ka o lala, o kana se ka wuri tuun,
 k'a to o ye mana ka ban, ka faga i ko fitinajuru,

18 ale ko: «Aw kana aw hakiri to fɔlɔfɔlɔkow ra tuun,
aw kana kokɔrɔw jate tuun.

19 A flɛ, ne bɛna kokura dɔ ke;
a dabɔra ka ban, aw ta yera wa?
Ne bɛna sira bɔ kongokolon kɔnɔ,
ka bajiw woyo dugukolojalan kan.

20 Kongobeganw bɛna ne bonya:
kongowuruw, ani kɔnɔsogolonw;
sabu ne bɛna ji lana kongokolon kɔnɔ,
ka bajiw woyo dugukolojalan na,
ka ji di ne ta mɔgɔ nanawolomaninw ma, o y'a min.

21 Ne ka mɔgɔ minw laben ka o ke ne ta ye,
olugu bɛna ne ta bonya lakari.»

Matigi Ala k'a ta mɔgɔw jaraki

22 «O bɛɛ n'a ta, aw ma ne tɔgɔ wele, aw Yakuba ta mɔgɔw;

aw sègera ne kɔrɔ, aw Izirayelimɔgɔw.

23 Aw ma aw ta sagadenw ke saraka jenitaw* ye
ka o di ne ma,

aw ma aw ta sarakaw bɔ janko ka ne bonya;
ne fana ma siman sarakaw* doni la aw kan,
walama ka aw sège wusunan sarakaw* ko ra.

24 Aw ma wari bɔ ka yiri kasadiman san ne ye,
aw ma ne wasa ni aw ta began sarakaw* turumanyɔrɔw ye;

nka aw ka aw ta jurumunw doni la ne kan,
ka ne sège ni aw ta terenbariyakow ye.

25 Nka ne kɔni, ne le bɛ aw ta hakew jɔsi ka bɔ
aw ra, ne ta bonya kosɔn;
ne tɛna ne hakiri to aw ta jurumunw na tuun.

26 «Aw ye ne hakiri jigi ne ta jaraki ra, an ye kiti
kε;
aw yεrε ye kuma k'a yira ko aw ta ye can ye.
27 Aw bεmace fεlε ka jurumun kε,
aw ta kumalasebagaw murutira ne ma.
28 O le koson, ne ka batoso saninman jañamogow
døgøya,
ka halakiri lase Yakuba ta møgøw ma,
ka Izirayεlimogow mangboya.»

44

Ala bøna a ta baraka lajigi a ta møgøw kan

- 1** «Aw ye nin lamen sisan, Yakuba ta møgøw, ne
ta baaradenw,
Izirayεlimogow, ne ka aw minw janawoloma!
- 2** Matigi Ala min ka aw dan,
ka aw kε møgo ye aw bamuso kønø, ka kε aw
dømøbaga ye:
Aw kana siran, Yakuba ta møgøw, ne ta baa-
radenw,
Yesurun*, ne ka aw minw janawoloma.
- 3** Ne bøna ji woyo dugukolojalan kan,
ka bununjiw woyo yørøjalanw na;
ne bøna ne nin lajigi aw ta durujaw kan,
ka ne ta baraka lajigi aw ta denw kan.
- 4** O bøna falen i ko kødarabinw,
ka falen i ko yiri minw bε jida ra.
- 5** Dø bøna a fø ko: <Ne ye Matigi Ala ta le ye!>
Dø wεrε bøna a fø ko ale ye Yakuba ta møgo le
ye!

* **44:2** 44.2 Yesurun, o kørø ye Izirayεli.

Dō wərə fana bəna a səbə a boro kan ko: «Ne ye
Matigi Ala ta le ye!»
O bəna Izirayeli təgə ke o ta bonya sababu ye.»

Ala wərə te yi Matigi Ala kɔ

⁶ Matigi Ala, Izirayeli masacɛ,
Fangatigi Ala, min bə Izirayeli kunmabɔ, ale ko:
«Ne le ye fɔlɔ ye, ne le fana ye laban ye;
ni ne tɛ, Ala wərə te yi.

⁷ Jontigi le bɛ i ko ne, o tigi ye kuma ta!
A ye kuma, k'a fɔ ne ye;
ko minw kəra kabini ne ta mɔgɔw sigiwagati ra
fɔlɔfɔlɔ,
ko nataw, ani ko minw bəna ke o kɔ fe, a ye o fo!

⁸ «Aw kana siran, aw kana yəreyere.
Yala ne tun ma nin kow fɔ k'a yira aw ra kabini
wagatijan wa?

Aw le ye ne seerew ye:
Yala Ala wərə bɛ yi ni ne tɛ wa?
Ala Barakatigi wərə te yi, ne ma dō wərə lɔn.»

Batofen wərew te foyi ja

⁹ Jo lalagabagaw si tɛ foyi ye;
o ta batofen lalaganinw bɛɛ ra pumanman tɛ foyi
ja.

Minw ye o jow ta seerew ye, olugu ja tɛ foyi yera,
o tɛ foyi lɔn, o kosɔn o bəna maroya.

¹⁰ Jɔn le bɛ sɔn ka yiri lalaga ka o kɛ a ta ala ye,
ka nɛgɛ yeele ka o kɛ jo ye,
k'a sɔrɔ a təna nafa foyi sɔrɔ a ra?

¹¹ A flɛ, jo nɔfɛmɔgɔw bɛɛ bəna maroya;
jo lalagabaga tɛ foyi ye ni adamadenw gbansan
tɛ.

O bεε ye lajεn, o bεε ye na lɔ yan;
o bεε ja bena tige, o bεε bena maroya.

12 Numuce bε nege ta
k'ɑ don tasuma ra.

A b'a gbsi ni negegbasinan ye;
a bε o ke ni a boro fanga bεε ye.

Nka ni kongo k'ɑ mina dɔrɔn, a baraka bε ban,
ni a ma ji min dɔrɔn, a baraka bε dεsε.

13 Yirilesebaga bε juru la ka yirisuma,
ka fεn dɔ tagamasiyen ke ni sεberikenan ye;
o kɔ, a bε yiri lεsε ni yirilesenan ye,
a b'a dakaja ni sumanikenan ye,
k'ɑ lεsε k'ɑ ke i n'a fɔ mɔgɔ,
k'ɑ ke adamaden bisigiyi ye, k'ɑ cεna,
k'ɑ bla bon kɔnɔ.

14 A bε sedirisunw tige,
walama a bε siperesisunw, ani senisun dɔw
janawoloma
k'ɑ to olugu ye bonya kongoyiri tɔw cε ra yi;
walama a yεrε bε penisunw turu,
sanji bε ben o kan ka o wuri.

15 Ayiwa, a bε o yiri kelenw le ke lɔgɔ ye:
a bε dɔ don tasuma ra, ka ja ni o tasuma ye,
ka dɔ ke tasuma ye ka buru jεni o kan.
Nka a bε dɔ fana lalaga ka o ke a ta ala ye ka o
bato;

a bε jo dɔ lalaga k'ɑ kinbiri gban o kɔrɔ.

16 A bε yiri tarance ke lɔgɔ ye,
a bε sogo jεni o kan,
ka o sogo domu ka fa;

a bε ja o tasuma ra fana, k'a fɔ ko:

«Ha, ne bε jara, tasuma fle!»

17 Nka yiri tɔ, a bε o kε a ta ala ye, a ta jo;

a bε a kinbiri gban o kɔrɔ k'a bato,

k'a daari k'a fɔ ko:

«Ne kisi, sabu ele le ye ne ta ala ye!»

18 O mɔgɔw tε foyi lɔn, o tε foyi faamu;

o jaw datugunin lo janko o kana foyi ye,

o hakiri gberennin lo janko o kana hakiri sɔrɔ.

19 Mɔgɔ si tε miiri a yεrε kɔnɔ,

walama ka ko lɔn, ka faamuri kε, k'a fɔ ko:

«Ne ka yiri dɔ ke lɔgɔ ye ka o don tasuma ra,

ka buru jeni ni o takamiw ye,

ka sogo fana jeni ka o nimi;

mun kosɔn ne bεna fεn haramunin dɔ lalaga ni

o yiri tɔ ye,

ka ne kinbiri gban o yirikunkurun kɔrɔ ka o
bato!»

20 Mɔgɔ min bε o kε, o tigi tugura fεngbansan le
kɔ;

a hakiri cɛnna, fɔ k'a lafiri.

A tεna se k'a yεrε kisi, a fana tεna a fɔ ko:

«Fεn min bε ne boro, yala o tε batofεn gbansan
le ye wa?»

Matigi Ala le ye Izirayeli kunmabɔbaga ye

21 «Aw ye aw hakiri to nin na, aw Yakuba ta
mɔgɔw;

Izirayεlimɔgɔw, aw le ye ne ta baaradenw ye.

Ne le ka aw kε mɔgɔ ye, aw le ye ne ta baaradenw
ye.

E, Izirayεlimɔgɔw, ne tε jina aw kɔ.

22 Ne ka aw ta hake j̄osi ka b̄o yi, i ko sankaba b̄ε
tunu cogo min na,
ka aw ta jurumunw j̄osi ka b̄o yi i ko bugun b̄ε
tunu cogo min na.
Aw ye sek̄o ka na ne f̄ε,
sabu ne ka aw kunmab̄o.»

23 E, sankolo, ele ye pagari ka p̄erən, sabu Matigi
Ala le ka nin ke!
E, dugukolo juk̄orɔyɔrɔw, aw ye ninsɔndiyakanw
f̄ɔ!
E, kuruw, aw ye pagarikanw b̄o,
ani yirituw, ani yiriw b̄ε;
sabu Matigi Ala ka Yakuba ta m̄ogɔw kunmab̄o,
a ka a ta bonya yira Izirayelimɔgɔw ce ra.

24 Matigi Ala, aw kunmab̄obaga,
min ka aw ke m̄ogɔ ye aw bamuso k̄ono, ale ko:
«Ne Matigi Ala, ne le be nin kow b̄ε ke;
ne kelenpe le ka sankolo foni,
ne yere le ka dugukolo yerege.

25 Ne be cira faninyafɔbagaw ta cirayakumaw
cɛn,
ka fatɔkumaw don lagberikεbagaw da ra;
ne be hakiritigiw lasek̄o k̄o f̄ε,
ka o ta lɔnniya ke nalomanya ye.

26 Nka ne b̄a yira ko ne ta baaraden ta kuma ye
can ye,
ne be ne ta ciradenw ta cirayakumaw dafa.
Ne le b̄a f̄ɔ Zeruzalem̄u ma ko: <M̄ogɔw b̄ena
sigi yi tuun,>
k̄a f̄ɔ Zuda duguw ma ko: <O b̄ena o l̄o kokura!>
Ne b̄ena o ta yɔrɔ benninw l̄o kokura.
27 Ne b̄a f̄ɔ k̄ogɔjiba ma ko: <I ja!

Ne bε ele ta jiw bεε ja!>

²⁸ Ne b'a fɔ Sirusi[†] ma ko: <Ne ta mɔgɔw marabaga lo!

Ale le bεna ne sagonankow bεε ke.

A bεna a fɔ ko Zeruzalemu ye lɔ kokura,
k'a fɔ ko Alabatoso lɔri ye dabɔ.> »

45

Ala ka baara min di Sirusi ma

¹ Matigi Ala k'a fɔ a ta mɔgɔ jnawolomanin Sirusi* ta ko ra, ko:

«Ne bεna a boro mina,
ka siya tɔw majigi a ta fanga kɔrɔ;
ne bεna siya tɔw ta masacɛw ta kurusijaraw foni,
ka dondaw bεε dayɛlɛ ale na fe,
janko daw si kana datugu tuun.

² Ne yere bεna bla ele Sirusi ja fe,
ne bεna kuruw yerege i tagatɔ ja fe,
ne bεna siranegɛ konw kari,
ka o sɔgɔnan negeramanw tigetige.

³ Ne bεna naforo dogoninw di i ma,
naforo minw bε gundo yɔrɔw ra,
janko i y'a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye,
Izirayeli ta Ala, min bε i wele i tɔgɔ ra.

⁴ «Ne ta jɔnce Yakuba le kosɔn,
ani ne ta siya jnawolomanin Izirayeli le kosɔn,
ne ka ele wele i tɔgɔ ra,
ka bonya la i kan, k'a sɔrɔ ele ma ne lɔn.

[†] **44:28** 44.28 Sirusi ko tun fɔra kakɔrɔ (Ezayi 41.1-5; 41.25-42.9).

Nka yan le, ani yɔrɔ werew ra a togo fɔra (Ezayi 45.1-13; 46.8-13;
48.12-16). * **45:1** 45.1 Aw ye Sirusi ta ko flɛ (Ezayi 41.1-4).

- 5** Ne le ye Matigi Ala ye, Ala wərə tε yi,
Ala wərə tε yi ne kɔ.
Ne ka i cesiri ka baraka don i ra, k'a sɔrɔ ele ma
ne lɔn,
6 janko k'a ta terebɔyanfan na
ka taga a bla fɔ terebenyanfan na,
mɔgɔw y'a lɔn ko ni ne tε, batofen tɔw bεε ye
fengbansanw le ye;
ne le ye Matigi Ala ye, Ala wərə tε yi ne kɔ.
7 Ne bε yeelen bɔ, ne bε dibi don,
ne bε hεra lana, ne bε tɔɔrɔ lana.
Ne Matigi Ala, ne le bε nin kow bεε kε.
- 8** «Sankolo ye terenninya lajigi i ko gɔmiji,
sankabaw fana y'a lajigi i ko sanji;
dugukolo ye dayεlε janko kisiri ye falen,
k'a to terenninya fana ye nugu.
Ne Matigi Ala, ne le bε nin bεε kε.»

Mɔgɔ ni a danbaga

- 9** Bɔnɔ bε ele sɔrɔ, ele min bε i danbaga sɔsɔ;
k'a sɔrɔ ele fana ye bɔgɔdaga dɔ le ye bɔgɔdaga
tɔw cε ra!
Yala bɔgɔ bε se k'a fɔ a lalagabaga ma wa, ko:
 «Ele bε mun le kera tan?»
walama k'a fɔ ko: «I ta baara ma ja i boro!»
10 Bɔnɔ bε ele sɔrɔ, ele min b'a fɔ i face ma ko:
 «Mun na i ka ne woro?»
K'a fɔ i bamuso ma ko: «Mun na i ka ne woro?»
11 Matigi Ala, Izirayeli ta Ala saninman,
Izirayeli danbaga ko:
«Ne ta denw bεna kε min ye, yala aw le ka kan
 ka ne jininka o ra wa?
Aw le ka kan ka ne ta kokεtaw yira ne ra wa?

12 Ne le ka dugukolo dan,
 ka adamadenw dan ka o sigi a kan.
 Ne yere boro le ka sankolo foni k'a se yero beε,
 ne le beε sankolokonofenw beε mara.
 13 Ne le ka Sirusi lawuri ne ta terenninya kama;
 ne bena a ta siraw beε dakaja.
 Ale le bera ne ta dugu lo kokura,
 ka ne ta mogo minaninw labla o ye taga,
 o tēna wari sara a ye, o fana tēna bonyafen di a
 ma.
 Fangatigi Ala ko ten.»

Ala be a ta mogow ce ra

14 Matigi Ala ko:
 «Misirankaw ta sorotaw, ani Etiyopikaw ta
 tōcw,
 ani Sebakaw, o siya mogo janjanw,
 o beε bera teme aw fe, o beε bera ke aw ta ye.
 O mogow bera na tugu aw ko, o sirinin be ni
 negejoroko ye.
 O bera o kinbiri gban aw koro,
 ka aw bonya, k'a fo ko:
 «Ala be aw dama le fe, Ala were te yi.
 Batofen tow ye fengbansanw le ye.»

15 Can ra, ele ye Ala dogonin le ye,
 Izirayeli ta Ala, kisibaga Ala.

16 Jo lalagabagaw maroyara fo ka o kun suuru;
 o beε kun suurunin le be sekora ka taga.
 17 Nka Izirayeli bera kisi Matigi Ala baraka ra,
 kisiri min te ban.
 Aw tēna maroya,
 aw kun tēna suuru tuun ka ye fiyewu!

Sankolo ni dugukolo danbaga Ala

18 Matigi Ala

min ka sankolo dan,
min fana ka dugukolo lalaga, k'a laben, k'a
sabati;
a m'a dan k'a lakolonba to,
nka a k'a dan janko mɔgɔw ye sigi a kan.
Ale ko: «Ne le ye Matigi Ala ye,
Ala wɛrɛ te yi ne kɔ.

19 Ne ma kuma dogo ra,
ne ma kuma dugukolo yɔrɔ dogonin dɔ ra;
ne m'a fɔ Yakuba ta mɔgɔw ye ko:
«Aw ye ne yɔrɔjini yɔrɔ lakolonw na!»
Ne Matigi Ala, ne bɛ kuma terennin le fɔ,
kuma min ye can ye, ne bɛ o le lase.»

Siyaw bɛɛ bɛna Matigi Ala lɔn

20 «Aw ye jɔgɔn lajɛn ka na;
aw tɔ minw bɔsira siyaw cɛ ra, aw bɛɛ ye gbara
ka na!
Minw bɛ o ta jo yiriramanw ta ka yaala, olugu te
foyi lɔn;
ala min te se ka o kisi, o bɛ o le daari.

21 «Aw ye gbara ka na aw ta fɔ,
aw bɛɛ ye lajɛn ka na sigi ka kuma.
Jɔntigi le ka nin kow fɔ kabini wagatijan?

Jɔn le k'a lase kabini fɔlɔfɔlɔ?

Ne te wa, ne Matigi Ala?

Ni ne te, Ala wɛrɛ te yi
min terennin lo, min bɛ mɔgɔ kisi;
ni ne te, dɔ wɛrɛ te yi.

22 Aw ye aw jasin ne ma janko aw ye kisi,
aw minw bɛ fɔ dununa danw na;

sabu ne le ye Ala ye,
Ala wərə te yi ne kɔ.

²³ Ne bε kari ni ne yεrε tɔgɔ ye;
ne da bε kuma terennin le fɔ,
kuma min te yεlεma ka ye.
Adamadenw bεs bεna o kinbiri gban ne le kɔrɔ[†];
o bεs bεna kari ni ne tɔgɔ le ye.

²⁴ O bεna a fɔ ne ta ko ra, ko:
<Terenninya ni baraka bε sɔrɔ Matigi Ala kelenpe
le fε.> »
Minw bεs jusu tun gbanna a kɔrɔ
olugu maroyanin bεna sekɔ ka na a fε.
²⁵ Matigi Ala le baraka ra
Izirayeli ta denw bεs bεna terenninya sɔrɔ, ka o
kun kɔrɔta.

46

Matigi Ala bεnɔgɔnko te yi

¹ Beli dεsεra, Nebo^{*} baraka banna;
o ka o jow siri bεganw le kɔ ra, donitabεganw.
Aw tun bε o jo minw nu fɔlɔfɔlɔ ka taga ni o ye,
olugu le kεra doni ye bεganw kɔ ra, fɔ ka bεganw
sεge!

² O jow bεs baraka banna, o dεsεra,
o ma se ka o yεrε kisi;
o ka olugu yεrε le mina ka taga ni o ye jamana
wεrε ra.

³ «Ayiwa, Yakuba ta mɔgɔw, aw ye ne lamεn,
Izirayeli ta mɔgɔ tɔw bεs, aw ye ne lamεn.

[†] **45:23** 45.23 Nin kuma bε sɔrɔ Rɔmukaw 14.11 ani Filipikaw.

2.10-11. * **46:1** 46.1 Beli ni Nebo, o tun ye Babilɔnikaw ta jo
dɔw ye (Yeremi 50.2; 51.44).

Ne l̄ora ni aw kunko ye kabini aw worolon na;
ne ka aw ta, kabini aw worolon na.

⁴ Fō ka taga aw kōrō, ne le b̄ena aw ta;
fō ka taga aw kunsigi gbe, ne le b̄ena aw d̄emē.
Ne le b̄ena o ke; ne le b̄ena aw ta,
ne le b̄ena aw d̄emē, ne le b̄ena aw b̄osi.

⁵ «Aw b'a fē ka ne suma ni jōntigi le ye,
ka ne ni o tigi ke kelen ye?

Aw b'a fē ka ne kaja ni jōntigi le ye,
k'a fō ko ne ni o tigi ka kan?

⁶ Dōw bē o ta sanin bē bō bōrō kōnō,
ka o ta warigbē jate ni sumanikēnan ye;
o bē o fēnw di saninfagabaga ma, ko a ye ala dō
lalaga ni o ye.

O b̄ena o kinbiri gban o batofēn le kōrō k'a bato!

⁷ O b̄ena o le la o kamankun kan ka taga ni a ye,
ka taga a bla a blayōrō ra, a bē to yi;
a tē se ka bō a nō ra.

Hali ni mōgō ka pērēn k'a wele, a tē se k'a
lamina,
a tē se ka mōgō kisi ka bō tōrō ra.

⁸ «Aw ye aw hakiri to nin kow ra, ka aw janto a
ra kosebē;

aw mōgō murutininw, aw ye miiri!

⁹ Aw ye aw hakiri to fōlōfōlō ta ko tēmēninw na,
sabu ne le ye Ala ye, Ala wērē tē yi ne kō;
ne le ye Ala ye, ne bōnjōgōnko wērē tē yi.

¹⁰ Ne bē ko nataw fō kabini a damina;
ko minw ma ke fōlō, ne bē o fō kabini wagatijan.
Ne b'a fō ko: Ne ta kolatigeninw b̄ena ke;
ko o ko ka di ne ye, ne bē o bēe dafa.

11 «Ne bëna kɔnɔ fariman dɔ wele ka bɔ terebɔyanfan na,
ne bëna ne ta ko dafabaga wele ka bɔ fɔ jamanajan dɔ ra;
ne ka min fɔ, ne bëna a to o ye kε,
ne ka min latige, ne bëna o dafa.

12 «Aw ye ne lamɛn, aw mɔgɔ jusukungbelenw,
aw minw yɔrɔ ka jan terenninya ra.

13 Ne bëna na ni ne ta terenninya ye;
a yɔrɔ man jan tuun;
ne tɛna mɛen tuun ka aw kisi.
Ne bëna Siyɔn dugu kisi,
ka ne ta nɔɔrɔ la Izirayeli kan.»

47

Ala bëna a yere dimibɔ Babilɔnikaw ra

1 Ala ko: «Aw ye jigi ka sigi buguri ra,
Babilɔni dugumɔgɔw!
Aw ye sigi dugu ma, sabu masasiginan te aw fe tuun,
aw Babilɔnikaw!

Mɔgɔ tɛna aw wele tuun ko:
<Dugu jasumanin, dugu fərənin!>

2 Aw ye wuguw mina ka mugu si*.
Aw ye lankana bɔ aw kun na,
ka aw ta tagafe kɔrɔta ka aw senkalaw bɔ kene
ma,
ka ba tige.

3 Aw fari lakolon bëna to,

* **47:2** 47.2 Nin kumaw b'a yira ko Babilɔnikaw bëna bɔ o ta jamana ra ka taga ke siya wərew ta jɔnw ye, ka jagboyabaaraw ke olugu ye, i n'a fɔ mugusi.

aw lebu bëna bɔ kɛnɛ kan.
Ne bëna ne yere dimibɔ,
ne tëna mɔgɔ si to.»

4 Anw bɔsibaga tɔgɔ le ye ko Fangatigi Ala,
Izirayeli ta Ala saninman.

5 «Babilɔnikaw, aw ye je ka sigi,
aw ye to dibi ra;
mɔgɔ tëna aw wele tuun ko:
<Siyaw ta masamuso!>

6 Ne jusu tun bɔra ne ta mɔgɔw kɔrɔ,
o kosɔn ne tun banna ne ta jamana ra,
ka a don aw boro;
nka aw ma hina o ra,
aw ka aw ta fanga digi ni baraka ye hali
cɛkɔrɔbaw kan.

7 Aw tun b'a fɔra ko: <Wagati bɛɛ anw bëna to
an ta masaya ra!>
O le kosɔn aw ma nin kow jate;
a laban bëna ke min ye, aw ma miiri o ra.

8 «Ayiwa, sisan aw ye nin lamen, aw kodiman
kanubagaw,

aw minw ferenin bɛ sigi
ka to k'a fɔ aw yere kɔnɔ ko:
<Anw kɔni, anw nɔgɔn te yi!
Anw tëna ke i ko muso cɛ sanin fiyewu,
an tëna ke denntanw ye fiyewu!>

9 Ayiwa, nin ko fla bɛɛ bëna aw sɔrɔ
yɔrɔnin kelen na, lon kelen na:
Densaya ni cɛsayा.
O kow bëna aw sɔrɔ fɔ ka juguya,

aw ni aw ta subagayaba,
ani aw ta lagberi caman bεε.

10 «Aw tun ka aw jigi la aw ta kojuguke le kan;
aw tun b'a fɔra ko: <Mɔgɔ si tε anw yera!>
Aw ta hakiritigiya ni aw ta lɔnniya ka aw lafiri.
Aw tun b'a fɔra aw yεre kɔnɔ ko:
<Anw kɔni, anw jɔgɔn tε yi!>

11 Nka bɔnɔ dɔ bεna ben aw kan,
aw tεna min minacogo lɔn;
cεnri dɔ bεna ben aw kan,
aw tεna se ka min bari.
Kojugu dɔ bεna bara ka cun aw kan
k'a sɔrɔ aw ma sɔmi a ra.

12 «Ayiwa, aw ye to aw ta lagberike ra sa,
ani aw ta subagayaba!
Aw ka aw yεre sεge o kow le ra kabini aw
denmisènman.

I b'a sɔrɔ ko aw bεna nafa sɔrɔ a ra,
ko o kow bεna aw ke siranyafεn ye.

13 Aw ka aw yεre sεge lagberi ra!
Ayiwa, minw be sankolo tagamasiyenw lɔn,
minw be fleri ke ni lolow ye,
minw be aw ta lon nataw fɔ aw ye karokura o
karokura,
olugu ye wuri ka aw kisi sa!

14 «A flε, olugu bεε be i ko binjalan,
tasuma be min jeni.

O tε se ka o yεre nin kisi ka bɔ tasumamana boro.
Mɔgɔ b'a yεre ja ni takami min ye, o jɔgɔn tε;
mɔgɔ be sigi tasumayeelen min kɔrɔ, o jɔgɔn tε.

15 Aw ka aw yεrε sεgε minw ye, olugu ka ko min
 ja aw ye, o le ye nin ye;
 aw tun ka minw ke aw kokεjεgɔnw ye kabini
 aw denmisεnman.
 O bεε bena taga o kun fε, o bεε bε taga o ta fan
 na,
 mɔgɔ si tεna sɔrɔ ka aw kisi.»

48

Ala ka kokuraw yira

¹ Ala ko: «Yakuba ta somɔgɔw, aw ye nin lamεn,
 Izirayeli tɔgɔ bε aw le ra,
 aw le buruju bɔra Zuda ra,
 aw le bε kari ni Matigi Ala tɔgɔ ye,
 aw le bε Izirayeli ta Ala bato;
 nka aw tε o kε ni can ni terenninya ye!
² Aw b'a fɔ ko aw ye dugu saninman ta mɔgɔw
 ye,
 aw bε aw boromala Izirayeli ta Ala kan,
 min tɔgɔ ye ko Fangatigi Ala.

³ «Ayiwa, ne tun ka ko tεmεninw fɔ kabini
 wagatijan sani o ye kε;
 o kumaw tun bɔra ne da ra, ne tun k'a lase aw
 ma,
 o kɔ, ne barara k'a kε, k'a dafa.

⁴ Sabu ne k'a lɔn ko aw ye mɔgɔ torokungbelεnw
 le ye,
 ko aw kan janin lo i ko nεgεbere,
 ko aw kun ka gbεlεn i ko siranεgε.
⁵ Ne tun ka nin kow fɔ aw ye kabini wagatijan;
 sani a ye kε, ne tun k'a lase aw ma,

janko aw kana na a fɔ ko: <Anw ta sɔnnifɛnw le
ka nin kow kε,
anw ta jo yiriramanw, ani a negeramanw le ka
nin kow latigε.>

⁶ Min fɔra, aw ka o mɛn, aw yere k'a ye ko a bɛɛ
dafara;
yala aw tɛna lɔ a ra wa?

«Sisan ne bɛna a to aw ye kokuraw mɛn,
ko dogonin dɔw lo, aw ma ko minw lɔn.

⁷ O kow labenna sisan le, wagatijan ko te;
fɔ ka na se bi, ma aw tun m'a mɛn fɔlɔ,

ni o te, aw tun bɛna a fɔ ko aw tun k'a lɔn kakɔrɔ!

⁸ Aw ma nin ko mɛn ka ye, aw ma foyi lɔn a ra,
a tun ma don aw toro ra ka ye,
sabu ne ka aw lɔn ni janfa dɔrɔn le ye;
kabini aw worora, aw tɔgɔ lara ko mɔgɔ muruti-
ninw.

⁹ «Nka ne tɔgɔ kosɔn, ne bɛ ne ta dimi mala;
ne ta bonya kosɔn, ne bɛ ne yere mina,
janko ne kana na aw halaki.

¹⁰ A fle, ne ka aw yeele, nka ne tun te warigbɛ le
jinina;

ne ka aw kɔrɔbɔ ni tɔɔrɔ ta tasuma le ye.

¹¹ Ne ka o kε ne yere tɔgɔ le kosɔn, ne yere tɔgɔ;
yala ne bɛ sɔn k'a to ne tɔgɔ ye cɛn wa?
Ne tɛna ne ta bonya di mɔgɔ wɛre ma.»

Ala ka baara min karifa Sirusi ma

¹² «E, Yakuba ta mɔgɔw, aw ye ne lamɛn,
Izirayɛli, ne ka aw minw wele, aw ye ne lamɛn!
Ne lo, ne le ye fɔlɔ ye,
ne le fana ye laban ye.

13 Ne yere boro le ka dugukolo ju sigi,
ne kininboro ka sankolo bonya ka se yoro beε; ni ne ka o wele dɔrɔn, o beε be wuri ka lo.

14 Aw beε ye na lajen ka mənni kε!

Aw ra, jɔn le kɔnna ka nin kow fɔ?

Matigi Ala be cε* min kanu,
ale le bəna Ala sago ke Babilɔni,
ka wuri Babilɔnikaw kama.

15 Ne, ne le kumana a fe, ne le k'a wele;
ne le k'a lana, a ta kow fana bəna ja a boro.

16 «Aw ye gbara ne ra ka nin lamən!
Kabini a damina, ra ne ma kuma fɔ dogo ra;
kabini nin kow kewagati ra, ne tun be yi.»

Sisan Dunupatigi Ala k'a nin lajigi ne kan ka ne ci.

17 Matigi Ala, aw kunmabɔbaga,
Izirayeli ta Ala saninman ko:

«Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala,
min be aw karan aw yere ta nafa kama,
ka aw bla sira kan, aw ka kan ka sira min ta.

18 E, ni aw tun sɔnna ka aw janto ne ta kumaw
ra,

aw ta həra tun bəna woyo i ko baji,
aw ta terenninya tun be caya i ko kɔgɔji jikuruw.

19 Aw ta durujaw tun be caya i ko kənken,
aw ta denw tun be caya i ko kənkənmugu;
o ta siya tɔgo tun tena tunu,
o tun tena halaki ne ja kɔrɔ.»

Ala ta mɔgɔw bəna bɔ Babilɔni

* **48:14** 48.14 O cε ye Sirusi ye (41.1-2).

20 «Aw ye bɔ Babilɔni, aw ye bori ka bɔ Babilɔnikaw cε ra!

Aw ye nin fɔ ni nagarikanbaw ye, k'a to bεε y'a mεn;

aw y'a fɔ ka se fɔ dunuja dan na.

Aw y'a fɔ ko: <Matigi Ala k'a ta jɔnce Yakuba kunmabɔ!

21 « <A tagara ni o ye yɔrɔjalan min na, minlɔgɔ ma o sɔrɔ yi;

a ka ji woyo ka bɔ fara ra k'a di o ma,

a ka fara dayεlε, ji serira ka bɔ.

22 « <Nka mɔgɔjuguw kɔni tεna hεra sɔrɔ fiyewu.»

Matigi Ala ko ten.

49

Ala ta jɔnuman ta dɔnkiri flanan: Dunupa yeelen

1 Aw kɔgɔji kɔfemɔgɔw, aw ye ne lamεn!

Aw yɔrɔjanmɔgɔw, aw ye aw janto nin kuma ra!

Matigi Ala ka ne wele, k'a sɔrɔ ne tun ma woro fɔlɔ;

ka ne to ne bamuso kɔnɔ, a ka ne tɔgɔ fɔ.

2 A ka ne da diya i ko kerekemuru dadiman,

ka ne dogo a boro jukɔrɔ;

a ka ne kε i ko bijε dabɔnin,

ka ne dogo a ta bijεforogo kɔnɔ.

3 A ko ne ma ko: «Ele le ye ne ta jɔn ye,

ele Izirayeli, ne bεna ne ta nɔɔrɔ yira ele le sababu ra.»

⁴ Nka ne ko: «Ne kɔni ka ne yere sege gbansan le; ne ka ne baraka ban ko lakolonw ani ko nacintanw le ra.
O bεε n'a ta, ne ta ko bε Matigi Ala le boro, ne ta baraji bε ale Ala le fe.»

⁵ Ayiwa, sisan, Matigi Ala kumana;
ale le ka ne ke mɔgɔ ye ne bamuso kɔnɔ, ka ne ke a ta jɔn ye,
janko ka Yakuba ta mɔgɔw lasekɔ a fe,
ka Izirayelimɔgɔw lajen a kɔrɔ.
Ne bεna bonya sɔrɔ Matigi Ala ja kɔrɔ,
ne ta Ala le bεna ke ne ta baraka ye.
⁶ Matigi Ala ko: «I bεna ke ne ta jɔn ye
ka Yakuba ta gbaw lawuri,
ka Izirayelimɔgɔ tɔw lasekɔ ka na;
nka o dɔrɔn te,
ne bεna i sigi ka i ke siya wεre mɔgɔw ta yeelen
ye,
janko ne ta kisiri ko ye se fɔ dununa fan bεε ra.»

Ala bεna Izirayelimɔgɔw ladon

⁷ Matigi Ala ye Izirayeli kunmabɔbaga,
ani a ta Ala saninman ye;
mɔgɔ mafiyεnyanin, siyaw bε mɔgɔ min kɔninya,
mɔgɔ min kεra fangatigiw ta jɔn ye, a b'a fɔ o tigi ye ko:
«Ni masacεw nana ele ye, o bεna wuri ka lɔ;
ni kuntigiw nana i ye, o bεna o kinbiri gban,
Matigi Ala, Ala kankelentigi kosɔn,
Izirayeli ta Ala saninman min ka ele
nanawoloma, ale Ala kosɔn.»

8 Matigi Ala ko:

«Ne ka aw ta daariri lamen ne diyanya wagati
ra,
ne ka aw kisi kisiri lon na;
ne bëna ne janto aw ra, ka aw sigi,
janko ka jëunjögönya don ni moggow ye aw
sababu ra,
ka jamana lɔ kokura,
ka bëe ninyɔrɔ di a ma nin jamana halakinin na,
9 k'a fɔ kasodenw ye ko: <Aw ye bɔ,>
k'a fɔ dibiramoggow ye ko: <Aw ye bɔ dibi ra!>
Ni o kera, o bëna domuni ke siradaw ra,
o bëna o ta baro sɔrɔ kurukerefeyɔrɔw bëe ra.
10 Kɔngɔ tēna o sɔrɔ tuun, walama minlɔgo;
kongokolon fundenin walama tere tēna o jeni,
sabu min be hina o ra ale bëna bla o ja,
ka taga ni o ye bununjiw kɔrɔ.
11 Ne bëna temesiraw bɔ ne ta kuruw bëe ra,
ne ta sirabaw bëe bëna dakapa.

12 «O natɔ fle ka bɔ fɔ yɔrɔjan!

Dɔw natɔ fle ka bɔ sahiliyanfan na, ani
terebenyanfan na;
dɔw be nana ka bɔ fɔ Sinimu jamana ra.

13 Sankolo, ele ye nagari ni kanba ye!

Dugukolo, ele ye ninsɔndiya!
Kuruw, aw ye nagari fɔ ka pəren,
sabu Matigi Ala be a ta moggow jusu saaro,
a be hina a ta moggow janibagatɔw ra.»

Ala te jina a ta moggow ko

14 «Siyɔn dugumoggow tun b'a fɔra ko: <Matigi
Ala banna an na,
Matigi jinana an kɔ!>

15 Yala muso bε se ka jina a ta sinminden kɔ wa?
 Yala a tε hina a yεrε woroden na wa?
 Hali ni musow bε jina,
 ne kɔni tēna jina aw kɔ.

16 Aw m'a ye, ne ka aw tagamasiyen kε ne
 borotegε kɔnɔ;
 aw ta dugu kogow tagamasiyen bε ne ja kɔrɔ
 tuma bεε.

17 «Aw ta denw bε borira ka na*;
 aw ta dugu cibagaw, ani a cεnbagaw bεna bɔ aw
 cε ra.

18 Aw ye aw ja kɔrɔta ka aw lamini flε:
 aw ta denw bεε bε lajenna ka na aw fε.
 Ne bε kari ko sigiya t'a ra, ne le ye Ala janaman
 ye,
 Matigi Ala ko ten,
 ko aw bεna aw denw siri aw yεrε ra i ko
 masirifεnω,
 ka aw yεrε masiri ni o ye i ko kɔnjɔmuso.

19 Cnhɔn, aw ta tomow, ani aw ta yɔrɔ lakolonw,
 aw ta jamana min tun halakira,
 o yɔrɔw bεna dɔgɔya aw ta mɔgɔw ma;
 aw tɔŋɔbagaw fana bεna taga ka mabɔ aw ra.

20 Aw tun b'a miiri ko aw bɔnɔna aw ta den minw
 na,
 olugu le bεna to k'a fɔ aw toro kɔrɔ ko:
 <Yɔrɔ ka dɔgɔ an ma,
 aw ye yɔrɔ dɔ di an ma, an bε se ka sigi min na!>
21 O tuma aw bεna a fɔ aw yεrε kɔnɔ ko:
 <Jɔn le ka nin denw bεε woro ne ye sa?
 Ne tun kera denntan ye, ka kε denworobari ye,

* **49:17** 49.17 A fɔra Kitabu dɔw kɔnɔ ko: aw ta dugu lɔbagaw
 bε borira ka na.

o tun ka ne mina, ka ne gbən ka taga jamana
 wərə ra;
 o tuma jontigi le ka nin denw lamo sa?
 Ne tun bə ne kelen na,
 o tuma ninnugu bəε bɔra min le?» »

22 Dunujatigi Ala ko:

«A flɛ, ne bəna ne boro lawuri siyaw ma,
 ka ne ta tagamasiyen kɔrɔta jamanaw ye;
 janko o ye aw dencew ta o boro kɔnɔ ka na ni o
 ye,
 ka aw denmusow sigi o kamankunw kan ka na
 ni o ye.

23 Masacew le bəna ke aw lamofaw ye,
 o ta masamusow bε ke aw lamɔbamusow ye;
 o bəna na o kinbiri gban aw ja kɔrɔ ka o ja biri
 dugu ma,
 fɔ ka aw sennabuguri nəmu.

Ni o kəra, aw bəna a lɔn ko ne le Matigi Ala ye,
 ko mɔgɔ minw bε o jigi la ne kan, olugu təna
 maroya.»

24 Cefari ka fən minw sɔrɔ kere ra, yala o bε se
 ka bɔsi a boro wa?

Yala kuntigi fariman ta mɔgɔ minaninw bε se ka
 bɔsi wa?

25 Ayiwa, Matigi Ala ko:

«Can lo, cefari ta mɔgɔ minaninw bəna bɔsi,
 kuntigi fariman ka fən minw sɔrɔ kere ra, o bəna
 bɔsi.

Ne yərə le bəna aw kərebagaw kere,
 ne yərə le bəna aw denw kisi.

26 Ne bəna aw tɔɔrɔbagaw yərə ta sogo le di o ma
 o y'a domu,

o bëna o yëre jori le min i ko duvënkura, fō ka
jñanamini.

Ni o kéra, adamaden bëe bëna a lõn
ko ne le ye Matigi Ala ye, aw kisibaga,
ani aw kunmabøbaga, Yakuba ta Ala fangatigi.»

50

Matigi Ala ma ban a ta mɔgɔw ra

¹ Matigi Ala ko:

«Furusasebë bë min, ne ka aw bamuso furu sa
ni sëbe min ye?

Jøntigi ta juru le tun bë ne ra fō k'a to ne ka aw
fyeere o tigi ma?

A flë, aw fyeerera aw ta terenbariyaw le koson;
aw bamuso furu sara aw ta hakew le koson.

² Mun koson ne nana, ne ma mɔgɔ ye,
ne ka weleri ke, mɔgɔ si m'a lamina?

Yala ne boro ka surun ka teme ko a te se ka aw
bɔsi wa?

Ne baraka man bon ka se ka aw kisi wa?
K'a sɔrɔ ne sɔngɔko kelen, o bë kɔgɔji ja,
ka baji yelema k'a ke kongokolon ye;
jegew bë tori jintanya koson,
sabu minlɔgɔ bë o faga.

³ Ne bë dibi don sankolo ra i ko fani,
k'a yɔrɔ bëe datugu i ko mɔgɔ min ka bɔrfani
don.»

Ala ta jɔnnuman ta dɔnkiri sabanan: Tɔɔrɔ m'a jigi tige

⁴ Dunujatigi Ala ka ne karan kumacogo ra,
janko ne ye mɔgɔ sègeninw dëmecogo lõn ni ne
ta kuma ye.

Sɔgɔma o sɔgɔma a bë ne lakunu,

a bε ne lakunu janko ne ye ne toro malɔ ka
menni ke i ko karamɔgɔdenw.

⁵ Dunujatigi Ala ka ne toro dayelε;
ne ma muruti,
ne ma sekɔ kɔ fε.

⁶ Ne sɔnna ka ne kɔ lɔ ne bugɔbagaw ye,
ka ne pada lɔ ne bonbosi tufabagaw ye;
minw ka ne neni, ka daji tu ne kan,
ne ma ne pada dogo olugu ma.

⁷ Nka Dunujatigi Ala bε ne dεmε,
o kosɔn ne kun ma suuru;
o kosɔn ne fana ka ne kun gbeleya i ko kabakuru,
sabu ne k'a lɔn ko ne tɛna maroya.

⁸ Min bε ne ta jo di ne ma, o natuma surunyara.
Jɔntigi le bε se ka ne wele kitī ra?
O tigi ye na an bεε ye taga lɔ ka kuma!
Jɔntigi le b'a fε ka ne jaraki?
O tigi ye na ne kama!

⁹ A flε, Dunujatigi Ala bεna na ne dεmε.
Jɔntigi le bε se ka kitī ben ne kan?
Ne juguw bεε bεna tige ka benben i ko fanikolon,
fɔ ka tumu don o ra.

¹⁰ Aw ra jɔntigi le bε siran Matigi Ala ja,
k'a ta jɔnce ta kuma lamɛn?

Hali ni o tigi bε tagamana dibi le ra,
ni yeelen t'a fε,
a y'a jigi la Matigi Ala tɔgɔ kan,
k'a boromala a ta Ala ma.

¹¹ Nka aw minw bεε bε tasuma mana
ka bijε tasumamanw lalaga aw yεrε ye,
aw ye taga don aw yεrε ta tasuma mananin na

ani aw ta bijε tasumamanw cε ra;
ne boro le ka o lase aw ma,
aw bεna la ka sa tɔɔrɔ le ra.

51

Dan te Matigi Ala ta kisiri ra

¹ Ala ko: «Aw ye ne lamεn, aw minw bε terenninya ninina,

aw minw bε Matigi Ala yɔrɔninina!

Aw lesεra ka bɔ fara min na, aw ye o fara flε,
aw sogira ka bɔ farakuru min na, aw ye o flε!

² Aw ye aw bεmacε Iburahima flε

ani Saran min ka aw woro;

wagati min ne k'a wele, a kelen tun lo,

nka ne ka baraka don a ra, k'a ta denw caya.»

³ Matigi Ala bεna Siyɔn dugumɔgɔw jusu saaro,
k'a yɔrɔ lakolonw bεε jusu saaro.

A bεna o ta kongokolon yεlema k'a ke i ko Edεni
yiritu,

ka o ta dugukolojalanw ke i ko Matigi Ala ta
yiritu.

Jusudiya ni ninsɔndiya le bεna ke yi,

ani barakalari ni dɔnkirilakanw.

⁴ «Aw ye aw janto ne ta kuma ra, ne ta mɔgɔw!
Ne ta siya, aw ye aw toro malɔ ne ye,
sabu sariya bεna bɔ ne le fe k'a di aw ma;
ne bεna ne ta kolatigeninw sigi, ne bεna siyaw
bla yeelen na.

⁵ Ne ta terenninya wagati surunyara,

ne ta kisiri wagati sera;

ne yεrε le bεna jamana mɔgɔw ta kitī tige.

Kəgəjı kəfəməgəw bəna ne le makənə,
o bəna o jigi la ne le kan.

6 «Aw ye aw ja kərəta san fε,
o kɔ, aw ye aw kun suuru ka dugukolo flε;
sabu dugukolo bəna tunu i ko sisi,
dugukolo bəna bɔ jəgən na i ko fanikolon,
a sigibagaw bəna sa i ko liməgəw.
Nka ne ta kisiri bəna to a cogo ra wagati bεε,
ne ta terenninya təna ban ka ye.

7 «Aw ye ne lamən, aw minw ka terenninya lən,
ne ta sariya bε aw minw jusukun na!
Aw kana siran məgəw ta mafiyənyari ja,
aw ja kana tige o ta kumajuguw kosən;
8 sabu cənrifən w bəna o domu i ko fani,
tumuw bəna o domu i ko sagasi.
Nka ne ta terenninya bəna to a cogo ra wagati
bεε,
ne ta kisiri bəna to a cogo ra wagati bεε, ani tuma
bεε.»

Ala ta məgəw ta daariri

9 I kunu, i kunu ka i ta baraka don i yere ra,
Matigi Ala boro barakaman!
I wuri i n'a fɔ i tun k'a kε cogo min na fələfəlɔ,
wagati temeninw na.
Ele le ma Rahabu halaki,
ka kəgəjı danfen barakaman* faga wa?
10 Ele le ma kəgəjı ja,
ka o jiba ta jiw bεε ja wa?

* **51:9** 51.9 Rahabu ni kəgəjı danfen barakaman, o kumaw bε
Misiran jamana ta ko le fɔ.

Ele le ma sira bɔ kɔgɔji cε ma,
ka o ke i ta mɔgɔ kunmabɔninw temesira ye wa?

11 Matigi Ala ta mɔgɔ kunmabɔninw bɛna sekɔ
ka na o cogo le ra;
o bɛna don Siyon dugu kɔnɔ ni nagarikanw ye.
Hera banbari le bɛna jigi o kunna,
jusudiya ni nagari bɛna na o fε,
jusukasi ni ɻunakanw bɛna ban.

Ala le ye a ta mɔgɔw jigi ye

12 «Ne, ne le bε aw jusu saaro;
mun kosɔn aw bε siran mɔgɔ ja, k'a sɔrɔ fεn
sata lo?
Mun kosɔn aw bε siran adamaden ja, min ni bin
bεε ka kan?»

13 Aw bε jina aw Matigi Ala kɔ, aw danbaga,
ale min ka sankolo bonya, ka dugukolo ju sigi!
Aw ja tigenin lo lon o lon, tere kururu bεε,
aw tɔɔrɔbagaw ta jusufariya kosɔn,
sabu o bε labenna ka na aw halaki.
Ayiwa, aw tɔɔrɔbagaw ta jusufariya bε min
sisan?

14 Sani wagati dɔɔnin cε, kasodenw bɛna labla;
o tɛna to kasobon kɔnɔ ka sa,
o tɛna fɔn o ta domuni na tuun.

15 Ne le ye Matigi Ala ye, aw ta Ala;
ne bε kɔgɔji lamaga, k'a jikuruw mankan bɔ.
Fangatigi Ala, o le ye ne tɔgɔ ye.

16 Ne bε ne ta kuma don ele da ra,
ka ne boro ta suma ke ka i datugu;
ne le bε sankolo bonya k'a se yɔrɔ bεε, ka
dugukolo ju sigi,

k'a fɔ Siyon duguməgɔw ye ko: <Aw le ye ne ta məgɔw ye.» »

Ala bëna Zeruzalemu dugu lawuri

17 Aw ye kunu, aw ye kunu,
Zeruzalemukaw, aw ye wuri!
Aw minw ka Matigi Ala ta fariya duvən mina
Matigi Ala boro k'a min.
Aw k'a min k'a ban pewu, fɔ ka se a buruburu
ma;
aw k'a min fɔ ka janamini.

18 O ka den minw bëe woro,
hali mɔgɔ kelen ma sɔrɔ olugu ra ka bla o ja;
o ka den minw bëe lamo,
hali mɔgɔ kelen ma sɔrɔ olugu ra ka o boro mina.

19 Kojugu fla fla le sera aw ma;
jɔntigi le bëna kasi ni aw ye sa?
Cenri ni halakiri, kɔngɔ ni kerekemuru bë aw
kan!

Jɔn le bëna aw jusu saaro sa?

20 Aw denw baraka dësera,
o lalanin bë siradaw bëe ra,
i ko mankalanin min minana jan na.
Matigi Ala jusu fariyaninba lo o kama;
aw ta Ala ta mafiyenyari bë o kan.

21 O kosɔn aw ye nin lamɛn, aw janibagatɔw,
aw minw janaminina, nka duvən nɔ te!

22 Dunujatigi Ala, aw ta Ala,
min be lo ni a ta mɔgɔw ta ko ye, ale ko:
«A flɛ, janamini duvən min be aw boro,
ne bëna o mina ka bɔ aw boro;
min ye ne ta fariya ta duvən ye,

aw t̄ena o min tuun.

²³ Ne b̄ena a don aw t̄oɔrɔbagaw le boro;
minw tun b'a f̄o aw ma ko:
<Aw ye la, an ye tagama aw kan ka t̄eme!>
O tuma aw k̄o tun k̄era i ko dugukolo,
i ko m̄oḡow b̄e tagama siraba min kan.»

52

Ala b̄ena Zeruzalemu kisi

¹ I Kunu! I Kunu!
Baraka don i yere ra, ele Siyɔn dugu!
I ta fani dawulamanw don, ele Zeruzalemu, dugu
saninman!
Sabu k̄enesigibariw, ani m̄oḡo saninyabariw,
o d̄o si t̄ena na i fe tuun.
² Wuri ka buguri yuguyugu ka b̄o i yere ra,
ka na sigi i sigiyɔrɔ ra, ele Zeruzalemu!
Juru min b̄e i kan na, o foni,
o tun ka ele Siyɔn dugu min mina!

³ Matigi Ala ko:

«I n'a fo aw sanbagaw ma foyi di,
o ra, wari fana t̄ena b̄o ka aw kunmabo.»

⁴ Sabu Dunujatigi Ala ko:

«F̄ol̄ef̄ol̄, ne ta m̄oḡow tun tagara Misiran ka
taga sigi yi;
o k̄o, Asirikaw bagara o ma, ka o ta fanga sigi o
kan.

⁵ Ayiwa, sisan ne ka kan ka mun le kε?

Matigi Ala ko ten;
sabu o bagara ne ta m̄oḡow ma ka o mina.
O kosɔn o t̄oŋɔbagaw b̄e wasora;
lon o lon ne t̄ogo b̄e cen.
Matigi Ala ko ten.

6 Ayiwa, lon dɔ, ne ta mɔgɔw bëna ne tɔgɔ lɔn.
O lon na, kɔni, o bëna a lɔn ko ne le kumana, ko
ne yere lo!»

Ala bëna sekɔ ka na Zeruzalemu

7 Minw bɛ na ni kibaro dimanw ye,
olugu nacogo ka ji kuruw kunna*;
minw bɛ héra kibaro lase,
minw bɛ konuman kibaro fɔ,
minw bɛ kisiri ko fɔ,
k'a fɔ Siyɔn dugu ye ko: «Aw ta Ala le masa ye!»

8 Aw ta dugu kɔrɔsibagaw kan lo, o bɛ o kan
kɔrɔtara

ka jen ka nagari, ka dɔnkiri la;
sabu o yere ja bɛ Matigi Ala ra,
a bɛ sekɔra ka na don Siyɔn dugu kɔnɔ.

9 Aw ye jen ka nagari ka dɔnkiri la ni kanba ye,
Zeruzalemu tomow;
sabu Matigi Ala bɛ a ta mɔgɔw jusu saaro,
a bɛ Zeruzalemu kunmabo!

10 Matigi Ala k'a boro saninman ta baraka yira
siyaw bɛε ja kɔrɔ;
ka taga se fɔ dugukolo danw bɛε ra, bɛε bëna an
ta Ala ta kisiri ye.

Ala bëna a ta mɔgɔw labɔ Babilɔni

11 Aw ye taga, aw ye taga ka bɔ yan!
Aw kana maga fɛn saninyabari si ra.
Aw ye bɔ o cɛ ra, aw ye aw yere saninya,
Matigi Ala ta minanw bɛ aw minw boro.

12 Aw girintɔ kana bɔ,
aw boritɔ kana bɔ,
sabu Matigi Ala le bëna bla aw ja fe,

* **52:7** 52.7 Nin kumaw bɛ sɔrɔ Rɔmukaw 10.15.

ale Izirayeli ta Ala le bëna ke aw kɔ fe fana.

*Ala ta jɔ̄numan ta dɔ̄nkiri naaninan: A ta
tɔ̄rcɔ ni a ta bonya*

13 «A flɛ, ne ta jɔ̄n ta baara bëna ja;
a bëna kɔrɔta, a bëna layelen san fe,
a bëna bonya kosebe.

14 A këra jatigefen ye mɔgɔ caman fe,
sabu a pada cogo tun cenna,
a cogo ni adamaden si cogo tun ma bɔ jɔgɔn fe
tuun;

15 o kosɔn a bëna siya caman kabakoya fana;
masacew bëna lɔ a ja kɔrɔ, kuma tëna sɔrɔ o da
ra k'a fo,
sabu mɔgɔ si tun ma deri ka min fo o ye, o bëna
o ye,
o tun ma min mən ka ye fɔlɔ, o bëna o faamu.»

53

¹ Kuma min fɔra an ye, jɔntigi le lara o ra?

Jɔntigi le ka Matigi Ala ta sebagaya lɔn*?

² A wurira Ala ja kɔrɔ i ko yiri nugunkura,
i ko yiri lilin min be falen dugukolojalan na.

Cëna tun t'a ra, dawula tun t'a ra min b'a to an
b'a flɛ;

nɔrɔ foyi tun te a kan, min b'a to an be nabɔ a
fe.

³ Mɔgɔw k'a dɔgɔya, ka ban a ra,
a këra mɔgɔ segenin ye, mɔgɔ min ka tɔɔrɔ silɔn.
A këra i ko mɔgɔ si t'a fe ka mɔgɔ min flɛ;
o k'a mafiyenya, an m'a jate.

* **53:1** 53.1 Nin kumaw be sɔrɔ Yuhana 12.38, ani Rɔmukaw 10.16.

⁴ K'a soro a tɔɔrɔra anw nɔ le ra,
a ka anw ta sege doni le ta;
anw kɔni k'a jate i ko segebagato,

ko Ala le ka kojugu ben a kan, ka jnani la a kan.

⁵ Nka a mandimina anw ta hakew le kosɔn,
a baraka bɛɛ banna anw ta terenbariyaw le
kosɔn;

korori min bɛ hera lase anw ma, o benna ale kan,
jori minw tigera a farikolo ra, o le ka kɛnɛya lase
anw ma.

⁶ An bɛɛ tun bɛ yaala an kun fe i ko sagaw,
an bɛɛ kelen kelen tun bɛ taga an ta sira le fe;
nka Matigi Ala ka an bɛɛ ta kojuguw hake ben
ale kan[†].

⁷ O k'a bugɔ, a fana k'a yere majigi,
a ma foyi fo.

A tun kera i ko sagaden min minana ka taga a
fagayɔrɔ ra,

i n'a fo saga min te kasi a si kanbagaw boro;
a ma foyi fo.

⁸ O ka jagboya kiti tige a kan, k'a mina ka taga ni
a ye.

A ta mɔgɔw si ma o janto a ra,
wagati min o k'a labɔ dunupa ra mɔgɔ
nanamanw cɛ ra.

A fagara ne ta jamana mɔgɔw ta hakew le kosɔn[‡].

⁹ O k'a ta kaburu ke mɔgojuguw ta kaburuw cɛ
ra,
a sanin kɔ, o k'a su don naforotigiw sudonyɔrɔ
ra;

[†] 53:6 53.6 Nin kumaw fɔra Yesu Kirisita ta ko ra (Piyeri fɔlo 2.24-25). [‡] 53:8 53.8 Nin kumaw fɔra Yesu Kirisita ta ko ra (Kewalew 8.32-33).

k'a sɔrɔ a ma kojugu kε,
faninya si ma bɔ a da ra ka ye.

10 Matigi Ala le kitira a ra ko a baraka ye ban, ko
a ye tɔɔrɔ.

Nka hali ni Ala k'a di, k'a kε hakεbɔ saraka* ye,
a bɛna si caman sɔrɔ, k'a ta duruja nataw ye;
a bɛna Matigi Ala diyanyakow kε k'a dafa.

11 A ta sɛgɛ bɛe bannin kɔ fɛ,
a ja bɛna dunupa ta yeelen ye tuun, fɔ ka wasa.
I n'a fɔ mɔgɔ caman bɛna a lɔn,
ne ta jɔn terennin bɛna o mɔgɔw jate mɔgɔ
terenninw ye,
a bɛna lɔ ni o ta terenbariyakow kunko ye.

12 O kosɔn ne bɛna a ninyɔrɔ di a ma ni mɔgɔbaw
ye,
k'a to a ye naforo taran ni fangatigiw ye;
sabu a sɔnna k'a yere di ka sa.
O k'a jate ni kojugukebagaw ye,
k'a sɔrɔ a ka mɔgɔ caman ta jurumun doni le ta,
ka soronari ke kojugukebagaw ye§.

54

Zeruzalemu bɛna kε Ala ta dugu ye tuun

1 «Nagari ni kanba ye, ele muso denworobari,
ele min ma den sɔrɔ ka ye!
I ninsɔndiya fɔ ka pεren,
ele min ma denworo sɛgɛ lɔn ka ye!
Sabu muso min tora a kelen na,
o ta denw bɛna caya ka temε muso cεtigi ta kan*.

§ **53:12** 53.12 Nin kumaw fɔra Yesu Kirisita ta ko ra (Marika

15.28; Luka 22.37). * **54:1** 54.1 Nin kuma bɛ sɔrɔ Galasikaw

4.27.

Matigi Ala ko ten.

² I ta fanibon kɔnɔnɔyɔrɔ waga kosebe,
i ta bon faniw foni kosebe,
i kana jatemina ke; a juruw sama ka taga fo
yɔrɔjan,

k'a negeberew gbengben ka ja.

³ Sabu i ta denw bëna caya, ka janjan ka taga fan
bëe ra;
i ta durujaw bëna siya tɔw ta yɔrɔw mina,
ka sigi o ta dugu lakolonw kɔnɔ, fo ka o duguw
fa mɔgɔw ra.

⁴ «I kana siran, sabu i tëna maroya tuun;
i kana i kun biri, sabu dɔgɔyari tëna se i ma tuun.
I bëna jina i sunguruman ta maroyakow kɔ,
mafiyɛnyari min sera i ma i cε sawagati ra, i
hakiri tëna to o ra tuun.

⁵ Sabu min ka i dan, ale le bëna ke i cε ye;
<Fangatigi Ala>, o le ye a tɔgɔ ye.
I kunmabɔbaga ye Izirayeli ta Ala saninman le
ye;
a tɔgɔ le ye ko: <Dunuña bëe ta Ala.>

⁶ «Matigi Ala bε i wele tuun,
i ko muso furusanin jusu kasinin ta cε b'a wele
tuun cogo min na,
i ko cε bε a kanbelenman ta muso furusanin wele
cogo min na.

I ta Ala ko ten.

⁷ Ne tun banna i ra wagati fitini dɔrɔn le;
nka ne ta hinaba kosɔn, ne bëna i ladon tuun.

⁸ Ne jusu tun gbanna i kɔrɔ minke,
o kosɔn ne tun ka ne jada dogo i ra wagati
dɔɔnin;

nka ne ta þumanya banbari kosɔn, ne bëna hina
i ra.
I kunmabɔbaga, Matigi Ala ko ten.

⁹ «Ne bëna a ke i ko ne tun k'a ke cogo min na
Nuho ta wagati ra:
Ne tun karira ko Nuho ta wagati ta jiba þogɔn
tëna dugukolo datugu tuun.
Ne bë kari o cogo ra fana ko ne tëna ne jusu gban
i kɔrɔ tuun,
ko ne tëna wuri i kama tuun.
¹⁰ Hali ni kuruw bɔra o nɔ ra,
hali ni kongoriw yelema,
ne bë þumanya min ke i ye, o tëna bɔ a nɔ ra;
ne ka hëra jenjögɔnya* min don ni i ye o tëna
yelema.
Matigi Ala min bë hina i ra, ale ko ten.»

Zeruzalemu bëna ke dugukura ye

¹¹ «E, ele dugu þanibagatɔ, sanfɔnɔ ka dugu min
fifa,
hali mɔgɔ ma sɔrɔ ka dugu min jusu saaro!
A flɛ ne bëna kabakuru sɔngɔgbelenw le ke ka o
dugu lɔ,
k'a jusiginanw ke safiri lulu ye.
¹² Ne bëna i ta kogo sanfeyɔrɔw ke lulu wulen-
man ye,
ka dugu donda ta konw ke lulu ye, lulu min bë
manamana,
ka dugu laminikogow bëe ke lulu yereworo ye.

¹³ «Matigi Ala bëna i ta denw bëe karan,
i ta denw ta hëra bëna caya.
¹⁴ I bëna sabati terenninya sababu ra,

i bëna bësi mëgòw ta tɔjɔri boro,
 i tëna siran foyi ja,
 i bëna bësi jatigekow boro,
 foyi tëna se i ma tuun.

15 Ni mëgò dɔ wurira ka ben i kan,
 ne tëna jen ni o ye;
 ni mëgò o mëgò ko a bε ben i kan,
 o tigi yere le bëna ben i ja kɔrɔ.

16 «A flε, numuce min bε takami fiyε,
 ka kerekeminan lalaga a ta baara kama,
 ne le ka ale dan.

Cenrikεbaga min bε o kerekeminan halaki, ne le
 ka ale fana dan.

17 Kerekeminan o kerekeminan lalagara i kama,
 o tëna foyi ja;
 ni mëgò o mëgò ko a bε kuma ka kitit ben i kan,
 o tigi bε jaraki.

Matigi Ala ta jɔnw ta sɔrɔta bëna ke o le ye,
 ne bëna jo di o ma o cogo le ra;
 Matigi Ala ko ten.»

55

Ala ta jumanya bε sɔrɔ gbansan

1 «Minlɔgɔ bε aw min o min na,
 aw bεε ye na ji min!

Hali wari te aw minw fε,
 aw ye na sanni ke ka domuni ke;
 aw ye na rezɛnji ni nɔnɔ san,
 waribɔ t'a ra, warisara t'a ra!

2 «Domuni min te mëgɔ baro,
 mun kosɔn aw bε wari don o ra?

Domuni min te məgə fa,
 mun kosɔn aw bε sege o kosɔn?
 Aw ye ne lamɛn kosebe, ni o kera, aw bɛna
 fɛnŋumanw le domu,
 aw bɛna domuni dimanw diyabo.

³ Aw ye aw toro malɔ, aw ye na ne fɛ!
 Aw ye ne lamɛn janko aw nin ye kisi;
 ne bɛna jɛnŋɔgɔnya* wuribari don ni aw ye,
 i ko ne tun ka pumanya ni kankelentigiya min kε
 Dawuda ye.

⁴ Ne tun k'a kε ne ta kow seere ye siya tɔw cε ra,
 k'a kε siyaw ta jnamgɔ ye, ani o ta kuntigi.

⁵ A fle, aw ma siya min lɔn, aw bɛna o siya wele;
 siya min ma aw lɔn, olugu le bɛna bori ka na aw
 fɛ,
 Matigi Ala, aw ta Ala kosɔn, Izirayeli ta Ala
 saninman kosɔn,
 sabu Matigi Ala bɛna bonya la aw kan.»

Ala ta layiri bεε bɛna dafa

⁶ «Aw ye Matigi Ala ta jɛnŋɔgɔnya jini a
 jiniwigati ra,

aw ye a wele, wagati min a yɔrɔ ka surun aw ra.

⁷ Mɔgɔjugu ye a ta sirajugu bla,
 kojugukεbaga ye a ta miiriyajuguw dabla;
 a ye sekɔ Matigi Ala ma,
 ale bɛna hina a ra;
 a ye sekɔ an ta Ala ma,
 sabu ale bε yafa kε caman.

⁸ «Ne ta miiriyaw ni aw ta miiriyaw te kelen ye,
 ne ta siraw ni aw ta siraw te kelen ye.
 Matigi Ala ko ten.

9 Sankolo körötara san fε dugukolo kunna cogo
min na,
ne ta siraw körötara aw ta siraw san fε o cogo le
ra,
ne ta miiriyaw fana körötara aw ta miiriyaw san
fε o cogo le ra.

10 «Sanji ni bugun bε jigi ka bο san fε,
nka o tε sekɔ yi tuun,
ni o ma dugukolo sɔn ji ra,
ka siman falen, k'a wuri,
k'a to dannikebaga ye simansi sɔrɔ,
k'a to domunikebaga ye a ta baro sɔrɔ.

11 Ne ta kuma min bε bο ne da ra, o fana bε ten:
A tε sekɔ ka na ne fε gbansan,
fɔ ne ka min latige, a ye o kε,
fɔ ne k'a ci kun min na, a ye o kε k'a dafa.

12 «Can lo, aw nagaritɔ le bεna bο ka taga,
o bεna bla aw ja, ka taga ni aw ye hεra ra;
kuruw ni kongoriw bεna nagari ni kanba ye aw
ja fε,

kongoyiriw bεε bεna tegere fɔ aw ye*.

13 Sipεresijumanw bεna falen ɔnaniyiriw nɔ ra,
miritesun kasadimanw bεna falen binjuguw nɔ
ra;
o bεna kε bonyaba le ye Matigi Ala kan,
ka kε tagamasiyen wuribari ye, min tε bο a nɔ
ra ka ye.»

Kitabu kumakan sabanan

* **55:12** 55.12 Nin kumaw kɔrɔ ye ko Ala ta mɔgɔw bεna bο
Babilɔni, min ye o juguw ta jamana ye, ka sekɔ ka na o yεre ta
jamana ra, ni ninsɔndiyakan caman ye.

56

Jarakiriw ani layiriw

(56-66)

Ala ta batoso bëna ke siyaw bëe ta ye

¹ Matigi Ala ko:

«Aw ye can sira tagama,
aw ye sira terennin ta;
sabu ne ta kisiri wagati bë jini ka se,
ne ta terenninya yirawagati surunyara.

² Mögö min bë o sira tagama,
adamaden min bë jija ka to a kan, o tigi ta jana;
sabu a bë Nenekirilon* sariya sira tagama, a te o
sariya cën,
a b'a yere körösi kojugu suguya bëe ma.»

³ Jamana werë mögö min bë tugu Matigi Ala ko,
ale kana a fō ko:
«Sigiya t'a ra, Matigi Ala bëna ne faran ka bɔ a
ta mögöw ra!»

Cë min bora cëya ra, ale kana a fō ko:
«E, ne koni ye yirijalan le ye!»

⁴ Sabu Matigi Ala ko:

«O cë minw bora cëya ra, ni o bë ne ta
Nenekirilon sariya sira tagama,
ka ne diyanyakow ke,

ka jija ka to ne ta jenjegonya ra,

⁵ ne bëna hakirijigifén dō ke olugu ye, ka tögöba
dō di o ma

ne ta batoso kono, ne ta bon konoçoyoró ra,
tögö min ka fisá ni dencew walama denmusow
ye;

ne bëna tögö wuribari le di o ma,
tögö min tëna tunu ka ye.

⁶ «Jamana wərε mɔgɔ minw fana bε tugu Matigi
 Ala kɔ,
 ka baara kε a ye, ka Matigi Ala tɔgɔ kanu,
 ka kε a ta jɔnw ye,
 minw bε Nenekirilon sariya sira tagama, ni o tε
 o sariya cεn,
 minw bε jija ka to ne ta jεnηogɔnya* ra,
⁷ ne bεna taga ni olugu ye ne ta kuru saninman
 kan;
 ne bεna o ninsɔndiya ne ta Aladaaribon kɔnɔ.
 O bε saraka jεnitaw* ni bεgan sarakaw* minw
 bɔ ne ye ne ta sarakabɔnan kan,
 ne bεna sɔn o sarakaw ma;
 sabu ne ta bon bεna wele le ko siyaw bεε ta
 Aladaariyɔrɔ*.

⁸ Dunujatigi Ala ko ten,
 ale min bε Izirayeli ta mɔgɔ minaninw lajεn.
 A ko: <Minw lajenna ka ban,
 ne bεna dɔ werew lajen ka o fara olugu kan.> »

Ala ka Izirayeli kuntigiw jaraki

⁹ «Kongosogow bεε,
 aw bεε ye na domuniba kε!
 Aw kongowaraw bεε!

¹⁰ «Izirayeli kɔrosibagaw bεε ye fiyentɔw ye,
 o tε foyi lɔn;
 o bεε ye wuru bobow le ye,
 o tε se ka sɔngɔ mɔgɔ ra.
 O bε la ka jan, ka kuma o yεrε kun fε;
 sunɔgɔ le ka di o ye.

* **56:7** 56.7 Matigi Yesu ka nin kumaw fɔ (Matiyu 21.13; Marika 11.17; Luka 19.46).

11 Nka wuru wasabariw lo,
o tε fa ka ye;
ne ta mɔgɔw kɔrɔsibagaw tε ko lɔn.
Bεε bε taga a janasira le fε,
bεε b'a yεrε kelen ta nafa le jini.

12 O b'a fɔ ko:
<Aw ye na, an ye taga duven jini!
An bεna duven farimanw min fɔ ka jnanamini;
sini fana an bε bi ta nɔgɔn ke,
sabu a tɔ camanba le bε yi!> »

57

Ala k'a ta mɔgɔw jaraki batofen werew ko ra

1 Mɔgɔ terennin bε sa,
nka mɔgɔ si tε o jate.
Mɔgɔnumanw bε sa,
nka mɔgɔ si t'a faamu
ko o mɔgɔ terenninw sara janko ka bɔsi kojugu
le ma.
2 O bε taga don jasuma le ra;
minw kɔni bε sira terennin tagama,
olugu bε sa ka laganfiya le.

3 «Nka aw kɔni, aw ye gbara yan,
aw lagberikεbagaw,
aw siya jεneyakεbaga, siya jatɔyakεbaga!

4 Aw bε yεrεkora jɔn le ma?
Aw b'a da wagara jɔn le ra,
fɔ ka to ka aw nεn labɔ?
Yala aw tε mɔgɔ hakεtigiw le ye wa,
ani siya faninyafɔbaga?

5 Jatɔya nege b'a to aw bε boribori yirisunbaw
jukɔrɔ,

ani yiriba flaburumanw bεε jukօrօ,
ka denmisenw kε sarakaw ye kօdingaw da ra,
ani farawow kօnօ.

6 «Kօdinga kabakuru nuginuw, aw ka o le kε
aw ta alaw ye;
o fənw kօni, olugu le kera aw ta batofənw ye.
Aw bε rezenji sarakaw* bօn o kabakuruw le kan,
aw bε siman sarakaw* bօ o le kan.
Yala ne Ala bε se ka o kow sօnmina wa?

7 «Aw bε aw ta layօrօ labən* kuru belebele
jamijan dօ le san fe;
aw bε yələn o yօrօ ra fana ka taga sarakaw bօ
yi.

8 Aw bε aw ta jo tagamasiyen nօrօ aw ta bonda
ta kon kan, ani a sanfeyօrօ ra;
aw dogora ne ra, ka aw ta fani bօ aw yəre ra,
ka yələn aw ta lanan kan;
aw ka aw ta lanan kօnօ bonya.
Aw bε teri dօw jini aw yəre ye,
sabu olugu ta layօrօ le ka di aw ye;
aw bε to ka olugu fari fle sa.

9 «Aw bε tagama kε ka taga Molօki† fe ni turu ye;
aw bε taga a bonya ni turu kasadimanw ye.
Aw bε aw ta ciradenw ci ka taga fօ yօrօjan,
ka kε sababu ye ka olugu lajigi fօ lahara.

* **57:7** 57.7 O bε o ta layօrօ labən jatօya kama; Ala bε josօn
suma ni jatօya ye; Izirayəlimօgօw banna Ala ra ka taga ala wəre
kօ, i ko muso min banna a cε ra ka taga cε wəre fe. † **57:9** 57.9
Molօki: Kitabu dօw b'a fo ko masacεba. O tun ye Amօnkaw ta
batofənba tօgօ ye.

10 Aw tagamana fō ka sēgē,
nka aw m'a fō ko: <Nin ko tē foyi ja!>
Aw belen ka baraka sōrō tuun,
o kosōn aw ma dēsē.

11 «O tuma jōn le ka kōnōnfiri ni siranya bla aw
ra,
k'a to aw bē ne janfa,
ka aw hakiri bō ne kō,
ka ne ta ko bō aw jusukun na?
Yala kabini wagatijan ne jera minke, o lo wa?
Yala o le k'a to ne jasiran tē aw ra tuun wa?
12 Ne bēna aw ta terenninya ni aw ta kewalew
bō kēnē kan;
o kow si tena foyi ja aw ye.

13 Ni aw nana kē kule ye tuma min na,
o tuma aw ka ala caman minw lajēn, olugu bēna
aw bōsi!
Nka fōjēba dō le bēna olugu bēs ta,
fōjē dō bēna taga ni o ye.
Nka ni mōgō min k'a yērē dogo ne kōrō,
o tigi bēna to jamana kōnō,
a bēna ne ta kuru saninman sōrō.»

Ala bēna makari a ta mōgōw ra

14 O bēna a fō ko:
«Aw ye sira bō, aw ye sira bō, aw ye sira dayēlē,
aw ye sentalonfenw bēs bō sira ra ne ta mōgōw
na.»

15 Sabu Ala kōrōtaninba
min sigiyōrō tē yēlema ka ye, min tōgō
saninyanin lo,
ale ko: «Ne signin bē yōrō kōrōtanin ni yōrō
saninman le ra,

nka ne bε ni dεsεbagatow, ani mɔgɔ majigininw
fana ye,
janko ka mɔgɔ majigininw lawuri,
ka dεsεbagatow lawuri.

16 Ne tεna to ka mɔgɔw jaraki wagati bεε,
walama ka ne jusu gban o kɔrɔ tuma bεε;
ni o tε, ne yεrε ka danfεn minw dan,
olugu bεna dεsε ne ja kɔrɔ, fɔ ka o nin bɔ o ra.

17 «Izirayeli ta wasabariyajugu le tun ka ne jusu
gban;
o kosɔn ne ka o kεrε, ne jusu gbanin dogora o ra.
Nka o belen murutira ka taga o janasiraw fε.

18 Ne ka o ta kewalew ye cɔ, nka o bεε n'a ta, ne
bεna o kεnεya;
ne bεna bla o ja, ka o jusu saaro ka ja,
o ni o ta mɔgɔ jusukasininw bεε.

19 Ne bεna tandoridɔnkiriw don o da ra.
Hera ni hera, yɔrɔjanmɔgɔw, ani
yɔrɔsurunmɔgɔw bεε bεna o sɔrɔ.
Ne bεna o kεnεya.
Matigi Ala ko ten.»

20 Nka mɔgɔjuguw bε i ko kɔgɔji lamagato;
a ji tε se ka jnamalo ka ye.

A jikuruw bε jnamajama ni bɔgɔ le lawuri.

21 «Mɔgɔjuguw kɔni tεna hera sɔrɔ fiyewu!»
Ne ta Ala ko ten.

58

Sun min ka di Ala ye

1 «Kule ni i baraka bεε ye, i kana je;
i kan bɔ i ko burufiyεkan,

ka ne ta məgɔw ta hakəkow fɔ o ye,
 ka Yakuba ta məgɔw ta jurumunw yira o ra.
² O bε ne le batora lon o lon,
 ko o b'a fε ka ne ta sariya siraw lɔn;
 o bε o yεrε kε i ko siya min bε terenninya
 tagamana,
 i ko siya min ma jina a ta Ala ta kolatigεnинw
 kɔ.
 O b'a fε ne ye o ta kow latigε ka kaja ni
 terenninya ye,
 ko ne Ala ye kε olugu kεrε fε tuma bεε.

³ «O b'a fɔ ne ma ko: <An ta sundon kun ye mun
 ye, k'a sɔrɔ ele tε an flera?
 An ta yεrεmajigi kun ye mun ye, k'a sɔrɔ ele t'a
 jatera?>
 Ayiwa, ni aw bε sun don lon min na, aw bε aw
 sago le kε,
 aw bε aw ta baaradenw bεε tɔjɔ.
⁴ Aw bε sun don ka sɔsɔri ni kεrε le kε,
 ka aw mɔgɔŋɔgɔn bugɔ ni aw borokuru ye
 kɔnɔnɔjuyaya kosɔn;
 aw bε sun min jɔgɔn donna bi,
 o tε se k'a to Ala ye aw ta daariri lamεn.
⁵ Ne bε sun min fε, yala o le ye nin ye wa?
 Mɔgɔ ka kan k'a yεrε majigi cogo min na, o le ye
 nin ye wa?
 Aw bε aw kun suuru i ko bin,
 ka bɔrɔfaniw don aw yεrε ra ka la bugurigbε ra;
 yala aw bε o le wele ko sun wa?
 Aw ko bε se ka diya Matigi Ala ye nin lon na tan
 wa?

6 «Ne bε sun min fε, o le ye nin ye:
 <Aw ye aw ta juguya negejorokow tige ka bɔ
 mɔgɔw ra,
 ka aw ta fanga doni jigi ka bɔ mɔgɔw kunna,
 ka mɔgo səgeninw labla,
 ka doni suguya bεe bɔ mɔgɔw kunna.
7 Aw ye kɔngɔtɔw sɔn domuni na,
 siyɔrɔ te janibagatɔ minw fε, aw ye olugu ladon
 aw ta so.
 Ni aw ka mɔgɔ dɔ ye fani te min fε, aw ye fani
 don o tigi ra,
 aw kana aw kɔ don aw mɔgɔjɔgɔn na.>

8 «Ni o kera, ne ta neεma yeelen bεna jigi aw kan
 i ko sɔgɔmadatere,
 ne bεna aw ta bana kεnεya joona;
 Matigi Ala bεna bla aw ja fε a ta terenninya
 kosɔn,
 a ta bonya bεna ke aw kɔ fε ka aw mara.
9 Ni aw ka weleri kε, Matigi Ala bεna aw jaabi,
 ni aw kulera a nɔ fε, a bεna a fɔ ko: <Ne fle nin
 ye!>

«Nka aw ka kan ka aw ta jagboyafanga bɔ
 mɔgɔw kan,
 aw bε aw borokanden sin o ma ka kumajugu
 minw fɔ o ma, aw ye o dabla.

10 Ni aw bε aw yεrε ta domuni dɔ di kɔngɔtɔw
 ma,
 ka janibagatɔw jusu wasa,
 o tuma hali dibi ra, Ala bεna yeelen bɔ aw ye;
 aw ta dibi bεna yεlεma ka ke i ko wagati min
 tere bε kun cε.
11 Matigi Ala bεna bla aw ja fε wagati bεε,

ni aw bε jintanyɔrɔw ra kongokolon kɔnɔ, a bεna
 aw jusu wasa;
 a bεna baraka don aw kolow ra.
 Aw bεna ke i ko ji bε yiritu min kɔrɔ tuma bεε,
 i ko bunun min ji te mɔgɔ janfa.
 12 Aw ta mɔgɔw bεna tomokɔrɔw lɔ kokura,
 aw bεna kogo lɔ wagatijan temεninw ta
 bonkɔrɔw jusiginanw kan.
 O bεna aw tɔgɔ la ko: <Kogo cininw lɔbagaw,
 minw bε dugu siradaw lalaga k'a ke mɔgɔw
 sigiyɔrɔw ye.» »

Nenekirilon min ka di Ala ye

13 «Ni aw ka aw senw kɔrɔsi Nenekirilon* na,
 janko aw kana aw yεre diyanyakow ke ne ta lon
 saninman na,
 ni aw ka Nenekirilon ko diya aw yεre ye,
 ka bonya la Matigi Ala ta lon saninman kan,
 ni aw ka bonya la a kan, ka aw yεre ta siraw to
 yi,
 ni aw ma aw yεre diyanyakow ke, walama ka
 kumalakolonw fɔ,
 14 o tuma Matigi Ala ko bεna diya aw ye ka temε
 fen tɔ bεε kan;
 ne bεna aw ta jamana layelen jamana tɔw bεε
 san fe.
 Ne bεna a to aw ye aw bεmace Yakuba ta jamana
 diyabo;
 sabu ne Matigi Ala yεre da le kumana.»

¹ Ḍn-ɔn, Matigi Ala boro ma surun, k'a ke ko a tε
se ka aw kisi;

a toro ma gberen, k'a ke ko a tε se ka aw lamen.

² Nka aw yere ta terenbariya le ka dan sigi aw ni
aw ta Ala cε.

Aw yere ta jurumunw le k'a nada dogo aw ma,
k'a to a tε sɔn ka aw lamen.

³ Mɔgɔfaga kosɔn jori ka aw borow maraga,
kojugu ka aw borokandenw maraga;
aw da be faninya tige,
aw nenkun be kumajuguw fɔ.

⁴ Mɔgɔ si te kiti tige terenninya kan,
mɔgɔ si te kiti tige can kan.

O be o ta seereya ju sigi kumalakolonw le kan,
ka janfa siri;

o be juguya kɔnɔ ta, ka kojugu woro.

⁵ O be satutu ta fanw le tɔtɔ,
o be talenjuruw le dan.

Ni mɔgɔ min ka o fanw dɔ domu, o tigi be sa;
ni mɔgɔ ka a dɔ ci, sajugu dɔ le be bɔ o kɔnɔ.

⁶ O be talenjuru minw dan, o te se ka ke fani ye,
o te se ka ke ka o yere datugu;
o ta kewalew bεs ye kewalejuguw le ye,
o borow be baarajuguw le ke.

⁷ O senw be bori kojugu nɔ fe,
o ka teri ka mɔgɔ jarakibari faga.

O be kojugu le miiri o yere kɔnɔ,
cenri ni halakiri le be o ta sira kan.

⁸ Min ye hεra sira ye, o te o lɔn,
can si te o ta kow ra;
o be sira jengeninw le ta,
mɔgɔ o mɔgɔ be o ta sira ta, o tigi te hεra ye a ja
ra.

Ala ta məgɔw nimisara o ta kewalejuguw ra

9 Ayiwa, o le kosɔn Ala te an ta jo jate, ka an bɔsi,
a te an ta terenninya jate ka an kisi;
an tun be yeelen makɔnɔna, nka o kera dibi ye,
an tun be yeelen makɔnɔna, nka o kera dibi-
ratagama ye.

10 An be mɔmɔri ke i ko fiyento tagamatɔ kogo
kere fe;
an be mɔmɔri ke i ko na te mɔgɔ minw fe.

An be talontalon teregban fe, k'a sɔrɔ tere ma
ben;

an ka kene, nka an be i ko suw.

11 An be to ka kule i ko waraw;
an be ɣuna, ka ɣuna i ko tuganiw.

An tun b'a miiri ko Ala bɛna an bɔsi, nka a ma
an bɔsi!

An tun b'a miiri ko a bɛna an kisi, nka kisiri yɔrɔ
janyara an na.

12 An ta hakew cayara le i ja kɔrɔ,
an ta jurumunw be an jarakira,
an ta hakew be an kan;
anw yere ka an ta terenbaryakow lɔn cɔ.

13 An ka hakekow ke, ka an yɔrɔ janya Matigi Ala
ra,
ka an kɔ di an ta Ala ma,
ka tɔŋɔrikumaw fɔ, ka muruti,
ka faninyakumaw miiri an yere kɔnɔ ka o fɔ.

14 O kosɔn can k'a kɔ don an na,
terenninya yɔrɔ janyara an na;
kankelentigiya te lɔyɔrɔ sɔrɔ an ta
jamalajenyɔrɔw ra,
hɔrɔnya te donyɔrɔ sɔrɔ yi.

15 Kankelentigiya banna;

ni məgə min ka faran kojugu ra, o bε ben o tigikan.

Ala bəna a ta məgəw kunmabə

Matigi Ala k'a ye ko can te fəra tuun minke, o ko ma bən a ma.

¹⁶ A k'a ye ko hali məgə kelen te yi, ko məgə si te ale soronara minke, o barara a ra. O ra, a yərə boro baraka k'a dəmə, a ta terenninya kera a ta baraka sərcyօrə ye.

¹⁷ A k'a ta terenninya don a yərə ra i ko nəgederege, a ka kisiri nəgefugula don a kun na; a k'a ta dimibəderege don a yərə ra i ko fani, k'a ta fariya ke a ta deregeba ye.

¹⁸ A bəna bəε sara ka kapa ni a ta kewalew ye: A bəna a kərebəgaw sara ni a ta fariya le ye, k'a juguw ta kewalew sara di o ma, ka hali kəgəji kəfəməgəw bəε ta kewalew sara di o ma.

¹⁹ Ni o kera, k'a taga se fə terebenyanfan na, bəε bəna siran Matigi Ala təgə ja; ka taga se fə terebəyanfan na, bəε bəna siran a ta nəcərə ja.

A bəna na i ko jiba woyotə, Matigi Ala yərə ta fənə bə min jənə.

²⁰ «Kunmabəbaga də bəna na Siyən; Yakuba ta məgə minw bə o ta hakəkow dabla, a bəna olugu kunmabə;

Matigi Ala ko ten.

²¹ «Ne kənə, ne bəna o jənəjəgənya* le don ni o ye, Matigi Ala ko ten: Ne ta nin min bə i kan, ani ne bə ne ta kuma minw don i da ra, o kumaw

tëna mabɔ i da ra, o tëna mabɔ i ta denw fana
da ra, o tëna mabɔ i ta denw ta denw da ra; k'a
damina sisan, ani wagati tɔ bɛε. Matigi Ala ko
ten.»

60

Zeruzalemu ta noɔɔrɔkura

¹ «Zeruzalemu, wuri ka manamana, sabu i ta
yeelen nana;

Matigi Ala ta noɔɔrɔ bëna manamana i kan.

² A flε, dibi ka dugukolo yɔrɔ bɛε datugu,
dibifinba ka mɔgɔw bɛε datugu;

nka Matigi Ala ta yeelen bëna jigi ele kan,
a ta noɔɔrɔ bëna na i kunna.

³ Siya werew bëna tagama ka na ele ta yeelen le
ra,
masaw bëna tagama ka na ele ta dugugbëda
yeelen le ra.

⁴ «I ja kɔrɔta ka fleri ke fan bɛε ra;
o bɛε be nɔgɔn lajenna, ka na i fe.

I dencew be nana ka bɔ yɔrɔjan,
o ka i denmusow la o kɔ ra, o be nana ni o ye.

⁵ Ni i nana o ye, i jada bëna manamana,
i bëna nagari fɔ i jusukun be panpan;
sabu kɔgɔji ta fənnumanw bëna yelema ka na i
fe,
siya tɔw ta naforow bëna na i fe.

⁶ «Nɔgɔmɛ camanba bëna na i ta jamana fa,
Madiyan jamana ni Efa jamana ta nɔgɔmew.
Saba jamana mɔgɔw bɛε bëna na;
o bëna na ni sanin ni wusunan ye;
o bëna Matigi Ala tando k'a ta bonya lakari.

⁷ Kedari ta b̄eganw b̄ee b̄ena taga laj̄en i k̄or̄,
 Nebayōti ta sagajigiw b̄ena bla i ta baara kama.
 O b̄ena ke saraka j̄enitaw* ye ne ta sarakab̄onan
 kan, saraka minw ka di ne ye.
 Ne b̄ena ne ta bon n̄oɔr̄oman dawula bonya.

⁸ «J̄ontigiw le b̄e wurira san f̄e i ko sankaba,
 i ko j̄enetugani minw b̄e tagara o ta layɔr̄ow ra?
⁹ Can lo, k̄oḡji k̄ofem̄ḡow b̄e ne le mak̄on̄ona,
 jirakurunbaw le b̄ena k̄on ka na,
 o b̄ena i ta denw ta ka b̄o f̄o yɔr̄ajan ka na ni o
 ye;
 o b̄e na ni o ta warigb̄e ni o ta sanin ye,
 ka na n̄oɔr̄o la Matigi Ala, i ta Ala t̄ogo kan,
 Izirayeli ta Ala saninman, min ka i bonya.

¹⁰ «Siya w̄ere m̄oḡow le b̄ena i ta dugu kogow lo,
 o ta masac̄ew le b̄ena baara ke aw ye;
 ne ta jusugban kos̄on, ne tun ka i k̄ere,
 nka ne ta j̄umanya kos̄on, ne b̄ena hina i ra.
¹¹ I ta dugu dondaw dayel̄enin b̄ena to tuma b̄ee,
 o t̄ena datugu tere f̄e, o t̄ena datugu su f̄e,
 janko siya t̄ow ta naforow ye ladon i f̄e,
 o ta masac̄ew fana ye tugutugu n̄oḡon k̄o ka na i
 f̄e.

¹² «Siya o siya, walama masaya o masaya, min
 te baara ke i ye, o b̄e halaki; o siyaw b̄ee b̄ena
 halaki ka ban pewu.

¹³ «Liban jamana ta bonya b̄ena na i ta jamana
 ra,

sabu ne bëna siperesisunw, ani ɔrimesunw, ani
 buyisun suguya bεε falen yi,
 janko ka nɔɔrɔ la ne ta yɔrɔ saninman kan,
 ka bonya la ne ta sigiyɔrɔ kan.

¹⁴ Minw tun ka i minako juguya,
 olugu ta denw bëna na o yere majigi i kɔrɔ;
 minw tun bε i mafiyenyara,
 olugu bëna o kinbiri gban i kɔrɔ.
 O bëna i wele ko Matigi Ala ta dugu,
 Izirayeli ta Ala saninman ta dugu, Siyon.

¹⁵ «Mɔgɔw tun banna i ra, o tun bε i kɔninya,
 mɔgɔ si tun tε na i fε tuun;
 nka ne bëna i ke ne kunkɔrɔtasababu ye tuma
 bεε,

ka i ke ne ta ninsɔndiya sababu ye wagati bεε.

¹⁶ I bëna siya tɔw ta nɔnɔ min,
 ka o ta masacew sin min;
 ni o kera, i bëna a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye,
 i kisibaga,
 ani i kunmabɔbaga, Yakuba ta Ala fangatigi.

¹⁷ «Ne bëna sanin di i ma siranegε nɔ ra,
 ka warigbe di i ma nege nɔ ra,
 ka siranegε di yiri nɔ ra
 ka nege di kabakuru nɔ ra.

Héra le bëna ke i kɔrɔsibaga ye,
 terenninya bε ke i kuntigi ye.

¹⁸ Benkanniko tēna mēn i ta dugukolo kan,
 cēnri, walama halakiriko tēna mēn i ta jamana
 kɔnɔ.

I bëna i ta dugu kogow tɔgɔ la ko Kisiri,
 k'a dondaw tɔgɔ la ko Tandori.

19 «Tere le təna ke i ta yeelen ye tuun tere fε,
karo le fana təna yeelen bɔ i ye su fε,
nka Matigi Ala le bəna ke i ta yeelen ye wagati
bεε,
i ta Ala le bəna ke i ta noɔrɔ ye.

20 I ta tere təna ben ka ye tuun,
i ta karo fana təna don dibi ra ka ye tuun,
sabu Matigi Ala bəna ke i ta yeelen ye wagati bεε;
i ta sangakasi wagati bəna ban.

21 «I ta məgɔw bεε bəna ke məgɔ terenninw le
ye,
jamana bəna ke o ta ye wagati bεε;
sabu ne yεre ta yiri turuninw lo,
ne boro le ka o dan, ka noɔrɔ la ne yεre kan.

22 Min ka dɔgɔ i ta məgɔw bεε ra, ale ta denw
bəna ke məgɔ waga kelen,
o bεε ra fitini bəna ke siya barakaman ye.
Ne Matigi Ala, ne yεre le bəna nin kow lateliya,
k'a ke a wagati ra.»

61

Matigi Ala ta ciraden ta baara

1 Dunupatigi Ala Nin bε ne kan;
sabu ale Matigi Ala ka ne janawoloma,
ka ne ci ka taga kibaro diman fɔ janibagatɔw ye,
ka məgɔ jigi tigeninw jigi tugu,
ka məgɔ minaninw kunmabori ko fɔ o ye,
ka kasodenw lablari ko fɔ o ye,
2 ka Matigi Ala ta nεema wagati,
ani an ta Ala ta dimibɔlon ko fɔ məgɔw ye,

ka məgə kasibagatəw bəe jusu saaro*.

³ Siyon duguməgə minw bə kasira, ne bəna olugu laje;

ne bəna noɔrə la o kan, bugurigbə† no ra;

ka ninsəndiya turu kə o kun na, kasi no ra;

ka tandori derege don o ra, nanasisi no ra.

Ni o kəra, məgəw bəna o wele ko terenninya ta yirisunw,

Matigi Ala ka yiri minw turu a ta bonya kama.

⁴ O bəna tomokərəw lə kokura;

o bəna wagati təmənинw ta bon benninw lawuri,

o bəna dugu cininw lə kokura,

dugu minw tun kəra yɔrə lakolonw ye kabini wagatijan.

⁵ Jamana were məgəw le bəna wuri ka na aw ta bəganw kərəsi;

siya were məgəw le bəna kə aw ta sənəkəbagaw ye, ka aw ta rezənforow sənə.

⁶ Aw kəni, aw bəna wele ko Matigi Ala ta sarakalasebagaw;

o bəna a fə aw ma ko an ta Ala ta baaradenw.

Aw bəna siya təw ta naforo diyabə,

ka o ta bonya ta ka aw yərə waso ni o ye.

⁷ Maroya min sera aw ma, aw bəna bonya fla le sərə o nə ra;

dəgəyari min sera aw ma, aw bəna nagari le sərə o nə ra.

Aw bəna aw ta jamana ta bonya nəgən fla le sərə;

* ^{61:2} 61.2 Matigi Yesu ka nin kumaw fə (Luka 4.18,19). † ^{61:3}

61.3 Bugurigbə: Məgəw tun bə bugurigbə kə o kun na, ka o ke o ta jusukasi tagamasiyen ye.

aw ta ninsɔndiya tēna ban ka ye.

⁸ «Sabu ne Matigi Ala, ne bē can kanu,
nka ne bē tōnjōri ni janfa kōninya;
ne bēna o ta kojumanw sara o ye, ne ta
kankelentigya kosōn,
ka jēnjōgōnya* wuribari don ni o ye.»

⁹ Siyaw bēε bēna o ta durujaw silōn,
jamanaw bēε bēna o ta denw silōn;
ni mōgō o mōgō ka o ye, o tigi bēna a lōn
ko Matigi Ala ta siya barakamanw lo.

Zeruzalemu ta barakalaridɔnkiri

¹⁰ Ne bēna ninsɔndiya kosebē Matigi Ala kosōn,
ne jusu bē nagari ne ta Ala kosōn;
sabu a ka kisiri ta faniw don ne ra,
ka terenninya ta deregeba don ne ra,
i ko kōnjōce bē jalāmugu fugula siri a kun na cogo
min na,
i ko kōnjōmuso bē a ta masirifēn w don a yērē ra
cogo min na.

¹¹ Siman bē falen ka bō dugukolo ra cogo min na,
nanfēnw bē falen nankō ra cogo min na,
Dununpatigi Ala bēna terenninya ni tandori falen
ten le siyaw bēε ja na.

62

Ala bēna Zeruzalemu kisi

¹ Siyōn dugu kanuya kosōn, ne tēna je;
Zeruzalemu dugu kosōn, ne tēna ne yērē
nasuma,
fō Ala ye o ta terenninya yira kēnē kan i ko tere
bōtō,
ka o ta kisiri ko gbεya i ko tasumayeelen.

² Ni o kəra, siyaw bəε bəna i ta terenninya lən,
masaw bəε bəna i ta bonya ye.

O bəna təgəkura la i ra,
Matigi Ala yəre da le bəna o təgə fə.

³ I bəna ke i ko masafugula nəɔrəman Matigi Ala
borø kənɔ,
ka ke i ko masacew ta jalamugu, i ta Ala borotegə
kənɔ.

⁴ Məgə tena a fə i ma tuun ko: «Jamana blanin,»
məgə tena i ta jamana wele tuun ko: «Jamana
lakolonba!»

O bəna i wele le ko: «Ala diyanya jamana,»
ka i ta jamana wele ko «Furumuso,»
sabu i ko bəna diya Matigi Ala ye,
a bəna i ta jamana ta k'a ke a yəre ta ye.

⁵ Kanbelen bə sunguru furu cogo min na,
i ta denw bəna i ta jamana ta o cogo le ra;
kəjəmuso bə kəjəce ninsəndiya cogo min na,
i bəna i ta Ala ninsəndiya o cogo le ra.

⁶ Zeruzaləmu, ne ka dugu kərəsibagaw bla i ta
dugu kogow kunna;

su fara tere kan, olugu man kan ka je.

Aw minw bə Matigi Ala təgə wele,
aw kana aw yəre nasuma,

⁷ aw kana a to ale fana ye nasuma,
ni a ma Zeruzaləmu lə kokura,

k'a to məgəw y'a bonya dunuja fan bəε ra.

⁸ Matigi Ala k'a kininboro kərəta,
a k'a boro barakaman kərəta ka kari,
ko: «Ne tena i ta siman di i juguw ma tuun
k'a ke o ta domuni ye;

i segera ka rezən min sɔrɔ,
jamana wərə mɔgɔw təna o ji min tuun.
⁹ Nka minw bə siman sənə k'a tige,
olugu yərə le bəna a domu, ka Matigi Ala tando;
minw bə rezən sənə, k'a denw bɔ,
olugu le bəna a ji min ne ta yɔrɔ saninman kɔnɔ.»

¹⁰ Aw ye temə, aw ye temə dondaw fε!
Aw ye sira labən ne ta mɔgɔw ye!
Aw ye sira bɔ! Aw y'a bɔ!
Aw ye kabakuruw bɔ sira ra!
Aw ye tagamasiyən dɔ kɔrɔta siyaw ye!
¹¹ Matigi Ala bə a kan lase fo dunuja dan na, ko:
«Aw y'a fo Siyɔn dugumɔgɔw ye ko:
I kisibaga natɔ fle nin ye;
a bə nana ni a ta sara ye a boro,
a bə nana ni a ta baara tɔnɔ* ye a ja fε.»
¹² O bəna o mɔgɔw wele ko: «Mɔgɔ saninmanw,
Matigi Ala ta mɔgɔ panawolomaninw.»
Ele Zeruzalem kɔni, o bəna ele tɔgɔ la ko:
«Dugu min ma ka di,
dugu min lakolon ma to!»

63

Ala bəna a ta mɔgɔw dimibɔ

¹ Nin ye jɔntigi le bɔtɔ ye Edɔmu?
Jɔn le bə bɔra Bɔsira ni derege wulenman ye a
kan na?
Jɔntigi le ka nin fani dawulamanw don,
ka to ka tagama ka na ni a baraka bεε ye?

* **62:11** 62.11 Aw ye Ezayi 40.10 fle.

«Ne Matigi Ala lo, ne min bε kuma ka kaja ni
terenninya ye,
se bε ne min ye ka aw kisi!»

² «Mun le ka i ta faniw wulen,
ka i ta deregew ke i ko rezənforogibagaw ta?»

³ «Ne kelen le ka rezən forogi dinga kōnɔ;
jamana si ta mɔgɔ tun tε ni ne ye.
Ne dimininba le ka siyaw dɔndɔn,
ne jusu gbanninba le ka o cɔngɔ;
o jori seriserira ne ta faniw kan,
ka ne ta deregew maraga.

⁴ Sabu ne tun ka ne ta mɔgɔw ta dimibɔlon latige
ne jusukun na;
ne bε ne ta mɔgɔw kunmabɔ san min na, o le
sera.

⁵ Ne ka fleri ke, nka ne ma dɛməbaga ye;
ne kabakoyara ko mɔgɔ si ma sɔrɔ min bε fara
ne kan.
O ra, ne yere boro baraka ka ne dɛmε,
ne ta jusugban farara ne kan.

⁶ Ne dimininba ka siyaw dɔndɔn;
ne jusu gbanninba ka o lamin fɔ ka o janamini,
ka o jori woyo dugu ma.»

Ala bε kojuman ke a ta mɔgɔw ye

⁷ Ne b'a fε ka Matigi Ala ta jumanyaba lakari,
k'a Matigi Ala ta bonya lakari;
Matigi Ala ka ko minw bεε ke an ye,
ani Matigi Ala ka kodimanba minw ke Izirayeli
ta mɔgɔw ye,
a ka o ke ka kaja ni a ta hina le ye,
ani a ta jumanyaba.

8 A tun k'a fō ko: «Sigiya t'a ra, ne ta mōgōw lo,
ne ta denw lo, o tēna ne janfa.»

O kosōn a kēra o kisibaga ye.

9 O ta degu wagatiw bēε ra, degu tun bē ale yērē
kan.

A ta mēleke min b'a kōrō ale ka o kisi;
ale yērē ka o kunmabō a ta kanuya ni a ta
majuman kosōn;

a ka o ta, ka lō ni o kunko ye wagatiw bēε.

10 Olugu le tun murutira,
ka Ala Nin Saninman panasisi;
o kosōn Ala yēlemana ka kē o jugu ye,
ale yērē ka o kērē.

11 O ra, o hakiri jigira wagati tēmeninw na,
wagati min Musa tun bē ni a ta mōgōw ye.

O ko: «Ala min ka a ta mōgōw labō kōgōji kōnō,
ka sagagbēnbaga ni a ta sagaw labō, ale bē min
sa?

Ala min tun k'a ta Nin Saninman lajigi o cē ra,
ale bē min sa?

12 Ala tun tora Musa kērē fe
k'a dēmē ni a boro nōorōman ye;
a ka kōgōji cētige o ja fe,
ka bonya la a tōgō kan, bonya min tē ban.

13 A ka o latēmē jiba cē ma,
i ko so boritō kongokolon kōnō, hali o ma talon.

14 Matigi Ala Nin tagara ni o ye o nasumayōrō ra,
i ko bēganw jigitō kēnēgbē ra.»

I blara i ta mōgōw ja o cogo le ra,
ka nōorōba la i yērē tōgō kan.

Ala ta mōgōw ta Aladaari

15 Matigi Ala, ka i to sankolo ra, i ja majigi ka an flε;
 ka i to i ta yɔrɔ saninman nɔɔrɔman kɔnɔ, an flε.
 I ta kanuyagbelen, ani i ta baraka bε min sa?
 I ta makari ni i ta hina kɔni, olugu mabɔra anw na le pewu.

16 O bεε n'a ta, ele le ye an Fa ye;
 Iburahima ma an lɔn,
 Izirayeli hakiri tε an na.
 Ele Matigi Ala, ele le ye an Fa ye;
 kabini fɔlɔfɔlɔ, an bε ele le wele ko an Kun-mabɔbaga.

17 E, Matigi Ala, mun kosɔn i b'a to an ye mabo i ra ka taga an kun fε?
 Mun kosɔn i bε an jusukun gbelyea ka i nasiran bɔ an na?

Sabari, i ye sekɔ ka na, i ta jɔnw kosɔn,
 i ta jamana mɔgɔw kosɔn.

18 I ta mɔgɔ saninmanw kɔni, jamana tora olugu boro wagati dɔɔnin dɔrɔn;
 o kɔ, an juguw nana i ta yɔrɔ saninman dɔndɔn.

19 Kabini wagatijan an kera i ko ele tε mɔgɔ minw kuntigi ye tuun;
 an bε i n'a fɔ i tɔgɔ tε mɔgɔ minw kan tuun.

E, ni i tun bε sɔn ka sankolo faran ka jigi,
 fɔ k'a to kuruw ye yεreyεre i ja kɔrɔ!

64

1 Tasuma bε yirijalanw jeni cogo min na,
 ani tasuma bε ji wuri cogo min na,
 i bεna i tɔgɔ yira i juguw ra o cogo le ra,

k'a to siyaw ye siran i na fō ka yereyere.

² Wagati min i ka siranyakobaw ke ka bara an
na,
i jigira minkε, kuruw yereyerera i na kɔrɔ.

³ Kabini folofolɔ, nin ko ma fō mogɔ si ye ban,
mogɔ si toro m'a men ka ye;
mogɔ si na ma la Ala dɔ kan ka ye,
min bε kobaw ke a makɔnɔbagaw ye, ni ele kelen
te.

⁴ Minw tun bε terenninya sira tagama ni
ninsɔndiya ye, i tun bε olugu kunben,
ani minw tun bε o hakiri to i ra ka i ta sira
tagama.

I jusu bɔra an kɔrɔ, sabu an ka jurumun ke;
nka ni an ka sirakɔrɔ ta, o le bεna an kisi.

⁵ An bεε kera i ko fεn saninyabariw;
hali an ta kewale terenninw, o bεε bε i ko
faninɔgɔw.

An bεε kera i ko flaburu faganinw,
an ta terenbariyakow bεna an cε ka taga ni an
ye i ko fɔrɔ.

⁶ Mɔgɔ si te i tɔgo welera tuun,
mogɔ si te wuri ka jija ka tugu i ko;
sabu i ka i nada dogo an na,
i ka an baraka ban an ta terenbariyaw kosɔn.

⁷ O bεε n'a ta, Matigi Ala, ele le ye an Fa ye;
anw le ye bɔgɔ ye, ele ye an danbaga ye.

An bεε ye i boro ta baara nɔ le ye.

⁸ E, Matigi Ala, i kana i jusu gban an kɔrɔ k'a
dama temε,
i kana an ta terenbariyaw to i hakiri ra tuma bεε;

a flε, anw bεε lajennin ye i ta mɔgɔw le ye.

⁹ I ta dugu saninmanw bεε kera kongokolonw ye;
Siyon dugu kera kongokolon ye,
Zeruzalem̄u kera yɔrɔ lakolon ye.

¹⁰ An ta Ala batosoba saninman cεjumanba, an
bεmaw tun bε i bato yɔrɔ min na,
o yɔrɔ tora tasuma ra;
yɔrɔ o yɔrɔ ko tun ka gbelen an ma,
o bεε kera tomo ye.

¹¹ E, Matigi Ala, ayiwa, nin bεε kɔ i təna foyi kε
an ye wa?

I belen bəna je ka an to jani na fɔ ka taga a temε
a dan kan wa?

65

Alakanminabariw ta kitī

¹ Matigi Ala ko:

«Ne tun b'a fe ka nin mɔgɔw jaabi, nka mɔgɔ si
ma ne jininka;
ne tun b'a fe ka ne yere yira o ra, nka mɔgɔ si
ma ne ta jεnjiögɔnya jini.

Siya min tε ne tɔgɔ wele,
ne ko o ma ko: <Ne flε, ne flε nin ye yan!>

² Ne ka ne boro lɔ tere kururu bεε siya murutinin
dɔ le ye.

Sira minw man ni, o bε tagama o le kan;
o bε tagama ka kana ni o yere ta miiriyaw le ye.

³ Siya dɔ lo, min b'a lawuri a kama ka ne jusu
gban tuma bεε;

o bε sarakaw bɔ yirituw kɔnɔ,
ka wusunan sarakaw* bɔ kabakuruw kan.

⁴ O bε taga sigi kaburulo ra,

o bε si kuruwow kɔnɔ,
 o bε lɛsogo domu;
 domuni haramuninw le ka o ta minanw fa.
⁵ O b'a fɔ mɔgɔw ma ko: <Aw ye bɔ yi,
 aw kana gbara anw na, sabu an saninyanin lo ka
 tɛmɛ aw kan!>

«Ayiwa, nin kow bε i ko sisi le bε donna ne nun
 na,

i ko tasuma min bε jeni wagati bεε.

⁶ A flε, aw ta kow bεε sebenin lo ne ja kɔrɔ;
 o ra, ne tɛna je tuun; ne bɛna aw sara le.

Can lo, ne bɛna o ta kewalew sara o ye ka se fɔ
 a dan ma.

⁷ O ta terenbariyaw, ani o bɛmaw ta teren-
 bariyaw bεε;

Matigi Ala ko ten.

Sabu o ka wusunan sarakaw bɔ kuruw kan,
 o ka ne mafiyɛnya kongoriw kan.

Ne bɛna o sara ka se fɔ a dan ma,
 ka o ta kewalekɔrɔw bεε sara.»

Alakanminabagaw ta baraji

⁸ Matigi Ala ko:

«Ni mɔgɔ ka rezɛnmɔ sɔrɔ rezensun na, ji bε min
 na,

a b'a fɔ ko: <Aw kana a cɛn, sabu baraka b'a ra!>
 Ne fana bɛna a kε ten le ne ta jɔnw kosɔn;

ne tɛna olugu ni tɔw bεε halaki jɔgɔn fe.

⁹ Ne bɛna duruja dɔw di Yakuba ma,
 ne bɛna denw di Zuda ma, minw bɛna kε ne ta
 kuruw tigiw ye;

o yɔrɔw bɛna kε ne ta mɔgɔ jɔnawolomaninw
 ta ye,

ne ta jɔnw bɛna sigi o yɔrɔw ra.

10 Sarɔn mara bɛna ke bɛgan misenw ta domunikeuyɔrɔ ye,
Akɔri dingakɔnɔyɔrɔ bɛna ke misiw ta layɔrɔ ye;
ne ta mɔgɔ minw be jija ka ne ta jɛnŋɔgɔnya jini,
olugu le bɛna o yɔrɔw sɔrɔ.

11 «Nka aw minw banna Matigi Ala ra,
ka jina ne ta kuru saninman kɔ,
aw minw be tabali labɛn ka sarakaw bɔ Gadi ta
jo* ye,
ka rezenji sarakaw* bɔ Mɛni ta jo ye,
12 ayiwa, ne bɛna aw labla kerekemuru ye,
aw bɛɛ bɛna aw kinbiri gban, k'a to o ye aw
kannatige;
sabu ne ka aw wele, nka aw ma ne jaabi,
ne kumana aw fɛ, nka aw ma ne lamɛn.
Aw ka kojugu ke ne jia kɔrɔ;
ko minw te ben ne ma, o le diyara aw ye.»

13 O kosɔn Dununatigi Ala ko:
«A flɛ, ne ta jɔnw bɛna domuni ke,
nka kɔngɔ bɛna aw sɔrɔ.
A flɛ, ne ta jɔnw bɛna ji min,
nka minlɔgɔ bɛna aw sɔrɔ.
A flɛ, ne ta jɔnw bɛna ninsɔndiya,
nka aw bɛna maroya.
14 A flɛ, ne ta jɔnw jusu diyaninba bɛna dɔnkiri
la,
nka aw jusu tɔɔrɔnin bɛna kule,
aw jusu kasinin bɛna to ka majumankokanw fo.

* **65:11** 65.11 O tun b'a miiri ko Gadi ta jo be mɔgɔ kunnadiya,
Mɛni ta jo be mɔgɔ ta dununataligɛ sabati.

15 Ne ta məgəw bəna aw təgo ta k'a ke
məgədangkan le ye;
o bəna a fə ko: <Dunupatigi Ala ye i faga i n'a fə
məgətisina!>

Nka ne ta jənw kəni, təgo wəre le bəna di olugu
ma.

16 Ni məgə min b'a fe ka dugawu ke məgə də ye
jamana kənə,
o tigi bəna o dugawu ke Ala kankelentigi təgo le
ra.

Ni məgə min b'a fe ka kari jamana kənə,
o tigi bəna kari Ala kankelentigi təgo le ra;
sabu təcərə minw temena, o bəna pina olugu kə,
o kow bəna tunu ka bə ne ja kərə.»

Sankolokura ni dugukolokura

17 «A fle, ne bəna sankolokura dan,
ani dugukolokura;
məgəw hakiri təna to fən temeninw na tuun,
o fənw təna ke məgəw ta miiriya ra tuun.

18 Aw ka kan ka ninsəndiya, ani ka nagari tuma
bəe le,
ne ta baara kosən, ne bəna baara min ke;
sabu ne bəna Zeruzaləmu lə kokura nagari kama,
k'a duguməgəw sigi ninsəndiya kama.

19 Ne yəre bəna nagari Zeruzaləmu kosən,
ka ninsəndiya ne ta məgəw kosən;
kasikan təna mən yi tuun,
kulekan təna mən yi tuun.

20 Denjənenin təna ke yi, min bə tere dama dama
dərən ke, ka sa;
cəkərəba təna ke yi, ni min te kərə k'a si bəe
dafa.

Ni məgə min ka sa k'a si to san kəmə, o bəna a
 fō ko o tigi denmisənman le sara;
 ni məgə[†] min sara k'a sərə a si ma san kəmə sərə,
 o tigi be jate i ko məgə danganin.

- 21** «O bəna bonw lō ka don o kənō,
 ka rezənforow sənə ka o rezənməw domu.
22 O təna bon lō tuun janko məgə were ye don a
 kənō,
 o təna rezənforow sənə tuun k'a to məgə were
 ye o rezənməw domu.
 Ne ta məgəw sandaw bəna ke i ko yirisun
 sandaw;
 ne ta məgə nanawolomaninw bəna o ta baara
 tənō diyabō.
23 O təna səge gbansan tuun,
 o təna o ta denw woro tuun k'a to balahukow ye
 ben o kan;
 sabu o bəna ke Matigi Ala ta dugawudenw le ye,
 o ni o ta durujaw bəe.
- 24** «O tuma ra, sani o ye ne daari,
 o y'a sərə ne ka o jaabi ka ban;
 sani o ye ban kuma ra,
 o y'a sərə ne ka o lamən ka ban.
- 25** Wara ni sagadennin bəna domuni ke jəgən fe,
 jara ni misi bəe bəna bin le jimi;
 sa kəni, ale ta baro bəna ke buguri le ye.
 Kojugu si təna ke, cənri si təna ke ne ta kuru
 saninman yərə si kan;»
 Matigi Ala ko ten.

† **65:20** 65.20 Məgə: A səberə kitabu dəw ra ko: jurumunkəbaga.

66

Ala ta mɔgɔw kera kanminabariw ye

¹ Matigi Ala ko:

«Sankolo ye ne ta masasiginan ye,
dugukolo ye ne senblayɔrɔ ye;
aw bɛ se ka bon juman le lɔ ne ye tuun?
Ne ta laganiyayɔrɔ bɛ se ka sɔrɔ yɔrɔ juman
tuun*?

² Ne yɛrɛ boro le ka o fənw bɛɛ kɛ,
ne le baraka ra, fənw bɛɛ danna;
Matigi Ala ko ten.

Nanibagatɔ jusu kasinin,
ne ta kuma pasiran bɛ min na,
ne bɛ o le jate.

³ «Aw ra, min bɛ misi ke saraka ye,
o tigi kelen le fana bɛ mɔgɔ faga.
Min bɛ saga ke saraka ye,
o tigi kelen le fana bɛ wuru kun ci.
Min bɛ siman saraka* bo,
o tigi kelen le fana be le ke saraka ye.
Min bɛ wusunan saraka* bo,
o tigi kelen le fana bɛ jow sɔn.

Nin mɔgɔw bɛɛ tugura o yɛrɛ ta sira le nɔ fɛ;
o ta kewale haramuninw le ka di o ye.

⁴ O kosɔn ne fana bɛna sɛgɛ caman la o kan;
o bɛ siran ko min ja cɔ, ne bɛna o le kɛ o ra.
Sabu ne ka o wele, nka mɔgɔ si ma ne jaabi,
ne kumana, nka o ma ne lamɛn.
O ka kojugu ke ne ja kɔrɔ;
ko minw man di ne ye, o ka o le kɛ.»

* **66:1** 66.1 Nin kumaw bɛ sɔrɔ Kewalew 7.49.

Ala bëna a ta mɔgɔw dimibɔ

5 Aw ye Matigi Ala ta kuma lamen,
a ta kuma jasiran bε aw minw na.
Aw yere balema minw bε aw kɔninya,
minw banna aw ra ne tɔgɔ kosɔn,
olugu b'a fɔ aw ma ko: «Matigi Ala ye a ta nɔɔrɔ
yira,
janko an ye aw jagarito ye!»
Nka olugu yere le bëna maroya.

6 Wɔyɔkanba dɔ bε bɔra dugu kɔnɔ,
mankan dɔ bε bɔra Alabatoso kɔnɔ;
Matigi Ala kan lo,
a bε a juguw ta kojuguw sara le dira o ma.

7 E, sani muso kɔnɔ ye a dimi,
a jigira!

Sani dimi ye damina,
a ka dence woro!

8 Jɔn le ka nin kuma jɔgɔn mɛn ka ye?
Jɔn le derira ka nin ko jɔgɔn ye?

Yala jamana kuturu bε se ka woro tere kelen
kɔnɔ wa?

Siya kuturu bε se ka woro yɔrɔnin kelen na wa?
Siyɔn dugu ta dimi kɔni daminana yɔrɔ min na
dɔrɔn,

a k'a ta denw woro.

9 «Ne min bε den se a worowagati ma,
yala ne le bëna a bari ko a kana woro wa?
Matigi Ala ko ten.
Ne min sababu ra den bε woro,
yala ne bëna woro bari wa?
Aw ta Ala ko ten.»

10 Aw ye ninsɔndiya ni Zeruzalem̄u ye, ka nagari
a kosɔn,
aw minw bεe b'a kanu!
Aw ye ninsɔndiya ka nagari,
aw minw bεe tun bε kasira Zeruzalem̄u kosɔn!
11 Sabu a bεna sin di aw ma fɔ ka aw wasa, a ta
jususaarosin;
aw bεna o min kosebe fɔ k'a diyabo, o sinji
barakaman.

12 Sabu Matigi Ala ko:
«Ne bεna hera jigi o kan i ko baji,
ka siyaw ta naforow di o ma caman, i ko kɔ fanin
ji ra.

Ni o kera, o bεna aw ta, ka sin di aw ma,
ka aw sigi o sen kan ka aw momo.

13 Den bamuso bε den jusu saaro cogo min na,
ne fana bεna aw jusu saaro ten le;
ne bεna aw jusu saaro Zeruzalem̄u dugu kɔnɔ.

14 Ni aw nana o ye tuma min na, aw jusu bεna
diya;

aw farikolo bεna kεnεya i ko binkεnε.
Matigi Ala bεna a ta sebagaya yira a ta jɔnw na,
nka a bεna a ta fariya le yira a juguw ra.»

15 Matigi Ala natɔ fle tasuma cε ma,
a ta sowotorow ka teri i ko folonkonto;
a bεna a juguw sara ni a ta dimi farimanba ye,
ka o ta kojuguw hake bɔ o ra ni tasumamana ye.

16 Matigi Ala bε a ta kitī ben mɔgɔw kan ni
tasuma le ye,
a bε adamadenw bεe ta kitī tige ni a ta
kεrekεmuru le ye;

Matigi Ala bëna mɔgɔ minw faga, o bëna caya
dε!

¹⁷ O mɔgɔ minw b'a fɔ ko o be o yere saninya, ka
o yere laben,

ka taga don yirituw kɔnɔ ka sɔnni ke.

O be tugutugu nɔgɔn kɔ, ka mɔgɔ kelen to o ce
ma.

O be lesogo domu, ani fən haramuninw, ani
ninanw;

o mɔgɔw bεe bëna halaki.

Matigi Ala ko ten.

¹⁸ Matigi Ala ko: «Ne ka o ta kewalew, ani o
ta miiriyaw lɔn. Ne bëna siyaw bεe lajen, ani
kanw bεe ta mɔgɔw. O bεe bëna na, ka na ne ta
nɔɔrɔ ye. ¹⁹ Ne bëna tagamasiyen dɔ yira o ra.
O ta mɔgɔ minw bëna kisi ne ta kititɔɔrɔ ma,
ne bëna olugu dɔw ci ka taga Tarisisi, ani Puli ni
Ludi, yɔrɔ min mɔgɔw bε se kalanbon na kosebe;
ne bëna dɔw ci fana ka taga Tubali, ani Yavan,
ani ka taga fɔ yɔrɔjan, kɔgɔji kɔfεjamanaw ra,
o mɔgɔ minw ma ne ko men ka ye, o fana ma
deri ka ne ta nɔɔrɔ ye. O bëna taga ne ta bonya
ko lakari o siyaw ye. ²⁰ O bëna aw balemaw bεe
mina ka bɔ siyaw bεe ce ra, ka na ni o ye Matigi
Ala fe, i ko saraka. O bëna dɔw sigi sow kan,
ka dɔw ta ni sowotorow ye, ka dɔw ta jɔw kɔnɔ,
ka dɔw layelen sofaliw, ani nɔgɔmew kan, ka na
ni o ye ne ta kuru saninman kan Zeruzalem; a
bëna ke i n'a fɔ Izirayelimɔgɔw tun bε deri ka
na ni siman sarakaw* ye Matigi Ala ta batoso
kɔnɔ minan saninman kɔnɔ cogo min na. Matigi
Ala ko ten. ²¹ Ne bëna o mɔgɔ dɔw ta fana,

ka olugu ke sarakalasebagaw ye, ani Levi* ta mɔgɔw. Matigi Ala ko ten.»

22 «Ayiwa, ne bëna sankolokura ni dugukolokura
min dan,
olugu bëna to ne ja kɔrɔ cogo min na,
aw ta durujaw, ani aw tɔgɔ fana bëna to ne ja
kɔrɔ o cogo le ra.
Matigi Ala ko ten.

23 «Karokura o karokura,
Nenekirilon* o Nenekirilon,
adamaden bëe bëna na a kinbiri gban ne ja kɔrɔ.
24 Mɔgɔw bɔtɔ dugu kɔnɔ, o bëna suw ye,
mɔgɔ minw tun murutira ne ma, olugu suw.
Tumu minw bëna o suw domu, o tumuw tëna
faga ka ye;
tasuma min bëna o jëni, o tasuma tëna faga ka
ye.
Mɔgɔw bëe bëna njigi o ra.»

**Biblu Ala ta Kuma
Jula: Biblu Ala ta Kuma Bible**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Julakan

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
0c9588de-99ac-53f9-aa9b-6885106dcde8